

คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
กุมภาพันธ์ 2555

คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
กุมภาพันธ์ 2555
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา
กุมภาพันธ์ 2555

จารุณี คงเมือง. (2555). *คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลคู่, รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนานรงค์.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ ตามแนวคิดของกลุกลีเอลมีโน (Guglielmino) โดยรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเอง ในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ด้านความรักในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านมองอนาคตในแง่ดี และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา จำแนกตามตัวแปร ตาม เพศ สาขาวิชา วิธีเรียน ชั้นปี การประกอบอาชีพ ขณะศึกษา และวิธีการเลี้ยงดู กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ลงทะเบียนเรียนประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 457 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 92 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที่ การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว และการทดสอบเป็นรายคู่ของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาชายและหญิง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีวิธีเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน และด้านความรักในการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
5. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความคิดสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. นักศึกษาที่ประกอบอาชีพขณะศึกษาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

7. นักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยวิธีที่ต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน และด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

SELF-DIRECTED LEARNING CHARACTERISTICS OF BUSINESS ADMINISTRATION
STUDENTS AT FACULTY OF BUSINESS ADMINISTRATION
RAMKHAMHAENG UNIVERSITY

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Higher Education
at Srinakharinwirot University

February 2012

Jarunee Knogmang. (2012). *Self-Directed Learning Characteristics of Business Administration Students at Faculty of Business Administration Ramkhamhaeng University*. Master Thesis, M.Ed. (Higher Education). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor committee: Dr.Jaruwan Skulkhu, Associate Professor Dr.Achara Wattananarong.

The purpose of this research is aimed at studying and comparing the characteristics of Self-Directed Learning of the students at Faculty of Business Administration Ramkhamhaeng University in overall and each of eight aspects with reference to Guglielmino's Self-Directed Learning Readiness Scale, namely, openness to learning opportunities, self concept as an effective, initiative and independence in learning, acceptance of responsibility for one's own learning, love of learning, creativity, positive orientation of the future, and ability to use basic study skills and problem-solving skills among students with different gender, field of study, method of study, the year of study, working status during the study, and rearing method. The samples of this study were 457 Business Administration Students at Faculty of Business Administration Ramkhamhaeng University who registered in the first semester of the academic year 2011. The instrument for data collection was a 5 point rating-scale questionnaire containing 92 questions with reliability of 0.96. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one way analysis of variance with Scheffe test. The research finding revealed as follows:

1. The students had the characteristics of self-directed learning at a high level in overall and each aspect
2. Male and female students showed no significant difference in overall and each aspect of self-directed learning with the exception of creativity aspect.
3. The students with different fields of study had the characteristics of self-directed learning showed no significant difference in overall and each aspect.
4. The students with different methods of study had the characteristics of self-directed learning showed significant difference at .05 level in overall and each aspect considered in each aspect, the result showed that openness to learning opportunities, self concept as an effective, initiative and independence in learning and love of learning were significant difference.

5. The students with difference years of study had the characteristics of self-directed learning showed no significant difference in overall and each aspect, except for the aspect of creativity was significant difference at .05 level.

6. The students with difference working during the study had the characteristics of self-directed learning showed no significant difference in overall and each aspect.

7. The students with difference rearing methods had the characteristics of self-directed learning showed no significant difference in overall and each aspect, except for the aspect of openness to learning opportunities and acceptance of responsibility for one's own learning were significant difference at .05 level.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาบัตรฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสามารถของ อาจารย์ ดร. จารุวรรณ สกุลคู่ ประธานกรรมการควบคุมปริญญาบัตร รองศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา วัฒนางนงค์ กรรมการควบคุมปริญญาบัตร ท่านทั้งสองได้สละเวลาอันมีค่าเพื่อให้คำปรึกษา ตรวจสอบ แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดจนให้คำแนะนำในการทำวิจัยตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. สุวพร ตั้งสมวรวงษ์ และรองศาสตราจารย์ ดร. วรนุช แหยมแสง ซึ่งเป็นกรรมการแต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่า และได้กรุณาตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่อง ตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์เพื่อให้งานวิจัยฉบับนี้เรียบร้อยสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. อรรถนพ โพธิสุข อาจารย์ ดร. วัฒนีย์ โจนส์สัมฤทธิ์ อาจารย์ ดร. รณิดา เขยชุ่ม และอาจารย์ ดร. สกล วรเจริญศรี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รองศาสตราจารย์ ดร. วรนุช แหยมแสง มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่กรุณาให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ทรงคุณค่ายิ่งในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิและเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบแบบสอบถามในการทำปริญญาบัตรสำหรับการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ในภาควิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันทรงคุณค่าแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สัมพันธ์ ธาธาพิทยกุล คณบดีคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง รวมทั้งผู้บริหารและคณาจารย์ทุกท่าน ที่มีส่วนช่วยให้การทำปริญญาบัตรมีอุปสรรคน้อยลง อำนวยความสะดวกในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอให้นักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณพี่ๆ เพื่อนๆ นิสิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ที่ให้กำลังใจตลอดมา และขอขอบคุณครอบครัวที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งในการทำปริญญาบัตรฉบับนี้

ท้ายสุดนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้ให้การอบรมเลี้ยงดูและเป็นกำลังใจอันสำคัญยิ่งในการทำปริญญาบัตรฉบับนี้ คุณค่าของปริญญาบัตรฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณที่เคารพรักทุกท่าน

จารุณี คงเมือง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	6
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
สมมุติฐานการวิจัย	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	12
การเรียนรู้	12
ความหมายของการเรียนรู้	12
ความสำคัญของการเรียนรู้	13
การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	15
ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	15
ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	16
องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	17
ลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	19
ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	24
หลักการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	26
บทบาทของผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	29
การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	30
ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	35
เพศกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	35
สาขาวิชากับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	36
วิธีเรียนกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	36
ชั้นปีกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	36
การประกอบอาชีพขณะศึกษากับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
วิธีการเลี้ยงดูกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	37
การจัดการศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง	38
ระบบการเรียนการสอน	39
3 วิธีดำเนินการวิจัย	40
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	40
ประชากร	40
กลุ่มตัวอย่าง	40
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	41
ลักษณะของเครื่องมือ	41
การแปลความหมายของข้อมูล	43
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ	43
การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	44
การจัดกระทำข้อมูล	44
การวิเคราะห์ข้อมูล	45
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	45
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	47
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	47
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	89
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	89
วิธีดำเนินการวิจัย	89
สรุปผลการวิจัย	90
การอภิปรายผล	91
ข้อเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม	105
ภาคผนวก	113
ภาคผนวก ก.	114
ภาคผนวก ข.	116
ภาคผนวก ค.	121
ภาคผนวก ง.	131
ประย่อบผู้วิจัย	135

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา	41
2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา	48
3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย รามคำแหง โดยรวม และในแต่ละด้าน	51
4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย รามคำแหง ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน เป็นรายชื่อ	52
5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย รามคำแหง ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ เป็นรายชื่อ	53
6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย รามคำแหง ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน เป็นรายชื่อ	54
7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย รามคำแหง ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง เป็นรายชื่อ	55
8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย รามคำแหง ด้านความรักในการเรียน เป็นรายชื่อ	56
9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย รามคำแหง ด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นรายชื่อ	57
10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำ ตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย รามคำแหง ด้านมองอนาคตในแง่ดี เป็นรายชื่อ	58

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา เป็นรายข้อ	59
12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวม และในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ	60
13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามสาขาวิชา	61
14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามวิธีเรียน	64
15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี	66
16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามการประกอบอาชีพขณะศึกษา	68
17 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามวิธีการเลี้ยงดู	70
18 การเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ	72
19 การเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามสาขาวิชา	73

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
20 การเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามวิธีเรียน	75
21 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน จำแนกตามวิธีเรียน	77
22 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ จำแนกตามวิธีเรียน	77
23 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน จำแนกตามวิธีเรียน	78
24 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความรักในการเรียน จำแนกตามวิธีเรียน	79
25 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวม จำแนกตามวิธีเรียน	79
26 การเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี	80
27 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความคิดสร้างสรรค์ จำแนกตามชั้นปี	82
28 การเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามการประกอบอาชีพขณะศึกษา	83

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
29 การเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามวิธีการเลี้ยงดู	85
30 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน จำแนกตามวิธีการเลี้ยงดู	87
31 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง จำแนกตามวิธีการเลี้ยงดู	88
32 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้งฉบับ = 0.96	132

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

- 1 รูปแบบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยเน้นความรับผิดชอบส่วนบุคคล หรือ
PRO Model (Personal Responsibility Orientation Model) 22

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งพัฒนาคนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความสามารถเต็มศักยภาพ มีการพัฒนาที่สมดุลทั้งสติปัญญา จิตใจ ร่างกาย และสังคม เพื่อเสริมสร้างการพัฒนาและการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การศึกษาเป็นกระบวนการถ่ายทอดและเรียนรู้ ในการที่จะสร้างสรรค์และพัฒนาคนทั้งในแง่ความรู้ ความคิด ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรมเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข สามารถสนองตอบทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติ อันจะมีผลในการพัฒนากำลังคนและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปดังที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชทานแนวพระราชดำริ เมื่อวันที่ 20 เมษายน 2521 ไว้ว่า (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. 2543: ออนไลน์)

... การศึกษานั้น เป็นเรื่องของทุกคน และไม่ใช่เฉพาะในระยะหนึ่ง เป็นหน้าที่โดยตรงในระยะเดียวไม่ใช่อย่างนั้น ตั้งแต่เกิดมาก็ต้องศึกษา เติบโตขึ้นมาก็ต้องศึกษา จนกระทั่งถึงขั้นที่เรียกว่าอุดมศึกษาอย่างที่ทำนทั้งหลายกำลังศึกษาอยู่ หมายความว่าการศึกษาที่ครบถ้วน ที่อุดมที่บริบูรณ์ แต่ต่อไปเมื่อออกไปทำหน้าที่การงานก็ต้องศึกษาต่อไปเหมือนกัน มิฉะนั้นคนเราก็อยู่ไม่ได้ แม้จบปริญญาเอกแล้ว ก็ต้องศึกษาต่อไปตลอด หมายความว่า การศึกษาไม่มีสิ้นสุด ...

พระบรมราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 9

การศึกษา ประกอบด้วย กระบวนการสอนและกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านความรู้สึกรู้คิด และพฤติกรรมของผู้เรียนตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์ของ การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้เกิดโดยผู้เรียน ส่วนกระบวนการสอน เป็นกระบวนการที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงในตัวผู้เรียน ผู้สอนมีหน้าที่สร้างสิ่งแวดล้อมเพื่อเร่งเร้า ชี้แนะและคอยช่วยเหลือให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ด้วยเหตุนี้ การปฏิรูปการเรียนรู้ จึงเน้นที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ เรียนเป็น เรียนแล้วคิดเป็น ทำเป็น คิดดี ทำดี อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ และสามารถไปสู่จุดหมายชีวิตได้ ดังนั้น การเรียนรู้ คือหัวใจของการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งการเรียนรู้เป็นกระบวนการเฉพาะบุคคลของผู้เรียนแต่ละคน ความสำคัญและความพร้อมของผู้เรียน อันได้แก่ การเชื่อศรัทธาใน สิ่งที่จะเรียนว่าเกิดประโยชน์ เห็นคุณค่า มีแรง

บันดาลใจ และความพร้อมที่จะเรียนรู้ (นัตตา อังสุไวทย์. 2548: 55; อ้างอิงจาก เกษม วัฒนชัย. 2545) ทั้งนี้การเรียนรู้มีองค์ประกอบ 2 ด้าน คือ องค์ประกอบภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อม สถานศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก และผู้สอน องค์ประกอบภายใน ได้แก่ การคิดเป็น ฟังตนเองได้ มีอิสรภาพ ใฝ่รู้ ใฝ่สร้างสรรค์ มีความคิดเชิงเหตุผล มีจิตสำนึกในการเรียนรู้ มีเจตคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้ (รุ่งอรุณ ไสยโสภณ. 2549: 10; อ้างอิงจาก วิชัย วงษ์ใหญ่. 2542) การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นมิได้เกิดขึ้นจากการฟังบรรยายหรือทำตามผู้สอน แต่อาจเกิดขึ้นได้ในสถานการณ์ต่างๆ (สุนทร สุทองหล่อ. 2542: 11; อ้างอิงจาก Brockett; & Heimstra. 1991: 24 – 33) เช่น การเรียนรู้โดยบังเอิญ (Random or Incidental Learning) เป็นการเรียนรู้ ซึ่งผลพลอยได้จากเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งบุคคลเข้าไปสัมผัสและรับรู้โดยมิได้เจตนา การเรียนรู้จากกลุ่ม (Collaborative Learning) เป็นการเรียนรู้จากสังคมกลุ่มเพื่อน เช่น การพบปะพูดคุย การถ่ายทอดความคิด และประสบการณ์จากกลุ่มเพื่อนที่ได้สัมผัสและถ่ายทอดมา การเรียนรู้ตามระบบการจัดการศึกษา (Provider Sponsored Learning) คือ การเรียนรู้ ซึ่งเกิดจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถาบันการศึกษา ซึ่งมีกลุ่มบุคคลกำกับดูแล มีการประเมินผล และให้การรับรองคุณวุฒิ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self – Directed Learning) เป็นการเรียนที่เกิดจากความอยากรู้ อยากรู้เรียน ซึ่งผู้เรียนจะวางแผนการเรียนนั้นด้วยตนเอง จะเห็นได้ว่าการเรียนรู้ อาจเกิดได้หลายสถานการณ์ ซึ่งการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นในสถาบันการศึกษาเสมอไป การเรียนรู้ อาจเกิดขึ้นได้จากการเรียนรู้โดยบังเอิญ การเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือจากการเรียนกับกลุ่มก็ได้ ที่บุคคลมีความตระหนักภายในจิตสำนึกของบุคคลนั้น การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจึงเป็นตัวอย่างของการเรียนรู้ในลักษณะที่เป็นการเรียนรู้ที่สนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิต

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นการเรียนรู้แนวทางหนึ่งที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน เนื่องจากเป็นการเรียนที่ทำให้บุคคลมีสิทธิริเริ่มการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ มากกว่าการเรียนในแบบที่ผู้สอนป้อนความรู้ให้เพียงอย่างเดียว (รัฐกรณ์ คิดการ. 2552: 30) นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียน เรียนรู้วิธีการลงมือปฏิบัติ เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น และเรียนรู้ที่จะเป็นบุคคลที่ใช้ศักยภาพของตน เพื่อทำประโยชน์แก่ส่วนรวมอย่างสร้างสรรค์ ศักยภาพจะได้รับการกระตุ้นและพัฒนาโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้ตามสภาพจริง มีการประเมินผลตามสภาพจริง รวมทั้งบทบาทของผู้สอนจะเป็นผู้เอื้ออำนวยความสะดวกการเรียนรู้ เป็นนักจัดการเรียนรู้เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจ ความถนัด และความต้องการของตนเอง อันอาจนำไปสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ สำหรับการสร้างผู้เรียนให้เกิดลักษณะของการเรียนรู้แบบนำตนเองนั้น ได้มีผู้สร้างแบบวัดความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองที่สำคัญ คือ กลูกลิเอลมินิ (นัตตา อังสุไวทย์. 2548: 56 – 57; อ้างอิงจาก Guglielmino. 1977) ซึ่งได้สร้างแบบทดสอบที่ชื่อว่า Self-directed Learning Readiness Scale (SDLRS) ซึ่งมีองค์ประกอบ 8 ด้าน คือ ด้านการเปิดใจ รับโอกาสที่จะเรียน ได้แก่ มีความสนใจในการเรียน มีความสามารถในการยอมรับคำวิจารณ์ ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่ มีความมั่นใจที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีวินัยต่อ

ตนเอง ด้านมีความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน ได้แก่ ชอบมีส่วนร่วมในการกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง ได้แก่ เต็มใจเรียนในสิ่งที่ยากหากเป็นเรื่องที่สนใจ ด้านมีความรักในการเรียน ได้แก่ การชื่นชมบุคคลที่ค้นคว้าอยู่เสมอ ด้านมีความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ มีความสามารถในการแก้ปัญหาได้หลายวิธี ด้านมองอนาคตในแง่ดี ได้แก่ มองตนเองว่า เป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ด้านมีทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ได้แก่ มีความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา สำหรับเครื่องมือนี้ได้นำมาใช้อย่างแพร่หลายในหลายประเทศรวมทั้งในประเทศไทยด้วย

มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นสถาบันการศึกษาของรัฐจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปีพ.ศ. 2514 มีปรัชญาการดำเนินงาน เน้นการ เปิดโอกาสและให้ความเสมอภาคทางการศึกษา แก่ปวงชนชาวไทย เปิดกว้างทางการศึกษาสำหรับทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน บนพื้นฐานของความสามารถ มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาโดยมีจุดยืนและภารกิจทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับนานาชาติยึดหลักการบริการวิชาการที่สอดคล้องกับสังคม มีคุณภาพมาตรฐานสูง และมีความเป็นสากล ปัจจุบันประกอบด้วย คณะต่างๆ 11 คณะ และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยได้ปฏิบัติภารกิจหลักทั้ง 4 ประการ ของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุง ศิลปวัฒนธรรมได้ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยรามคำแหงยังได้เพิ่มภารกิจที่ 5 คือ มุ่งผลิตบัณฑิตที่ “ความรู้ คู่คุณธรรม” ในการให้โอกาสทาง การศึกษาสู่ส่วนภูมิภาค มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้มีการจัดตั้งสาขา วิทยบริการ เฉลิมพระเกียรติ ส่วนภูมิภาคขึ้นในปี พ.ศ. 2538 และขยายเพิ่มขึ้นตามความต้องการของท้องถิ่น ปัจจุบันได้จัดตั้งขึ้นแล้ว 23 จังหวัดทั่วประเทศ และกำลังขยายเพิ่มขึ้น (มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2554ก: ออนไลน์) รวมทั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นสถานศึกษาและวิจัยแบบตลาดวิชา โดยรับนักศึกษาไม่จำกัด จำนวนและเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยที่ผู้ที่มีสิทธิเข้าศึกษาชั้นปริญญาตรี ในมหาวิทยาลัยต้องมีคุณสมบัติตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด และต้องมีคุณสมบัติ อย่างใดอย่างหนึ่ง คือ จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือลูกจ้าง ในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งได้ปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้ว ไม่น้อยกว่าห้าปี และมีความรู้สอบไล่ได้ชั้นมัธยมศึกษา ตอนต้นหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัยได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้เข้ารับศึกษาได้ ทั้งนี้ โดยไม่ต้องสอบคัดเลือก เว้นแต่ในกรณีจำเป็น สภามหาวิทยาลัยอาจจำกัดจำนวนผู้เข้าศึกษาและกำหนด ให้มีการสอบคัดเลือกตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2554ข: ออนไลน์) สามารถ สมัครเข้าศึกษาในคณะต่างๆ ได้โดยไม่ต้องผ่านการสอบคัดเลือก ทางด้านระบบการจัดการเรียนการสอน ได้เปิดโอกาสให้ ผู้ศึกษาสามารถจัดวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับ ความต้องการ เลือกกระบวนวิชาที่จะลงเรียน โดยผู้ศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ไม่จำเป็นต้องมาเข้าชั้นเรียนที่มหาวิทยาลัยจัด ผ่านทางตำราเรียน ตำราเรียนอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์ E-learning ถ่ายทอดสดการบรรยายจากห้องเรียน วีดีโอ คำบรรยายย้อนหลัง

คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยรามคำแหง เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ปี 2514 ปัจจุบัน มีสาขาทั้งหมด 10 สาขาวิชา ดังนี้ สาขาวิชาการบริหารทั่วไป สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการ สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชาการประกันภัย สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ และสาขาวิชาการท่องเที่ยว มีคณาจารย์ 84 ท่าน นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 30,868 คน ระบบการศึกษาของคณะบริหารธุรกิจเป็น การเรียนการสอนระบบเปิด แตกต่างกับระบบการศึกษาของมหาวิทยาลัยปิด นักศึกษาจะพบกับวิธีการเรียนการสอนที่แตกต่างจากเดิม สภาพแวดล้อม หลักสูตร อาจารย์ การเข้าร่วมกิจกรรม รวมไปถึง การอยู่ร่วมสังคมกลุ่มเพื่อนในมหาวิทยาลัย นักศึกษาบางคนประสบกับปัญหาเข้าเรียนไม่ทัน จดบรรยายไม่ทัน อาจารย์สอนเร็ว นอกจากนี้ยังต้องทำกิจกรรมที่ทางมหาวิทยาลัยและรุ่นพี่จัด จึงมีนักศึกษาเป็นจำนวนมากที่ออกกลางคัน หรือไม่สำเร็จการศึกษาภายในเวลา 8 ปี ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด จากการสัมภาษณ์นักศึกษาเกี่ยวกับเรื่องการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านต่างๆ มีดังนี้

1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน พบว่านักศึกษาบางคนไม่สามารถที่จะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นโดยตรงไปตรงมาได้ เพราะลักษณะนิสัยของคนไทยเป็นคนขี้อาย (สุริยา สุขคง. 2554: สัมภาษณ์) นอกจากนี้ความสนใจหาแหล่งความรู้เป็นสิ่งที่ทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากในแต่ละวันมีเวลาที่จำกัดในการค้นคว้าหาความรู้และไม่รู้แหล่งของข้อมูลที่หลากหลาย (ธนาณัติ มั่นสัจย์รักสกุล. 2554: สัมภาษณ์)

2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ พบว่า นักศึกษาบางคน การจัดแบ่งเวลาเรียนทำได้ไม่ค่อยดี เพราะจะต้องทำงานควบคู่กับการเรียนทำให้บางครั้งไม่มีเวลาที่จะไปเรียนที่มหาวิทยาลัย (ธนาณัติ มั่นสัจย์รักสกุล. 2554: สัมภาษณ์) นอกจากนี้ เวลาสำหรับการอ่านหนังสือมีไม่เพียงพอ เพราะมีภาระหน้าที่หลายอย่างที่จะต้องรับผิดชอบ และการอ่านหนังสือให้เป็นกิจวัตรประจำวัน เป็นเรื่องที่ได้ค่อนข้างยากสำหรับนักศึกษาบางคน เพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ จะอ่านหนังสือเฉพาะช่วงใกล้สอบ (สุรินรัตน์ วันภูงา. 2554: สัมภาษณ์)

3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่กล้าซักถาม ในขณะที่มีข้อสงสัยในการเรียน โดยเฉพาะในวิชาที่เรียนรวมกันหลายคนจะมีจำนวนนักศึกษามาก เนื่องจากเกิดความรู้สึกลังเล ไม่กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น (สุรินรัตน์ วันภูงา. 2554: สัมภาษณ์) นอกจากนี้ ด้านการเรียน นักศึกษาบางคน จะต้องปรึกษาผู้ปกครองและไม่สามารถที่จะเลือกเรียนได้ด้วยตัวเอง (สรารีย์ สีนอนเตร. 2554: สัมภาษณ์)

4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง พบว่า นักศึกษาบางคน การเรียนรู้ในสิ่งที่ยากสามารถทำได้ตอนต้นและถ้าหาคำตอบไม่ได้จะเกิดการย่อท้อหรือเลิกสนใจเรียนรู้ในสิ่งที่ยาก (สรารีย์

สิ้นอนตร. 2554: สัมภาษณ์) และการทำงานควบคู่กับการเรียน ส่งผลให้ความรับผิดชอบด้านการเรียนลดน้อยลง เพราะการทำสองอย่างควบคู่กัน จะต้องใช้ความพยายาม ความตั้งใจอย่างสูง ทำให้ความเชื่อมั่นทางด้านการเรียนลดลง (ธนาณัติ มั่นสัจจรักษ์สกุล. 2554: สัมภาษณ์)

5. ด้านความรักในการเรียน พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีความภาคภูมิใจในตนเอง เมื่อมีผลการเรียนที่ดีขึ้น (สุริยา สุขคง; และ รัตนา พุทธิรักษ์. 2554: สัมภาษณ์) แต่นักศึกษาบางคน ไม่มีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาหาความรู้่อื่นนอกจากวิชาเรียน ทำให้ความสามารถในการแข่งขันกับผู้อื่นลดน้อยลง (ศราภรณ์ เหลือเทพ. 2554: สัมภาษณ์)

6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ พบว่า การเริ่มต้นสิ่งใหม่ นักศึกษาไม่สามารถปฏิบัติให้เกิดผล เพราะนักศึกษาบางคน เวลาเริ่มต้นสิ่งใหม่จะมีแรงจูงใจสูง แต่พอเวลาผ่านไปแรงจูงใจจะลดลง ทำให้เลิกทำกลางคันหรือถ้าเจอปัญหาจะหยุดทำในสิ่งที่เริ่มไว้ (สรารี สิ้นอนตร. 2554: สัมภาษณ์) นอกจากนี้ ยังมีนักศึกษาบางส่วน จะมีวิธีการเรียนรู้หลายวิธีนอกจากการเรียนในชั้นเรียน เช่น มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็นภายในกลุ่ม และปรึกษารุ่นพี่ในเรื่องที่ปัญหาพร้อมทั้งทดลองทำข้อสอบเก่า (ธีระพร เทียงฉลาด. 2554: สัมภาษณ์)

7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี พบว่า นักศึกษาบางคนไม่มีความมั่นใจในอนาคตว่า สามารถที่จะประสบความสำเร็จ เพราะความสำเร็จต้องประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ เช่น เงิน ผู้สนับสนุน การมีความรู้เพียงอย่างเดียวไม่สามารถทำให้ประสบความสำเร็จได้ (ธนาณัติ มั่นสัจจรักษ์สกุล. 2554: สัมภาษณ์) นอกจากนี้ การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องทำได้ค่อนข้างยาก เพราะการที่จะเรียนรู้อย่างต่อเนื่องจะต้องอาศัยความอดทน ความพยายาม ความมุ่งมั่น ซึ่งนักศึกษาบางคนมองว่าเป็นสิ่งที่ตนเอง ทำได้ยาก (ธีระพร เทียงฉลาด. 2554: สัมภาษณ์)

8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา พบว่า นักศึกษาบางคนขาดทักษะในการแก้ปัญหา เมื่อพบอุปสรรคในการเรียนทำให้ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร (สุริยา สุขคง. 2554: สัมภาษณ์) นอกจากนี้ นักศึกษาบางคนมีความคิดว่าทักษะจำเป็นในการเรียนค่อนข้างน้อย ทำให้ประสบปัญหาระหว่างเรียน (ชรินทร์นั วันภูงา. 2554: สัมภาษณ์)

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามแนวคิดของกลุกลีเอลมีโน จะทำให้ทราบว่านักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นอย่างไร และผลจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นข้อมูลเพื่อให้สถาบัน อาจารย์ผู้สอน และบุคคลที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการปรับปรุง และพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ ตามแนวคิดของกลุกลีเอลมีโน (Guglielmino) โดยรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ด้านความรักในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านมองอนาคตในแง่ดี และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา

2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตาม เพศ สาขาวิชา วิธีเรียน ชั้นปี การประกอบอาชีพ ฐานะศึกษา และวิธีการเลี้ยงดู

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นข้อมูลเพื่อให้สถาบัน อาจารย์ผู้สอน และบุคคลที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน ส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรของการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 30,868 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

2.1.1 เพศ ได้แก่

2.1.1.1 ชาย

2.1.1.2 หญิง

2.1.2 สาขาวิชา ได้แก่

2.1.2.1 สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

2.1.2.2 สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร

2.1.2.3 สาขาวิชาการตลาด

2.1.2.4 สาขาวิชาการบัญชี

2.1.2.5 สาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์

2.1.2.6 สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการ

- 2.1.2.7 สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์
- 2.1.2.8 สาขาวิชาการประกันภัย
- 2.1.2.9 สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ
- 2.1.2.10 สาขาวิชาการท่องเที่ยว
- 2.1.3 วิธีเรียน ได้แก่
  - 2.1.3.1 เข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงสม่ำเสมอ
  - 2.1.3.2 เข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นบางครั้ง
  - 2.1.3.3 เรียนด้วยตนเองที่บ้าน
- 2.1.4 ชั้นปี ได้แก่
  - 2.1.4.1 ชั้นปีที่ 4
  - 2.1.4.2 ชั้นปีที่ 3
  - 2.1.4.3 ชั้นปีที่ 2
  - 2.1.4.4 ชั้นปีที่ 1
- 2.1.5 การประกอบอาชีพขณะศึกษา
  - 2.1.5.1 มีงานทำประจำ
  - 2.1.5.2 มีงานทำเป็นครั้งคราว
  - 2.1.5.3 ไม่ได้ทำงานเรียนเพียงอย่างเดียว
- 2.1.6 วิธีการเลี้ยงดู ได้แก่
  - 2.1.6.1 การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
  - 2.1.6.2 การเลี้ยงดูแบบเผด็จการ
  - 2.1.6.3 การเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครอง
  - 2.1.6.4 การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย
- 2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดังนี้
  - 2.2.1 ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน
  - 2.2.2 ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ
  - 2.2.3 ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน
  - 2.2.4 ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง
  - 2.2.5 ด้านความรักในการเรียน
  - 2.2.6 ด้านความคิดสร้างสรรค์
  - 2.2.7 ด้านมองอนาคตในแง่ดี

2.2.8 ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self – Directed Learning) หมายถึง กระบวนการเรียนที่ผู้เรียนคิดริเริ่มการเรียนด้วยตนเอง โดยวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตน กำหนดเป้าหมายและสื่อการเรียน ติดต่อกับบุคคลอื่น หาแหล่งความรู้ เลือกใช้ยุทธวิธีการเรียนรู้เสริมแผนการเรียนรู้ ตลอดจนประเมินผลการเรียนของตน ดังนี้

1.1 ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน (Openness to Learning Opportunities) หมายถึง ความสนใจในการเรียน ความพอใจในความคิดริเริ่มของตน ความรักการเรียน และคาดหวังว่าจะเรียนอย่างต่อเนื่อง ความสนใจหาแหล่งความรู้ มีความอดทนในการหาคำตอบต่อข้อสงสัย การมีความสามารถในการยอมรับคำวิจารณ์ ยินดีต่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น

1.2 ด้านมโนคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Self Concept as an Effective Learner) หมายถึง ความมั่นใจที่จะเรียนรู้โดยการนำตนเอง ความสามารถในการจัดแบ่งเวลาในการเรียน การมีวินัยต่อตนเอง การมีความรู้เกี่ยวกับความต้องการเรียนรู้ และแหล่งทรัพยากร ทางความรู้ และการมีทัศนคติต่อตนเองว่าเป็นผู้กระตือรือร้นในการเรียนรู้

1.3 ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน (Initiative and Independence in Learning) หมายถึง ความสามารถแสวงหาคำตอบจากคำถามต่างๆ ชอบแสวงหาความรู้ ชอบมีส่วนร่วมในการกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ มีความมั่นใจในความสามารถที่จะทำงานด้วยตนเองได้ดี รักการเรียน มีความสามารถในการพัฒนาแผนการทำงานของตนเอง และมีความริเริ่มในการเริ่มโครงการใหม่ๆ

1.4 ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง (Acceptance of Responsibility for One's Own Learning) หมายถึง การมีทระตนะต่อตนเองในด้านการแสวงหาความรู้ให้มากที่สุด เต็มใจเรียนในสิ่งที่ยากหากเป็นเรื่องที่สนใจ มีความเชื่อมั่นต่อหน้าที่ในการสำรวจตรวจสอบเกี่ยวกับการศึกษา รับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง และความสามารถในการตัดสินใจความก้าวหน้าในการเรียนของตนเองได้

1.5 ด้านความรักในการเรียน (Love of Learning) หมายถึง การชื่นชมบุคคลที่ค้นคว้า อยู่เสมอ มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียนรู้ และสนุกกับการสืบสอบค้นคว้าความจริง

1.6 ด้านความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) หมายถึง การมีความกล้าเสี่ยงกล้าลองในสิ่งใหม่ มีความสามารถคิดแก้ปัญหา และความสามารถคิดวิธีการเรียนในเรื่องหนึ่งๆ ได้หลายวิธี

1.7 ด้านมองอนาคตในแง่ดี (Positive Orientation to the Future) หมายถึง การมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ชอบคิดถึงอนาคตเห็นปัญหาว่าเป็นสิ่งท้าทายไม่ใช่สิ่งที่จะหยุดทำ

1.8 ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา (Ability to Use Basic Study Skills and Problem-Solving Skills) หมายถึง การมีความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา ได้แก่ ทักษะการฟัง อ่าน พูด เขียน และจำ คิดว่าการแก้ปัญหาเป็นสิ่งท้าทาย

2. **นักศึกษา** หมายถึง นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหงส่วนกลาง ที่ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554

3. **วิธีเรียน** หมายถึง วิธีการหลักที่นักศึกษาใช้ในการเรียน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้แบ่งเป็น 3 วิธี ได้แก่

3.1 เข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยสม่ำเสมอ หมายถึง การเข้าฟังคำบรรยายสม่ำเสมอ ทำกิจกรรมเกี่ยวกับการเรียนการสอน ใช้บริการห้องสมุด และบริการทางวิชาการที่มหาวิทยาลัยจัดไว้ ทั้งนี้โดยวัดจากการเข้าชั้นเรียนฟังการบรรยาย ในวันจันทร์ – ศุกร์ของสัปดาห์ มากกว่า 8 สัปดาห์ใน 1 ภาคการศึกษา

3.2 เข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยเป็นบางครั้ง หมายถึง การเข้าฟังคำบรรยายที่ทางมหาวิทยาลัยจัดให้เป็นบางครั้งไม่สม่ำเสมอ คือ เข้าฟังเฉพาะช่วงที่ว่าง หรือเป็นวิชา หรือเรื่องที่เห็นว่าควรเอาใจใส่เป็นพิเศษ ทั้งนี้โดยวัดจากการเข้าชั้นเรียนฟังการบรรยาย ในวันจันทร์ – ศุกร์ของสัปดาห์ ระหว่าง 5 – 8 สัปดาห์ใน 1 ภาคการศึกษา

3.3 เรียนด้วยตนเองที่บ้าน หมายถึง นักศึกษาใช้เวลาส่วนใหญ่ศึกษาด้วยตนเองที่บ้าน โดยอาศัยสื่อประเภทตำรา วิทยุ-โทรทัศน์การศึกษาต่างๆ ที่มหาวิทยาลัยจัดให้ ทั้งนี้โดยวัดจากการเข้าชั้นเรียนฟังการบรรยาย ในวันจันทร์ – ศุกร์ของสัปดาห์ ต่ำกว่า 5 สัปดาห์ใน 1 ภาคการศึกษา หรือศึกษาด้วยตนเองที่บ้าน จากสื่อการเรียนการสอน ตำรา และวิทยุ-โทรทัศน์ ฯลฯ ที่มหาวิทยาลัย จัดให้ โดยไม่เคยมาฟังการบรรยายที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงเลย

4. **ชั้นปี** หมายถึง การกำหนดสถานภาพนักศึกษาให้กำหนด (มหาวิทยาลัยรามคำแหง สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล. 2554ข: ออนไลน์) ดังนี้

4.1 นักศึกษาชั้นปีที่ 4 หมายถึง นักศึกษาที่มีหน่วยกิตสะสมเกิน 105 หน่วยกิต

4.2 นักศึกษาชั้นปีที่ 3 หมายถึง นักศึกษามีหน่วยกิตสะสมระหว่าง 71 – 105 หน่วยกิต

4.3 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 หมายถึง นักศึกษามีหน่วยกิตสะสมระหว่าง 36 – 70 หน่วยกิต

4.4 นักศึกษาชั้นปีที่ 1 หมายถึง นักศึกษามีหน่วยกิตสะสมไม่เกิน 35 หน่วยกิต

5. **การประกอบอาชีพขณะศึกษา** หมายถึง ลักษณะการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ของนักศึกษา ในระหว่างการศึกษา การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ

5.1 มีงานประจำ หมายถึง มีอาชีพเป็นหลักแหล่ง เช่น รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทห้างร้านต่างๆ รวมถึงการประกอบกิจการของตนเอง ซึ่งเป็นอาชีพที่มีรายได้ประจำ

5.2 มีงานทำเป็นครั้งคราว (Part-time) หมายถึง การทำงานเป็นบางช่วงไม่ได้ประจำ เหมือนลักษณะแรก มีรายได้แน่นอน เป็นการทำงานตามแต่โอกาส

5.3 ไม่ได้ทำงาน หมายถึง นักศึกษาที่ไม่ได้ทำงานใดๆ ที่มีรายได้ ส่วนใหญ่จะใช้เวลาทั้งหมดเพื่อการศึกษา

6. วิธีการเลี้ยงดู หมายถึง วิธีการดูแลบุตรและพฤติกรรมกรรมการฝึกฝนบุตร รวมถึง การแสดงออกซึ่งคุณค่า ทักษะ ความสนใจและความเชื่อของบิดามารดา (ใจทิพย์ พวงทอง. 2540: 19 – 24; อ้างอิงจาก Hurlock. 1974: 90; Roger. 1972: 117) แบ่งเป็น

6.1 การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย หมายถึง การที่บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูปฏิบัติต่อบุตรด้วยความยุติธรรม บิดามารดาให้ความรู้ ความอบอุ่น มีเหตุผล ยอมรับความสามารถและความคิดเห็นของบุตร ส่งเสริมให้บุตรมีอิสระในการตัดสินใจหรือแก้ปัญหาด้วยตนเองและให้ความร่วมมือกับบุตรตามโอกาสอันควร เมื่อบุตรสามารถทำพฤติกรรมที่ต้องการบิดามารดาจะให้รางวัลด้วยการยอมรับ การลงโทษจะใช้ต่อเมื่อบุตรตั้งใจที่จะปฏิเสธพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และจะใช้การลงโทษที่ไม่รุนแรง

6.2 การเลี้ยงดูแบบเผด็จการ หมายถึง การที่บิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูใช้กฎระเบียบที่เข้มงวดเพื่อให้บุตรมีพฤติกรรมที่ต้องการโดยไม่มีทางเลือกใดๆ ถ้าบุตรไม่ปฏิบัติตามก็จะลงโทษอย่างรุนแรง แต่ถ้าบุตรปฏิบัติตามที่ต้องการก็ไม่มีรางวัลให้คำชมเชยหรือให้เพียงเล็กน้อย

6.3 การเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป หมายถึง การปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู ทำให้บุตรมีความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับอิสระเท่าที่ควร ไม่ได้ทำสิ่งที่ตนเองต้องการหรือทำอะไรด้วยตนเอง ถูกควบคุมให้อยู่ในสายตาหรือคุ้มครองป้องกันให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไม่มีความเป็นตัวของตัวเอง และมีความรู้สึกที่ตนเองเป็นเด็กอยู่เสมอ

6.4 การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย หมายถึง การปฏิบัติของบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู ที่ทำให้บุตรรู้สึกที่ตนเองถูกเกลียดชัง ไม่ได้รับการเอาใจใส่ สนับสนุนหรือให้คำแนะนำช่วยเหลือเท่าที่ควร มักใช้วิธีวิจารณ์ ตำหนิ ลงโทษที่รุนแรงโดยไม่มีเหตุผล ไม่มีความสนิทสนมเป็นกันเอง และปล่อยปละละเลยความเป็นอยู่

สมมุติฐานการวิจัย

1. นักศึกษาชายและหญิง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม และเป็นรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่มีวิธีเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
5. นักศึกษาที่ประกอบอาชีพขณะศึกษาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน
6. นักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยวิธีที่ต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยได้จัดลำดับสาระ ดังนี้ การเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง การจัดการศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

การเรียนรู้

ความหมายของการเรียนรู้

การเรียนรู้ทำให้บุคคลสามารถอยู่ร่วมกันกับบุคคลอื่นได้อย่างมีความสุข ความหมายของคำว่า การเรียนรู้ มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้หลายท่านดังนี้

ครอนบาค (มาลินี จุฑะรพ. 2537: 55; อ้างอิงจาก Cronbach. 1954) กล่าวว่า การเรียนรู้ เป็นการแสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมที่มีการเปลี่ยนแปลง อันเป็นผลเนื่องมาจากประสบการณ์ที่แต่ละคนได้รับ นอกจากนี้ครอว์ และ ครอว์ (สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. 2533: 42; อ้างอิงจาก Crow; & Crow. 1963: 1) กล่าวว่า การเรียนรู้เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง การได้รับลักษณะนิสัย ความรู้ และทัศนคติทั้งหลาย การเรียนรู้จึงทำให้บุคคลมีการปรับตัวทั้งในด้านส่วนตัวและทางด้านสังคม แนวความคิดเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลง นับได้ว่าเป็นเรื่องของ การเรียนรู้โดยตรง ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงใดๆ จึงนับว่า ย่อมจะมีการเรียนรู้เกิดขึ้นเสมอ ซึ่งถือว่า อยู่ในกระบวนการเรียนรู้ ซึ่งจากความหมายดังกล่าวสอดคล้องกับ ฮิลการ์ด และ แอทกินสัน (เกื้อกุล สถาพรวงษา. 2538: 198; อ้างอิงจาก Hilgard; & Atkinson. 1971: 188 – 189) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ว่า การเรียนรู้คือกระบวนการสร้างหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม โดยผ่านการโต้ตอบกับสถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งคุณลักษณะของพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปนั้น ไม่ใช่เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเนื่องจาก วุฒิภาวะ เนื่องจากยาพิษ หรือเนื่องจากความเหนื่อยล้า ส่วน ลินด์เกรน และ เบิร์น (มธุรส สว่างบำรุง. 2542: 118; อ้างอิงจาก Lindgren; & Byrne. 1975) ได้ให้ความหมายการเรียนรู้ว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ถาวรอันได้รับการฝึกหัด การเปลี่ยนแปลงนี้เข้ามา ซึ่งสิ่งที่ตนเองพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ และเป็นสิ่งที่ทำได้ทั้งพฤติกรรมที่สามารถสังเกตได้และสังเกตไม่ได้ สำหรับนักการศึกษาของไทย โสภานุพิบูลย์ชัย (2521: 106) ให้ความหมายว่า การเรียนรู้ คือ กระบวนการซึ่งการกระทำกิจกรรมต่างๆ แต่ดั้งเดิมมาถูกเปลี่ยนไปเมื่อเกิดการกระทำต่อสภาพต่างๆ หรือเราสามารถจะให้ความหมายของคำว่า การเรียนรู้ ได้ว่า เป็นผล ซึ่งเกิดขึ้นเนื่องมาจากประสบการณ์ หรือเกิดจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสิ่งมีชีวิต แต่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทุกๆ อย่าง มิได้หมายความว่า จะเกิดการเรียนรู้เสมอไป สอดคล้องกับ เชียร์ศรี วิวิธสิริ (2534: 5) กล่าวว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร อัน

เป็นผลมาจากประสบการณ์ การฝึกหัด การปฏิบัติการ การกระทำจริงจะด้วยวิธีการที่ตั้งใจหรือไม่ตั้งใจตาม หรือหมายถึง พัฒนาการที่เกิดจากการฝึกหัดซึ่งอาศัยประสบการณ์และการฝึกทักษะ การเรียนรู้ส่วนใหญ่ กำหนดโดยอิทธิพลของวัฒนธรรม การอบรม เลี้ยงดู สังคมกลุ่มเพื่อน สำหรับ เดิมศักดิ์ คพณวิช (2546: 168) กล่าวว่า การเรียนรู้หมายถึงกระบวนการของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นผลมาจากการจัดสถานการณ์ หรือประสบการณ์ และเมื่อได้รับการฝึกฝนและฝึกหัด จนเกิดความชำนาญแล้วจะส่งผลทำให้เกิดเป็น พฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวรขึ้น ทั้งนี้พฤติกรรมเหล่านั้นต้องไม่เกิดจากสัญชาตญาณ วุฒิมภาวะ โรคภัยไข้เจ็บ หรือเป็นผลมาจากการใช้ยาทั้งหลาย และเป็นไปในทำนองเดียวกันกับ สุวีริ ศิวะแพทย์ (2549: 154) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่ค่อนข้างถาวร อันเป็นผลมาจากสภาพแวดล้อมกระบวนการนี้อาจจัดได้ว่า เป็นส่วนหนึ่งของการปรับตัว เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งต่างๆ ในสังคม กล่าวคือ ภายใต้เงื่อนไขที่มีการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมเก่าถูกจำกัดออกไปและเกิดมีพฤติกรรมใหม่ขึ้นมา

อาจกล่าวได้ว่า การเรียนรู้ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันเนื่องมาจากประสบการณ์ การฝึกหัด การปฏิบัติการ การกระทำจริงจะด้วยวิธีการที่ตั้งใจหรือไม่ตั้งใจตาม และการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมดังกล่าวควรจะมีลักษณะที่ถาวร

ความสำคัญของการเรียนรู้

การเรียนรู้มีความสำคัญต่อบุคคลและสังคมในด้านต่างๆ ได้มีนักศึกษหลายท่านให้ความสำคัญไว้ดังนี้ กันยา สุวรรณแสง (2544: 154) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นและมีความสำคัญมากสำหรับการดำรงชีวิตมนุษย์ เพราะเป็นแนวทางให้เราสามารถเข้าใจคนได้ถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็พฤติกรรม เจตคติ อุดมคติ ความเชื่อถือ ความสนใจ โดยเฉพาะครู พ่อแม่ ถ้าเข้าใจวิธี การเรียนการสอนก็จะช่วยเด็กได้ดีขึ้น ประหยัดเวลา ช่วยให้มีคามพยายาม ป้องกันการสูญเปล่า ดังนั้นถ้าครูมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานของการเรียนรู้ จะช่วยส่งเสริมพัฒนาการให้ได้ผลดีขึ้น นอกจากนี้การเรียนรู้ยังเป็นกระบวนการที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของมนุษย์เราตลอดชีวิต สำหรับ สุชา จันทน์เอม (2544: 168) กล่าวว่า การเรียนรู้เป็น ขบวนการที่สำคัญของชีวิต ทุกคนเรียนตั้งแต่เกิดจนตาย ชีวิตกับการเรียนรู้เป็นของคู่กัน トラบใดที่ยังมีชีวิตอยู่เราต้องเรียน การเรียนรู้ช่วยให้คนเราสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมโดยทั่วๆ ไปได้ บุคคลจะมีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไร จะมีแบบฉบับพฤติกรรมเป็นรูปใดขึ้นอยู่กับการเรียนรู้เป็นส่วนใหญ่ นักจิตวิทยาส่วนมาก มีความเห็นว่า การเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้เราเข้าใจพฤติกรรมของมนุษย์ นอกจากนี้ วรรณิ ลิมอักษร (2546: 49) ได้ให้ความสำคัญของการเรียนรู้ ดังนี้

1. การเรียนรู้มีความสำคัญต่อการมีชีวิตรอด ได้แก่ เรียนรู้การแสวงหาอาหารและน้ำ เรียนรู้วิธีการรักษาผู้ป่วยด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูง เรียนรู้การหลีกเลี่ยงหรือหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็นอันตราย ต่อชีวิตและร่างกาย หรือเรียนรู้การรวมกลุ่มทางสังคม และสร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่นในสังคม เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันยามเกิดเหตุการณ์ที่คับขันหรือเมื่อมีอันตรายเกิดขึ้น เป็นต้น

2. การเรียนรู้มีความสำคัญต่อการปรับตัว ซึ่งช่วยให้บุคคลสามารถเลือกวิธีการปรับตัว มาใช้อย่างเหมาะสม ทำให้บุคคลสามารถเลือกได้ว่า เมื่อใดควรปรับตัวเราให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม เมื่อใด ควรปรับสิ่งแวดล้อมให้เข้ากับตัวเรา และเมื่อใดที่ควรปรับทั้งสิ่งแวดล้อมและตัวเราเข้าหากัน

3. การเรียนรู้จะช่วยให้บุคคลไม่ตกเป็นเครื่องมือของบุคคลอื่น ไม่ถูกคนอื่นหลอกหลวง หรือหลอกใ้ง่าย ๆ

4. การเรียนรู้มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพการงาน ทั้งนี้เพราะแต่ละอาชีพมีวิธีปฏิบัติที่แตกต่างกันไป การเรียนรู้จะช่วยให้บุคคลประสบความสำเร็จในงานอาชีพเร็วขึ้น

5. การเรียนรู้มีความสำคัญต่อการส่งเสริม ปรับปรุง และแก้ไขบุคลิกภาพ เช่น จะช่วยให้มีความรู้ในการเลือกหาเสื้อผ้ามาสวมใส่ให้เหมาะสมกับร่างกายและปกปิดหรืออำพรางส่วนที่บกพร่อง ของร่างกาย ช่วยให้มีความรู้ในการเลือกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกัน และเข้าใจ ตรงกัน เป็นต้น

6. การเรียนรู้มีความสำคัญต่อความเจริญของบ้านเมืองและประเทศชาติ เช่น การนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ทางการเกษตร อุตสาหกรรม การสร้างถนนหนทาง หรือให้การศึกษาแก่ประชาชน ของประเทศอย่างทั่วถึง ซึ่งจะช่วยให้ประชาชนในประเทศมีคุณภาพชีวิตในเกณฑ์ดี เป็นต้น

สอดคล้องกับ เดิมศักดิ์ คทวณิช (2546: 167) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้มีตั้งแต่เกิดต่อเนื่องไป จนกระทั่งตาย และผลจากการเรียนรู้ของมนุษย์จะเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทั้งหลาย ไม่ว่าจะ เป็นพฤติกรรมส่วนบุคคล หรือพฤติกรรมที่แสดงต่อกันทางสังคม สิ่งที่มนุษย์ได้เรียนรู้นั้นจะได้รับการพัฒนา ปรับปรุง ประยุกต์ และสามารถถ่ายทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปยังคนอีกรุ่นหนึ่ง จึงทำให้สังคมมนุษย์เกิดความเจริญก้าวหน้าและพัฒนาอยู่ตลอดเวลาอย่างไม่มีขีดจำกัด ส่วน ถวิล ธาราโภชนี และ ศรัณย์ ดำริสุข (2547: 87) กล่าวว่า คนเราสามารถที่จะรู้ และเข้าใจสิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวได้ ก็เพราะคนเรามีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะเป็นการเรียนรู้ที่เป็นไปทั้งทางตรงและทางอ้อม การเรียนรู้บางอย่างไม่ยุ่งยาก เพราะเป็นการเรียนรู้ ที่เป็นไปตามธรรมชาติ แต่บางอย่างเป็นการเรียนรู้ที่ต้องอาศัยหลักการและกฎเกณฑ์ และไม่ว่าจะเป็น การเรียนรู้ประเภทไหนหรือเกิดขึ้นในรูปแบบใด การเรียนรู้ทุกแบบก็เป็นเสมือนเครื่องช่วยแก้ปัญหาให้บุคคล ทั้งปัญหาในด้านการงานและบุคลิกภาพของเขาเอง และ กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์ (2550: 119) กล่าวว่า เมื่อเกิดมาบุคคลต้องเรียนรู้ที่จะทำกิจกรรมต่างๆ เช่น พูดภาษา เดิน อ่านหนังสือ เขียนหนังสือ ว่ายนํ้า ขับรถ เป็นต้น สัตว์อื่นๆ ก็ต้องเรียนรู้เช่นกัน ช้างต้องเรียนรู้วิธีการลากซุง เสือเรียนรู้วิธีการจับเหยื่อมาเป็นอาหาร พฤติกรรมของคนและสัตว์ที่กล่าวมาไม่ใช่สิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด แต่เป็นผลจากการเรียนรู้ทั้งสิ้น

อาจกล่าวได้ว่า การเรียนรู้มีความสำคัญต่อบุคคลในการดำรงชีวิต เช่น เรียนรู้การแสวงหาอาหาร และน้ำ เรียนรู้วิธีการรักษาผู้ป่วยด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูง เรียนรู้การหลีกเลี่ยงหรือหลีกเลี่ยงสิ่งที่เป็น

อันตรายต่อชีวิตและร่างกาย หรือเรียนรู้การรวมกลุ่มทางสังคม และการเรียนรู้ มีความสำคัญต่อสังคม คือ สร้างความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่นในสังคม เรียนรู้ในการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้เพื่อพัฒนาสังคมและประเทศให้เจริญก้าวหน้า

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

คำว่า “Self Directed Learning” มีผู้นำมาแปลเป็นภาษาไทยไว้หลายคำ เช่น การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง การเรียนรู้โดยการนำตนเอง การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้โดยพึ่งตนเอง การชี้นำตนเอง และการเรียนรู้แบบนำตนเอง สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยใช้คำว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งมีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังเช่น ทัท (นัตตา อังสุวาทย์. 2550: 15; อ้างอิงจาก Tough. 1971: 114) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่า เป็นการเรียนโดยเจตนา จงใจ ตั้งใจที่จะเรียนรู้ และจะเกิดขึ้นเมื่อคนใดคนหนึ่งผูกพัน และมุ่งมั่นกับการเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับมีการวางแผนการเรียนของตนเองด้วย นอกจากนี้ โนลส์ (Knowles. 1975: 18) ได้ให้ความหมายว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นกระบวนการที่บุคคลใช้ความคิดริเริ่ม โดยมีหรือไม่มีความช่วยเหลือจากผู้อื่นในการวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง การกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ การระบุบุคคลและเนื้อหาที่เป็นแหล่งข้อมูลในการเรียนรู้ การเลือกและการดำเนินการตามความเหมาะสมในกระบวนการเรียนรู้ และการประเมินผล การเรียนรู้ สำหรับ สเคเจอร์ (ซัชพงส์ เชื้อสา. 2552: 28; อ้างอิงจาก Skager. 1978: 13) กล่าวว่า การเรียนรู้แบบนำตนเอง เป็นการพัฒนาการเรียนรู้ ประสบการณ์และความสามารถของตนเองในการเรียน โดยมี การวางแผนและประเมินผลการเรียน ทั้งในลักษณะเป็นบุคคลหรือกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ คอลิน กริฟฟิน (นรินทร์ บุญชู. 2532: 16; อ้างอิงจาก Griffin. 1983: 153) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เป็นการเฉพาะของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง โดยมีเป้าหมายไปสู่การพัฒนาทักษะ การเรียนรู้ของตนเอง และความสามารถในการวางแผนการปฏิบัติ และการประเมินผลการเรียนรู้ การจัด การเรียนรู้เป็นเฉพาะบุคคล และการพัฒนาการเรียนรู้ นอกจากนี้ บรุกฟีลด์ (จิระวัฒน์ ยุวอมรพิทักษ์. 2544: 16; อ้างอิงจาก Brookfield. 1984: 59 – 71) ได้ให้ความหมายที่กระชับขึ้นว่าการเรียนรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การเป็นตัวของตัวเอง ควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง มีความเป็นอิสระ โดยอาศัยความช่วยเหลือจากแหล่ง ภายนอกน้อยที่สุด

สำหรับในประเทศไทย ได้มีผู้ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ หลายท่าน ดังเช่น สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (จิระวัฒน์ ยุวอมรพิทักษ์. 2544: 20; อ้างอิงจาก สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. 2524: 6) กล่าวว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ของตนเอง โดยการรับความช่วยเหลือจากผู้อื่น เช่น เพื่อน อาจารย์ การเรียนรู้ด้วยตนเองในที่นี้ ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญคือ

การวิเคราะห์และการกำหนดความต้องการของตนเอง การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน การหาแหล่งวิทยากรทั้งที่เป็นวัสดุและบุคคล การเลือกวิธีการเรียนและกิจกรรมการเรียน การกำหนดวิธีการประเมินผล การเรียน นอกจากนี้ สมคิด อิศระวัฒน์ (2538: 6) ให้คำจำกัดความว่า การเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น เน้นการดำเนินการที่ผู้เรียนช่วยเหลือตนเองในการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มในความอยากรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งแล้ว ทำการวางแผนศึกษาค้นคว้าต่างๆ ด้วยตนเองไปจนจบกระบวนการเรียนรู้ ขณะที่ สุวัฒน์ วัฒนวงศ์ (2547: 12) ให้ความหมายว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองเป็นกระบวนการเรียนรู้ของบุคคล โดยบุคคลนั้น มีความคิดริเริ่มด้วยตนเอง มีความตั้งใจ มีจุดมุ่งหมาย มีการวางแผนการเรียน เลือกลงแหล่งข้อมูล เลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม และมีการวัดและประเมินผลตนเอง

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยบุคคลนั้น จะควบคุมการเรียนรู้ของตน มีความคิดริเริ่มด้วยตนเอง มีความตั้งใจ มีจุดมุ่งหมาย มีการวางแผนการเรียน เลือกลงแหล่งข้อมูล เลือกวิธีการเรียนรู้ที่เหมาะสม และมีการวัดและประเมินผลตนเอง อาจจะได้รับหรือไม่ได้รับความช่วยเหลือจากผู้อื่นก็ตาม

ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นวิธีการเรียนที่ควรส่งเสริมให้เกิดขึ้นในตัวผู้เรียน เพราะเมื่อใดก็ตามที่บุคคลมีความสนใจ ความต้องการ อยากรู้ อยากเห็น อยากสร้างความเข้าใจกับสิ่งที่ตนต้องการรู้ จะเป็นแรงกระตุ้นให้กลายเป็นบุคคลที่ต้องการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งมีนักการศึกษาให้ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้หลายท่าน เช่น โนลส์ (Knowles, 1975: 14 – 17) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ ดังนี้

1. คนที่มีความคิดริเริ่มในการเรียนรู้ของตนเอง จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ มากขึ้น และเรียนรู้ได้ดีกว่าคนที่ เป็นเพียงผู้รับ หรือรอให้ผู้สอนถ่ายทอดวิชาความรู้ให้เท่านั้น คนที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จะเรียนรู้อย่างตั้งใจมากและมีแรงจูงใจสูง นอกจากนี้ยังสามารถใช้ประโยชน์จากการเรียนรู้ได้ดีกว่า และยาวนานกว่าบุคคลที่รอรับคำสอนแต่อย่างเดียว

2. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง สอดคล้องกับกระบวนการทางธรรมชาติในการพัฒนาทางด้านจิตวิทยา เมื่อเราเกิดมาเราต้องพึ่งพาอาศัยผู้อื่น ตอนยังเด็กพ่อแม่ต้องปกป้องเรา เลี้ยงดูให้อาหารเรา และตัดสินใจแทนเรา แต่เมื่อเราเติบโตและเป็นผู้ใหญ่ เราจะค่อยๆ พัฒนาทางด้านจิตใจมากขึ้น ต้องการที่จะเป็นอิสระ ครั้งแรกควบคุมโดยผู้ปกครอง จากนั้นต่อมาควบคุมโดยครูและผู้ใหญ่อื่นๆ ความสำคัญของการเติบโตเป็นผู้ใหญ่คือ การพัฒนาความสามารถในการรับผิดชอบที่เพิ่มขึ้นในชีวิต จนเป็นผู้ควบคุมด้วยตนเอง

3. การพัฒนาใหม่ๆ ในด้านการศึกษา หลักสูตรใหม่ ห้องเรียนเปิด ศูนย์การเรียนอิสระ การศึกษาในหลักสูตรใหม่ มหาวิทยาลัยเปิด และอื่นๆ รูปแบบการศึกษาเหล่านี้เป็นการผลักดันภาวะความ

รับผิดชอบไปให้ผู้เรียนให้เป็นผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง นักศึกษาเข้ามาเรียนโดยไม่มีทักษะ การเรียนรู้ด้วยตนเอง จะเกิดความวิตกกังวล ความคับข้องใจ และมักจะล้มเหลวในการเรียน

4. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นความอยู่รอดของชีวิตในฐานะที่เป็นบุคคลและเผ่าพันธุ์มนุษย์ เนื่องจากในโลกปัจจุบันเป็นโลกใหม่ที่แปลกไปกว่าเดิมนั้น ซึ่งมีความเปลี่ยนแปลงใหม่ๆ เกิดขึ้นเสมอ และข้อเท็จจริงเช่นนี้ เป็นเหตุผลที่นำไปสู่ความจำเป็นทางการศึกษาและการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จึงเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต

สำหรับ ทัท (จีระวัฒน์ ยวอมรพิทักษ์. 2544: 21; อ้างอิงจาก Tough. 1979: 116 – 117) กล่าวถึง ความสำคัญเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ว่า กิจกรรมการเรียนรู้ หรือโครงการที่ผู้เรียนเกี่ยวข้อง (Learning Project) มาจากการวางแผนด้วยตนเอง ทัท เน้นว่า กิจกรรมการเรียน เป็นแรงผลักดันที่ทำให้เกิดความสนใจ เกี่ยวกับการเป็นตัวของตัวเอง และนำตนเองในการเรียนรู้ซึ่งสอดคล้องกับ สมคิด อิศระวัฒน์ (2541: 38) กล่าวว่า ความสำคัญของการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนสามารถดำรงชีพในสังคมได้อย่างมีคุณภาพ ทำให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีความกระหายใคร่รู้ ทำให้บุคคลสามารถเรียนรู้เรื่องต่างๆ ที่มีอยู่ได้มากที่สุด ทำให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้อย่างต่อเนื่องโดยไม่ต้องมีใครบอกและเป็นผู้คิดริเริ่มที่จะเรียนรู้

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น พอสรุปได้ว่า ความสำคัญของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความอยู่รอดของชีวิตทั้งในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งมีการพัฒนาเทคโนโลยี การติดต่อสื่อสาร ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของข้อมูลข่าวสารอยู่ตลอดเวลา ซึ่งบุคคลที่มีคุณลักษณะในการนำตนเองสูงย่อมมีโอกาสในการรับรู้ และเรียนรู้สิ่งต่างๆ ที่อยู่รอบตัวได้มากขึ้น

องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีนักการศึกษาได้แบ่งองค์ประกอบไว้ ดังนี้
โนลส์ (Knowles. 1975: 40 – 47) ได้อธิบายถึง องค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง เริ่มต้นจากให้ผู้เรียนแต่ละคนบอกความต้องการและความสนใจพิเศษของตนเองในการเรียน ให้เพื่อนอีกคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ และเพื่อนอีกคนหนึ่งทำหน้าที่จัดบันทึก กระทำเช่นนี้หมุนเวียนไปจนครบทั้ง 3 คน ได้แสดงบทบาทครบ 3 ด้าน คือผู้เสนอความต้องการ ผู้ให้คำปรึกษา และผู้คอยจดบันทึกสังเกตการณ์ การเรียนรู้บทบาทดังกล่าวให้ประโยชน์อย่างยิ่งในการเรียนร่วมกัน และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในทุกๆ ด้าน

2. การกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน โดยเริ่มต้นจากบทบาทของผู้เรียนเป็นสำคัญ
ดังนี้

2.1 ผู้เรียนควรศึกษาจุดมุ่งหมายของวิชา แล้วจึงเริ่มเขียนจุดมุ่งหมายในการเรียน

2.2 ผู้เรียนควรเขียนจุดมุ่งหมายให้แจ่มชัด เข้าใจได้ ไม่คลุมเครือ คนอื่นอ่านแล้วเข้าใจ

2.3 ผู้เรียนควรเน้นถึงพฤติกรรมที่ผู้เรียนคาดหวัง

2.4 ผู้เรียนควรกำหนดจุดมุ่งหมายที่สามารถวัดได้

2.5 การกำหนดจุดมุ่งหมายของผู้เรียนในแต่ละระดับ ควรมีความแตกต่างอย่างเห็นได้ชัด

3. การวางแผนการเรียน โดยผู้เรียนกำหนดวัตถุประสงค์ของวิชา ผู้เรียนควรวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนตามลำดับ ดังนี้

3.1 ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้กำหนดเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนของตนเอง

3.2 การวางแผนการเรียนของผู้เรียน ควรเริ่มต้นจากผู้เรียนกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.3 ผู้เรียนเป็นผู้จัดเนื้อหาให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการ และความสนใจของผู้เรียน

3.4 ผู้เรียนเป็นผู้ระบุวิธีการเรียน เพื่อให้เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด

4. การแสวงหาแหล่งวิทยาการ เป็นกระบวนการศึกษาค้นคว้าที่มีความสำคัญต่อการศึกษาในปัจจุบันเป็นอย่างมาก ดังนี้

4.1 ประสพการณ์การเรียนแต่ละด้านที่จัดให้ผู้เรียนสามารถแสดงให้เห็นถึง ความมุ่งหมาย ความหมาย และความสำเร็จของประสบการณ์นั้น ๆ

4.2 แหล่งวิทยาการ เช่น ห้องสมุด วัด สถานเอนามัย สามารถนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสม

4.3 เลือกแหล่งวิทยาการให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละคน

4.4 มีการจัดสรรอย่างดี เหมาะสม กิจกรรมบางส่วนผู้เรียนจะเป็นผู้จัดการเอง ตามลำพัง และบางส่วนเป็นกิจกรรมที่จัดร่วมกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

5. การประเมิน เป็นขั้นตอนสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ช่วยให้ผู้เรียนทราบถึงความก้าวหน้าในการเรียนของตนเองเป็นอย่างดี การประเมินผลจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ ทั้งนี้จะเกี่ยวข้องกับสิ่งต่อไปนี้ คือ ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะ ทักษะคติ และค่านิยมซึ่งขั้นตอนในการประเมินผลมีดังนี้

5.1 กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ให้แน่ชัด

5.2 ดำเนินการทุกอย่าง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ขั้นตอนนี้ สำคัญในการใช้ประเมินผลการเรียนการสอน

5.3 รวบรวมหลักฐาน การตัดสินใจจากการประเมินผลจะต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่สมบูรณ์และเชื่อถือได้

5.4 รวบรวมข้อมูลก่อนเรียน เพื่อเปรียบเทียบหลังเรียนว่าผู้เรียนก้าวหน้าไปเพียงใด

5.5 แหล่งของข้อมูล จะหาข้อมูลจากผู้สอนและผู้เรียนเป็นหลักในการประเมิน

สำหรับแกรริสัน (สุวัณน์ วัฒนวงศ์. 2547: 25; อ้างอิงจาก Garrison. 1987) ได้นำเสนอบทบาทของผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยแสดงให้เห็นว่า การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีองค์ประกอบ 3 ประการ ซึ่งทั้งสามองค์ประกอบนี้ มีความเชื่อมโยงกัน ได้แก่

1. การจัดการด้วยตนเอง (Self-Management) ได้แก่ กิจกรรมที่ต้องการกระทำ เป็นการจัดการ ดำเนินการ ให้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ การจัดการทรัพยากร หรือแหล่งความรู้

2. การควบคุมด้วยตนเอง (Self-Monitoring) เป็นกระบวนการเรียนรู้ของบุคคล การพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการที่บุคคลสามารถเชื่อมโยงความรู้ใหม่และเก่าเข้าด้วยกัน เป็นความรับผิดชอบของผู้เรียนในการบูรณาการความรู้ และพัฒนาความรู้ใหม่

3. แรงจูงใจ (Motivation) นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ ในการที่ทำให้บุคคลริเริ่มก่อนที่จะเรียน และก้าวเข้าสู่กระบวนการเรียนนั้นๆ แรงจูงใจจะมีอิทธิพลต่อการที่บุคคลจะสามารถบรรลุเป้าหมายในการเรียน แรงจูงใจนี้ อาจจะเป็นแรงจูงใจที่เกิดจากภายนอกหรือแรงจูงใจภายในก็ได้

จากข้อความดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า องค์ประกอบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนสามารถจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการวิเคราะห์ความต้องการเรียน เนื้อหาที่เรียน กำหนดจุดหมายและวางแผนการเรียน มีความสามารถในการแสวงหาแหล่งวิทยาการ และมีวิธีในการประเมินผลการเรียนด้วยตนเอง และสามารถควบคุมตนเองในกระบวนการและเรียนรู้ พร้อมทั้งต้องมีแรงจูงใจในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

4. ลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ได้มีผู้ศึกษาถึงคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้หลายแนวคิด ดังนี้ กริฟฟิน (สุวัณน์ วัฒนวงศ์. 2547: 14; อ้างอิงจาก Griffin. 1983: 108) ได้จำแนกรูปแบบหรือลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองออกเป็น 5 กลุ่มความคิด ดังนี้

กลุ่มที่ 1 เป็นแนวคิดของ Knowles นักการศึกษาผู้ใหญ่แห่งสหรัฐอเมริกาได้เสนอรูปแบบของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ที่เรียกว่า “สัญญาการเรียน” (Learning Contract) เป็นการมอบหมายภาระงานให้แก่ผู้เรียนว่าจะต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ได้รับความรู้ตามเป้าประสงค์ และผู้เรียนจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้น

กลุ่มที่ 2 เป็นแนวคิดของ Tough นักการศึกษาผู้ใหญ่แห่งประเทศแคนาดา ได้กำหนด “โครงการเรียน” เป็นเครื่องชี้วัดลักษณะและปริมาณการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของประชาชนวัยผู้ใหญ่ โดยทั่วไป

กลุ่มที่ 3 เป็นแนวคิดของ Skinner ในเรื่องบทเรียนสำเร็จรูป (Individualized Program Instruction) ซึ่ง Griffin ได้วิจารณ์ว่า วิธีนี้เป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ตามข้อเสนอแนะของสื่อการเรียนนั้น ซึ่งมีใช้การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง หากแต่เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการกำกับของครู (Teacher-Directed Learning) มากกว่า

กลุ่มที่ 4 เป็นแนวคิดในการจัดการศึกษาที่ต่างไปจากรูปแบบของสถานศึกษาตามปกติทั่วไป (Non-Traditional Institution Approach) ตัวอย่างกิจกรรมตามแนวนี้ เช่น การจัดการศึกษาในรูปแบบของตลาดวิชา มหาวิทยาลัยเปิด และการศึกษาทางไกล

กลุ่มที่ 5 ได้แก่ การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันทั่วไป สำหรับนักศึกษาที่ได้ทำการค้นคว้าและวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

สำหรับ โนลส์ (Knowles, 1975: 61) ได้สรุปลักษณะของผู้เรียนด้วยการนำตนเอง โดยที่ โนลส์ ได้ใช้รูปแบบของ “สัญญาการเรียน” กับผู้เรียนในระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาการศึกษาผู้ใหญ่ และได้ค้นพบข้อสรุปที่จะบังเกิดผลดี 9 ประการ คือ

1. มีความเข้าใจในความแตกต่างทางด้านความคิดเกี่ยวกับผู้เรียน และทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้ภายใต้การสอนที่อาจารย์เป็นผู้ชี้แนะ กับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง และสามารถอธิบายความแตกต่างนั้นไปสู่ผู้อื่น
2. มีแนวคิดของตนเอง ไม่ขึ้นกับบุคคลอื่น และสามารถนำตนเองได้
3. สามารถสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นสะท้อนถึงแหล่งข้อมูลในการวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ การวางแผนการเรียนรู้ของตนเอง การเรียนรู้และการได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น พร้อมทั้งให้การช่วยเหลือบุคคลเหล่านั้น
4. สามารถวิเคราะห์ความต้องการในการเรียนรู้ โดยอาจได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น
5. สามารถแปลงความต้องการในการเรียนรู้ เป็นจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ ในรูปแบบที่สามารถประเมินผลได้
6. สามารถโยนความสัมพันธ์กับผู้สอน ในฐานะผู้ให้การสนับสนุน ผู้ช่วยหรือที่ปรึกษา และใช้ประโยชน์จากผู้สอน
7. สามารถหาบุคคล และแหล่งความรู้ ที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน
8. สามารถเลือกแผนการเรียนที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้แหล่งวิทยาการ และดำเนินการตามแผนการด้วยความชำนาญและมีความคิดริเริ่ม
9. สามารถเก็บรวบรวมข้อมูล และตรวจสอบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

สำหรับ สเคเจอร์ (วิภาวรรณ สุขสถิต. 2550: 30; อ้างอิงจาก Skager. 1978: 116 – 117) ได้ศึกษาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่า ควรมีคุณลักษณะต่างๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ได้ด้วยการนำตนเอง ได้แก่ การเป็นผู้ยอมรับว่าตนเองเป็นผู้ที่มีเจตคติที่ดี มีความสามารถ วางแผนการเรียนรู้ ของตนเอง เพื่อนำมาใช้ในการกำหนดจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ เป็นผู้มีความสามารถที่จะเรียนรู้ด้วยการนำตนเองได้ โดยปราศจากการควบคุม หรือการบังคับจากปัจจัยภายนอก เช่น การให้รางวัล การถูกตำหนิ ถูกกลโกง หรือเรียนเพื่อต้องการวุฒิปริญญาหรือตำแหน่ง เป็นต้น เป็นบุคคลที่สามารถประเมินตนเองได้ และยอมรับผลการประเมินจากเพื่อน เป็นผู้ที่มีความสนใจ ใคร่รู้ อดทนต่อสภาพปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น สิ่งเหล่านี้ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการทำกิจกรรม ก่อให้เกิดประสบการณ์ใหม่ๆ เช่น การลองผิด ลองถูก สามารถหาวิธีการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมต่อตนเอง เพื่อการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ รวมทั้งเป็นผู้มีความพยายามที่จะศึกษาในสิ่งที่ตนตั้งใจจะเรียนรู้ และเป็นผู้ที่สามารถดูแลตนเองได้

นอกจากนี้ กูกลีเอลมีโน (นั้ดดา อังสุโวทัย. 2550: 30; อ้างอิงจาก Guglielmino. 1977) กล่าวว่า บุคคลจะมีความพร้อมในการเรียนรู้แบบนำตนเองได้นั้น จะต้องมีลักษณะความพร้อมของการเรียนรู้ 8 ด้าน คือ

1. การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ (Openness to Learning Opportunities) ความสนใจในการเรียน ความพอใจในความริเริ่มของตน ความรักการเรียน และความคาดหวังว่าจะเรียนอย่างต่อเนื่อง ความสนใจหาแหล่งความรู้ การมีความอดทนต่อข้อสงสัย การมีความสามารถในการยอมรับคำวิจารณ์ และการมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้
2. การมีมโนทัศน์ของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ (Self Concept as an Effective Learner) ได้แก่ ความมั่นใจที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง ความสามารถในการจัดแบ่งเวลาให้การเรียน การมีวินัย การมีความรู้เกี่ยวกับความต้องการในการเรียนรู้ และแหล่งทรัพยากรทางความรู้และการมีทัศนคติต่อตนเองว่า เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้
3. การมีความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนรู้ (Initiative and Independence in Learning) ได้แก่ การแสวงหาคำตอบจากคำถามต่างๆ ชอบแสวงหาความรู้ ชอบมีส่วนร่วมในการกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้ มีความมั่นใจในความสามารถที่จะทำงานด้วยตนเองได้ดี รักการเรียน พยายามที่จะหาความรู้เพื่อทำความเข้าใจ รู้แหล่งทรัพยากรทางความรู้ มีความสามารถในการพัฒนาแผนการทำงานของตนเอง และมีความริเริ่มในการเริ่มโครงการใหม่ๆ
4. การยอมรับในสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ของตนเอง (Informed Acceptance of Responsibility for One's Own Learning) ได้แก่ การยอมรับจากผลการเรียนว่า ตนเองมีสติปัญญา ปานกลาง ความเต็มใจเรียนในสิ่งที่ยากหากเป็นเรื่องที่สนใจ และมีความเชื่อมั่นในวิธีการเรียนและสืบสวนสอบสวนทางการศึกษา

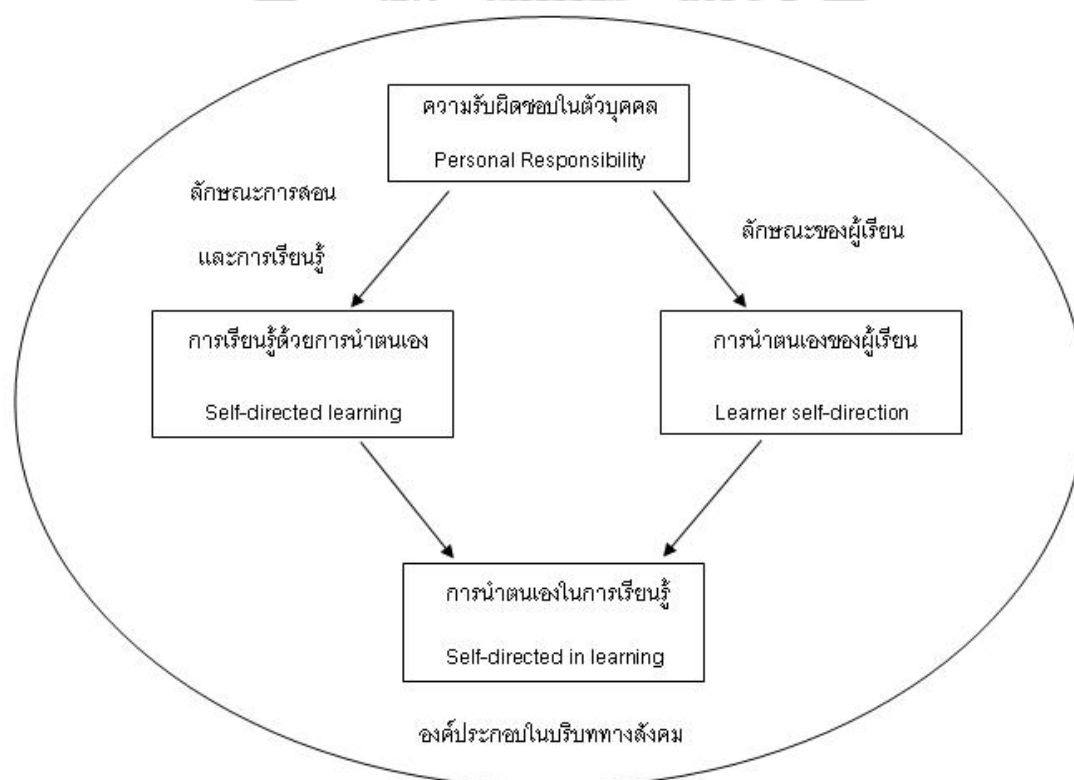
5. ความรักในการเรียน (Love of Learning) ได้แก่ การชื่นชมบุคคลที่ค้นคว้าอยู่เสมอ การมีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียน และสนุกกับการสืบสอบค้นคว้า

6. ความคิดสร้างสรรค์ (Creativity) การมีความกล้าเสี่ยงกล้าลอง มีความสามารถคิดแก้ปัญหา และความสามารถคิดวิธีการเรียนในเรื่องหนึ่งๆ ได้หลายวิธี

7. การมองอนาคตในแง่ดี (Positive Orientation to the Future) ได้แก่ การมองตนเองว่าเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิต ชอบคิดถึงอนาคต เห็นปัญหาว่าเป็นสิ่งท้าทาย และไม่ใช่เครื่องหมายจะให้หยุดทำ

8. ความสามารถในการใช้ทักษะทางการศึกษาและทักษะในการแก้ปัญหา (Ability to use Basic Study Skills and Problem-Solving Skills) ได้แก่ การมีความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา คิดว่าการแก้ปัญหาคือสิ่งที่ท้าทาย

ส่วน บรอกเคท และ ฮีมสตรา (Brockett; & Hiemstra. 2002: Online) ได้เสนอรูปแบบของลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยเน้นความรับผิดชอบส่วนบุคคล หรือ PRO Model (The Personal Responsibility Orientation Model) ดังนี้

ภาพประกอบ 1 รูปแบบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยเน้นความรับผิดชอบส่วนบุคคล หรือ PRO Model (Personal Responsibility Orientation Model)

ที่มา: Brockett; & Hiemstra. (2002, April). *A Conceptual Framework for Understanding self-direction in Adult Learning*. Online.

จากภาพ บรอดคเคท และ ฮีเมสตรา (Brockett; & Hiemstra) ได้อธิบายถึงส่วนประกอบในการทำความเข้าใจลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง 4 ส่วน ดังนี้

1. ความรับผิดชอบในตัวบุคคล (Personal Responsibility) หมายถึง การกระตุ้นเพื่อให้เกิดความตระหนักในความจำเป็นที่จะต้องมีการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบในตนเอง ในการที่จะตัดสินใจเรียนรู้ การวางแผนการเรียนรู้ การดำเนินงาน และการประเมินตนเองในการเรียนรู้

2. การนำตนเองของผู้เรียน (Learner Self-Direction) หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะตัวหรือบุคลิกภาพของผู้เรียนที่เอื้อ และสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะที่เกิดจากภายในตัวของผู้เรียนเอง

3. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง (Self-Directed Learning) หมายถึง กิจกรรมที่เกิดขึ้นในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ซึ่งอาจเกิดจากการจัดการของผู้สอนหรือการวางแผนการเรียนรู้ของผู้เรียนเอง แต่ความสำคัญของผู้สอนนั้นจะเป็นเพียงผู้คอยช่วยเหลือ เสนอแนะ แนะนำ หรืออำนวยความสะดวกในการเรียนรู้เท่านั้น ส่วนการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมดนั้นจะเป็นการดำเนินการโดยผู้เรียนทั้งสิ้น

4. การนำตนเองในการเรียนรู้ เป็นลักษณะที่สามารถมองได้ในสภาพของการเรียนรู้ที่ต่อเนื่องและจะได้ผลสูงสุดเมื่อระดับการชี้นำตนเองสมดุลงกับโอกาสการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

สรุปได้ว่า รูปแบบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยเน้นความรับผิดชอบส่วนบุคคล (PRO Model) ประกอบด้วยความรับผิดชอบส่วนบุคคลที่มีอยู่ในผู้เรียน และแสดงออกในกระบวนการเรียนการสอนตามรูปแบบการเรียนแบบการนำตนเอง ประกอบกันเป็นจุดเริ่มของการนำตนเองในการเรียนรู้ บริบททางสังคม ซึ่งได้แก่ ขอบเขตของกิจกรรมการเรียนรู้ หรือ ผลของกิจกรรมที่ถูกสร้างขึ้น

นอกจากนี้สมคิด อิศระวัฒน์ (ศิระวัฒน์ ยุวอมรพิทักษ์. 2544: 32; อ้างอิงจาก สมคิด อิศระวัฒน์. 2532: 76) ได้กล่าวถึงลักษณะการเรียนรู้การนำด้วยตนเอง ไว้ดังนี้ คือ

1. สม่ครใจที่จะเรียนด้วยตนเอง (Voluntarily to Learn) มิได้เกิดจากการบังคับ แต่มีเจตนาที่จะเรียนด้วยความอยากรู้

2. ตนเองเป็นแหล่งข้อมูลของตนเอง (Self Resourceful) นั่นคือ ผู้เรียนสามารถบอกได้ว่า สิ่งที่ตนอยากเรียนคืออะไร รู้ว่าทักษะและข้อมูลที่ต้องการ หรือจำเป็นต้องใช้มีอะไรบ้าง สามารถกำหนดเป้าหมาย วิจัยรวบรวมข้อมูลที่ต้องการ และวิธีประเมินผลการเรียนรู้ ผู้เรียนต้องเป็นผู้จัดการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ด้วยตนเอง (Manager of Change) ผู้เรียนต้องมีความตระหนักในความสามารถของตนเองว่า สามารถตัดสินใจได้ มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และบทบาทในการเป็นผู้เรียนรู้ที่ดี

3. ผู้เรียนต้องรู้ "วิธีการจะเรียน" (Know How to Learn) นั่นคือ ผู้เรียนควรทราบขั้นตอนของการเรียนรู้ของตนเอง รู้ว่าการจะไปสู่จุดที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ทำได้อย่างไร

อาจสรุปได้ว่า ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ผู้เรียนจะต้องเป็นผู้กำหนดแผนการเรียนรู้ วิเคราะห์ความต้องการของตนเอง กำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียน วางแผนการเรียนรู้ แสวงหาแหล่งวิทยาการ และประเมินผล โดยอาศัยความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นตามสมควร

ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ครอส (จันทร์จิภา โปธิชาว และคนอื่นๆ. 2550: 27; อ้างอิงจาก Cross. 1979) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองว่าประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นปลุกเร้าความสนใจ (Romance) เป็นการเรียนรู้ในรูปของการรับรู้ต่อความแปลกใหม่ที่ได้พบเห็นต่อความรู้ต่างๆ ที่น่าสนใจ นำทำทฤษฎีปัญญา
2. ขั้นเรียนรู้ในรายละเอียด (Precision) เป็นการเรียนรู้อย่างมีระบบ การวิเคราะห์ข้อเท็จจริง พยายามให้ได้มาซึ่งความรู้ ความจริงต่างๆ อย่างมีแบบแผน
3. ขั้นหาข้อสรุป (Generalization) เป็นระยะเวลาที่เกิดความรู้ ความเข้าใจ พบข้อสรุปหลักเกณฑ์ต่างๆ แล้วเริ่มมีความคิดสร้างสรรค์ พร้อมทั้งจะลงมือปฏิบัติได้ด้วยตนเอง

สำหรับทัฟ (ณัฐญา นาคะสันต์. 2553: 91; อ้างอิงจาก Tough. 1979: 95 – 96) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ไว้ดังนี้

1. การตัดสินใจว่าในกระบวนการเรียนรู้ นั้น อะไรเป็นความรู้ ทักษะที่จะเรียนรู้ ผู้เรียนอาจจะมองหาข้อผิดพลาดและจุดอ่อนของความรู้ที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยพิจารณาทั้งด้านทักษะ และรูปแบบการเรียนรู้ในปัจจุบัน
2. การตัดสินใจที่จะเรียนรู้กิจกรรมเฉพาะอย่างไร วิธีการ แหล่งวิชาการ หรืออุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการเรียนมีอะไรบ้าง ในขั้นนี้ผู้เรียนควรศึกษาว่า ตนเองมีความต้องการเฉพาะด้านอะไร เกณฑ์ที่ใช้ในการเลือกแหล่งวิทยาการการเรียนรู้เฉพาะอย่าง การรวบรวมความรู้ ข้อเท็จจริง ข้อเปรียบเทียบ การเข้าถึงระดับและความเหมาะสมของแหล่งวิทยาการ หรือกิจกรรมเฉพาะด้าน ผู้เรียนอาจดูหนังสือหรือบทความในห้องสมุด หรือร้านขายหนังสือก่อนการเลือกสิ่งที่เหมาะสมที่สุด ในกรณีที่เป็นแหล่งวิทยาการบุคคล อาจตัดสินใจว่าบุคคลประเภทใดที่อาจให้เนื้อหาวิชาที่ต้องการได้ และพยายามหาบุคคลเหล่านั้น ซึ่งเลือกสรรแล้วว่าเหมาะสมที่สุด
3. ตัดสินใจว่าจะเรียนที่ใด ผู้เรียนอาจจะเลือกบริเวณที่เงียบสงบ สะดวกสบายและไม่มีผู้ใดมารบกวน หรืออาจต้องการสถานที่ ซึ่งมีอุปกรณ์อำนวยความสะดวก หรือแหล่งวิทยาการที่ใช้ได้สะดวก
4. วางเป้าหมายหรือกำหนดระยะเวลาการทำงานที่แน่นอน
5. ตัดสินใจว่าจะเริ่มเรียนเรื่องใด เมื่อไร
6. ตัดสินใจว่าช่วงระยะเวลาใด เนื้อหาควรจะไปเท่าใด

7. พยายามหาเหตุผลเหตุที่เป็นอุปสรรค ที่จะทำให้การเรียนรู้ไม่ประสบความสำเร็จหรือหาขั้นตอนส่วนที่ทำให้กระบวนการเรียนรู้ในปัจจุบันไม่มีประสิทธิภาพ

8. การหาเวลาสำหรับการเรียนรู้ ขั้นตอนนี้จะเกี่ยวข้องกับการลดเวลา หรือจัดเวลาให้เหมาะสมกับการทำงาน กิจกรรมในครอบครัวหรือการพักผ่อน โดยอาจจะขอร้องไม่ให้บุคคลอื่นรบกวนในเวลาที่กำลังศึกษา หรือขอร้องให้ผู้อื่นมาทำงานแทนเป็นครั้งคราว

9. คำนวนระดับความรู้และทักษะ หรือความก้าวหน้าของตนในด้านความรู้หรือทักษะที่ต้องการ

10. การเข้าถึงแหล่งวิทยาการที่เหมาะสม หรืออุปกรณ์ที่เหมาะสม ในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนนี้ ผู้เรียนอาจหาเวลาว่างไปยังสถานที่ต่างๆ พยายามหาหนังสือที่เหมาะสมในห้องสมุด ตลอดจนการเข้าพบบุคคลสำคัญที่เอื้อต่อการเรียน

11. การสะสมหรือหาเงินที่จำเป็น สำหรับประโยชน์ในการหาแหล่งวิทยาการ การซื้อหนังสือ การเช่าอุปกรณ์บางอย่าง ตลอดจนค่าใช้จ่ายในการศึกษา

12. เตรียมสถานที่ หรือดัดแปลงห้องเรียนที่เหมาะสมสำหรับการเรียน โดยคำนึงถึงความร้อนหนาว อากาศถ่ายเทและแสงสว่าง

13. เพิ่มขั้นตอนที่จะเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ ผู้เรียนอาจหาวิธีเพิ่มแรงจูงใจเพื่อที่จะเพิ่มความก้าวหน้าในการเรียน หรือเพิ่มความพอใจ พยายามเน้นความสำคัญของการเรียน ซึ่งสิ่งที่จะทำได้มีดังนี้

13.1 หาสาเหตุของการขาดแรงจูงใจ

13.2 พยายามเพิ่มความสุข และความยินดีในการเรียนรู้ หรือเพิ่มความสนใจในกิจกรรมการเรียนรู้

13.3 จัดการกับการขาดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองที่จะเรียนรู้ หรือจัดการกับความสงสัยในความสำเร็จของโครงการที่จะเรียนรู้

13.4 การเอาชนะความรู้สึกลึบฝัง ท้อแท้ ที่มีสาเหตุมาจากความยากลำบากต่างๆ

13.5 บอกกล่าวผู้อื่นถึงความสำเร็จของตน

นอกจากนี้ สุรกุล เจนอบรม (กนกวรรณ ทองฉวี. 2545: 47; อ้างอิงจาก สุรกุล เจนอบรม. 2532) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดังนี้

1. การสำรวจตนเอง ทำความรู้จักตนเอง สำรวจว่าตนเองสนใจเรื่องอะไรมากที่สุด มีความสามารถด้านใด สนใจสิ่งใหม่ๆ อะไรบ้าง

2. ทำสมุดบันทึกส่วนตัว เพื่อใช้บันทึกข้อมูล ความคิด เรื่องราวต่างๆ ที่เราได้เรียนรู้ หรือเกิดขึ้นในสมองของเรา สมุดนี้จะช่วยเก็บสะสมความคิดที่ละเอียดละน้อยเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาเพิ่มเติมให้กว้างไกลออกไป

3. กำหนดโครงการที่จะเรียน ตามที่เราได้สำรวจความต้องการไว้แล้ว นำมาขยายเป็นโครงการ เป็นแผนการที่จะเรียนว่าจะเรียนรู้ได้อย่างไร โดยพิจารณาว่าความรู้ที่เราต้องการแสวงหานั้นช่วยให้เราถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่ ทำให้เกิดความพอใจความสนุกสนานที่จะเรียนหรือเปล่า ประหยัดเงินและเวลามากน้อยแค่ไหน

4. สร้างห้องสมุดของตนเอง หมายถึง การรวบรวมรายชื่อ ข้อมูล แหล่งความรู้ต่างๆ ที่คิดว่าจะเป็นประโยชน์ ตรงกับความสนใจ เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

5. มองหาแหล่งความรู้ที่อยู่ในชุมชนนั้น เช่น ผู้รู้ ผู้ชำนาญการในอาชีพต่างๆ ห้องสมุด สมาคม สถานที่ราชการ ฯลฯ ซึ่งแหล่งความรู้เหล่านี้ จะเป็นแหล่งสำคัญในการค้นคว้า

6. หาเพื่อนร่วมเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้กัน

7. การเลือกเรียนในสิ่งที่ตนเองสนใจจากสถานศึกษาที่เปิดสอนในเวลาเย็นหรือวันหยุด หรืออาจเรียนทางวิทยุ โทรทัศน์ ไปรษณีย์จากมหาวิทยาลัยเปิดเป็นต้น โดยลักษณะของการเรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ไม่จำเป็นต้องเข้าชั้นเรียน

8. การเรียนรู้จากการฝึกและปฏิบัติซึ่งก่อให้เกิดความรู้และประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ อาจกล่าวได้ว่า ขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นขั้นตอนการศึกษาค้นคว้าอย่างเป็นระบบ ซึ่งผู้เรียนเป็นผู้จัดการระบบการเรียนของตนเอง ด้วยการจัดการด้านเวลาที่ใช้ในการศึกษา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ และเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนรู้ด้วยการเตรียมความพร้อมให้กับตนเองในด้านต่างๆ รู้จักวิธีที่จะเรียนด้วยตนเองและรู้จักใช้ประโยชน์จากแหล่งวิทยาการต่างๆ เพื่อการศึกษาค้นคว้าต่อไป

หลักการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

กิบบอนส์ (ซัททิงส์ เชื้อสา. 2552: 39 – 41; อ้างอิงจาก Gibbons. 1980: 41 – 46) ได้ศึกษาชีวประวัติของผู้เชี่ยวชาญที่มีชื่อเสียงทางด้านการศึกษา นักประดิษฐ์ นักสำรวจ นักอักษรศาสตร์ นักวิทยาศาสตร์ และผู้บริหาร จำนวน 20 คน ซึ่งไม่ได้รับการศึกษาเล่าเรียนตามชั้นเรียนปกติสูงกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยศึกษาลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของบุคคลดังกล่าว แล้วนำมาประมวลเป็นหลักการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดังนี้

1. ในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมตนเอง ในขณะที่การศึกษาอย่างเป็นทางการ (Formal Education) จุดควบคุมอยู่ที่สถาบันการศึกษา ตัวแทน หรือสิ่งกำกับการสอนเพื่อให้ศึกษาด้วยตนเอง จะช่วยนักศึกษาให้รู้จักควบคุมสิ่งที่อยู่ภายในตัวเอง เพื่อการเรียนรู้ของตน

2. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มักจะเป็นความพยายามที่แน่วแน่ ในความรู้เฉพาะด้านอย่างใดอย่างหนึ่งมากกว่าการศึกษาหลายๆ แขนงวิชา การสอนให้รู้จักศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ช่วยให้นักศึกษาสามารถแยกแยะ และมีความชำนาญในกิจกรรมบางอย่างหรือหลายอย่างที่เป็นต่อชีวิต

3. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มักจะเป็นการประยุกต์การศึกษาคือ การเรียนรู้เพื่อการนำไปใช้กับงาน การสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เกี่ยวข้องกับการศึกษาทางทฤษฎีที่สัมพันธ์กับการฝึกฝนทางเทคนิค และการนำไปดัดแปลงใช้อย่างเหมาะสม เป็นการเรียนรู้เพื่อประโยชน์ปัจจุบัน

4. ผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นคนที่เรียนรู้ด้วยแรงจูงใจของตนเอง นั่นคือ การผูกพันตนเองกับเนื้อหาวิชาที่ตนเลือก แม้จะพบว่าเมื่ออุปสรรคก็ตาม การศึกษาด้วยตนเองช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงความต้องการของตน และมีเป้าหมายของตนเองมากกว่าที่จะให้ผู้อื่นมาวางเป้าหมายให้

5. สิ่งจูงใจสำหรับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ได้แก่ ความสำเร็จ ซึ่งเป็นรางวัลที่ประเมินคุณค่าได้โดยตนเอง การสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จึงเป็นการให้ประสบการณ์เพื่อดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ รู้จักวางแผน และการเลือกใช้วิธีการที่มีประสิทธิภาพ ในการที่จะทำให้งานนั้นสำเร็จ

6. ผู้เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มักจะตัดสินใจใช้รูปแบบต่างๆ ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ และวิธีการเฉพาะตน ซึ่งสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างดีที่สุด ซึ่งข้อสรุปอาจจะได้จากการศึกษา การสังเกต ประสบการณ์ การเข้าเรียนในบางวิชา การฝึกอบรม การสนทนา การฝึกหัด การลองผิดลองถูก การฝึกหัดกิจกรรมที่ให้ผลดี การประสานระหว่างกลุ่ม เหตุการณ์และโครงการ

7. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความเชื่อ โดยปกติจะเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับบุคลิกลักษณะของคน การประสานสัมพันธ์ ความมีระเบียบวินัยในตนเอง ความบากบั่น ขยันขันแข็ง ไม่เห็นแก่ตัว ความรู้สึกเกรงใจผู้อื่น และมีหลักการอย่างเข้มแข็ง

8. ผู้ที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จะมีแรงขับ ความคิดอิสระ มีสติปัญญา เฉลียวฉลาด การสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เกี่ยวข้องกับการเสริมแรงขับ ความกระตือรือร้น โดยมีความคิดอิสระ ไม่ขึ้นกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ความเป็นผู้ริเริ่มมากกว่าที่จะประพติดตามผู้อื่น และมักทำอะไรเป็นแบบของตนเอง มากกว่าทำตามผู้อื่น

9. ผู้ที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มักจะใช้การอ่าน และกระบวนการทักษะอื่นๆ ในการเข้าถึงข้อมูลและคำแนะนำที่ต้องการเพื่อโครงการเหล่านั้น การสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เกี่ยวข้องกับการฝึกฝนทักษะ เช่น การอ่านและการจำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเวลาที่มีนักศึกษาที่มีความต้องการที่จะเข้าถึงข้อมูลสารสนเทศ

10. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นท่วงทีที่เกิดจากประสบการณ์สำคัญหลายประการ ตั้งแต่วัยเด็ก ประสบการณ์และการพัฒนาจนกระทั่งกลายเป็นจุดของการเลือกในชีวิตของคน การสอน

เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จึงเป็นการช่วยเหลือผู้เรียน ที่จะจำแนกท่วงทีแนวทางที่เกิดขึ้นในชีวิต เพื่อกำหนดวิถีทางที่ตนเลือกและสร้างวิถีทางใหม่ที่ตนปรารถนา

11. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดในสิ่งแวดล้อมของการทำงานที่อบอุ่น มีลักษณะสนับสนุน มีบรรยากาศใกล้ชิดเป็นกันเอง ซึ่งคนมักจะทำอะไรซ้ำและมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับบุคคลอย่างน้อย 1 คน การสอนเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์บรรยากาศที่กระฉับกระเฉง ซึ่งกิจกรรมการศึกษาด้วยตนเองนี้ จะได้รับการสนับสนุนอย่างอบอุ่นและมีโอกาสหลายด้านที่จะสร้างความสัมพันธ์ในการทำงานที่ใกล้ชิดให้เกิดขึ้น

12. ผู้ที่เรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จะชอบผู้อื่นพอๆ กับทำให้ผู้อื่นชอบตน บุคคลเหล่านี้จะมีสุขภาพจิตที่ดี มีเจตคติที่ดีทั้งทางกายและใจ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจึงสนับสนุนวิธีการเรียนรู้โดยที่ผู้เรียนไม่เพียงแต่จะเรียนวิชาการหรือทักษะเท่านั้น แต่ยังสามารถพัฒนาจิตใจของตนเองและผู้อื่นด้วย

สำหรับ บรอดเคท และ ฮีมตรา (ราวดี ปฏิวัติวงศ์. 2547: 35; อ้างอิงจาก Brockett; & Hiemstra. 1991: 11 – 16) ได้กล่าวถึงหลักการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดังนี้

1. การนำตนเองเป็นลักษณะที่มีอยู่ในตัวบุคคลทุกคน และในสถานการณ์การเรียนรู้ทั้งหมดอาจจะมีระดับการชี้นำตนเองมากหรือน้อยต่างกัน

2. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบเป็นหลัก และเป็นผู้ที่ตัดสินใจด้านประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเองเกี่ยวกับการวางแผน การนำไปสู่การปฏิบัติและประเมินผล ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ตามลำพังหรือในกลุ่มผู้เรียนกลุ่มใหญ่หรือกลุ่มเล็กที่ผู้เรียนจะร่วมกันรับผิดชอบต่อการเรียนรู้

3. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองจะเน้นถึงความรับผิดชอบของบุคคล และเชื่อว่าศักยภาพของมนุษย์ไม่มีวันหมดลงจะต้องมีอยู่และพัฒนาต่อไป

4. ผู้เรียนมีความเชื่อว่าผลของการศึกษาในด้านบวกมาจากการชี้นำตนเองในการเรียนรู้ เช่นจดจำได้เพิ่มขึ้น สนใจการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง มีความสนใจในวิชาการมากขึ้น มีทัศนคติที่ดีต่อผู้สอน

5. กิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมีหลายรูปแบบ เช่น การอ่าน การอภิปราย การสืบสวน โดยการสัมภาษณ์ การเข้าร่วมการศึกษาเป็นกลุ่ม ทักษะศึกษา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้เชี่ยวชาญ การใช้คอมพิวเตอร์ การเรียนด้วยตนเอง

6. ผู้อำนวยความสะดวกต่อการชี้นำตนเอง ในการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ ต้องมีบทบาทเกี่ยวข้องกับการปรึกษาหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป็นแหล่งความรู้ที่จำเป็นและเชื่อถือได้ นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้เรียน มีส่วนร่วมในการถ่ายโอนการเรียนรู้ การสอนและสนับสนุนผู้เรียนให้มีความคิดแบบวิจาร์ณ

7. ผู้เรียนมีความเชื่อว่า การชี้นำตนเองเป็นสิ่งที่มีความค่า เป็นวิธีที่ผู้เรียนมีอิสระ ในการแก้ปัญหา

8. กลุ่มคนหลายรูปแบบสามารถชี้นำตนเองในการเรียนรู้ได้
  9. หากผู้สอนให้ความไว้วางใจแก่ผู้เรียน ผู้เรียนส่วนใหญ่จะทำงานอย่างเต็มที่ และแสวงหาประสบการณ์การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
  10. การใช้วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่สามารถแก้ปัญหาการเรียนได้ทั้งหมด
- นอกจากนี้ ลาวินธ์ ทองมนต์ (2541: 15) ได้กล่าวสรุปหลักการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยความสมัครใจ
2. ผู้เรียนเรียนรู้ในสิ่งที่ตรงกับความต้องการและความสนใจของตนเอง
3. ผู้เรียนวางแผนในการเรียนรู้
4. ผู้เรียนเรียนรู้แบบยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ วิธีการเรียนรู้ แหล่งความรู้ และเวลาในการเรียนรู้
5. ผู้เรียนรับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเอง
6. ผู้เรียนประเมินผลการเรียนรู้ของตนเอง
7. ผู้เรียนเป็นผู้ที่รักเรียน มีความสุขในการเรียน มีความเป็นตัวของตัวเอง มีอิสระและเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์

อาจกล่าวได้ว่า หลักการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ผู้เรียนจะเรียนรู้ด้วยแรงจูงใจของตนเอง เป็นผู้ควบคุมตนเอง ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง มีความสำเร็จเป็นรางวัลที่ประเมินคุณค่าได้โดยตนเอง และผู้เรียนไม่เพียงแต่จะเรียนวิชาการหรือทักษะเท่านั้น แต่ยังสามารถพัฒนาจิตใจของตนเองและผู้อื่นด้วย

บทบาทของผู้เรียนในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การเรียนการสอนด้วยการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง จะเน้นบทบาทของผู้เรียน ซึ่ง โนลส์ (จิระวัฒน์ ยุกอมรพิทักษ์. 2544: 38; อ้างอิงจาก Knowles. 1976: 47) ได้สรุปบทบาทของผู้เรียนในการเรียนด้วยการนำตนเอง ดังนี้

1. การเรียนด้วยการนำตนเอง ควรเริ่มจากการที่ผู้เรียน มีความต้องการที่จะเรียนในสิ่งหนึ่งสิ่งใด เพื่อการพัฒนาทักษะ ความรู้ สำหรับการพัฒนาชีวิตและการงานอาชีพของตนเอง
2. การเตรียมตัวของผู้เรียน คือ ผู้เรียนจะต้องศึกษาหลักการ จุดมุ่งหมายและโครงสร้างของหลักสูตร รายวิชาและจุดประสงค์ของรายวิชาที่สอน
3. ผู้เรียนควรจัดเนื้อหาวิชาด้วยตนเอง ตามจำนวนคาบที่กำหนดไว้ในโครงสร้าง และกำหนดวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมลงไปให้ชัดเจนว่า จะให้บรรลุผลในด้านใด เพื่อแสดงให้เห็นว่าผู้เรียน

ได้เกิดการเรียนรู้ในเรื่องนั้นๆ แล้ว และมีความคิดเห็นหรือเจตคติในการนำไปใช้กับชีวิตสังคม และสิ่งแวดล้อมด้วย

4. ผู้เรียนเป็นผู้วางแผนการสอน และดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนนั้นด้วยตนเอง โดยอาจจะขอคำแนะนำช่วยเหลือจากครูหรือเพื่อน ในลักษณะของการร่วมมือกันทำงานได้เช่นกัน

5. การประเมินผล การเรียนด้วยตนเอง ควรเป็นการประเมินผลร่วมกันระหว่างอาจารย์กับผู้เรียน โดยอาจารย์และผู้เรียนร่วมกันตั้งเกณฑ์การประเมินผล

สำหรับ เวินเบอร์ก (สิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ. 2540: 23 – 24; อ้างอิงจาก Wenburg. 1972: 116) ได้สรุปความสำคัญและบทบาทของผู้เรียนด้วยตนเองไว้ ดังนี้

1. ผู้เรียนเรียนรู้ได้จากสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมที่เป็นอิสระ หมายถึง ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเอง ไม่ถูกควบคุมจากบุคคลอื่น ซึ่งมีผลทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

2. ผู้เรียนเรียนรู้ได้จากการลงมือปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้ค้นพบความจริงด้วยตนเอง

3. ผู้เรียนเรียนรู้ได้จากการร่วมมือกัน การร่วมมือไม่ได้หมายถึงการเข้ากลุ่มอย่างเดียวเท่านั้น แต่ยังหมายถึง การที่แต่ละฝ่ายช่วยเหลือส่งเสริมซึ่งกันและกัน ในสถานการณ์การเรียน โดยส่งการป้อนกลับ (Feed Back) ให้สมาชิกอื่นๆ ทราบสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนร่วมมือกัน คือ กระบวนการกลุ่ม

4. ผู้เรียนเรียนรู้จากภายในตัวออกมา หมายถึง การที่ผู้เรียนเรียนรู้โดยสร้างความรู้สึกบางอย่างเกี่ยวกับสิ่งที่จะเรียน ไม่ใช่เรียนโดยถูกกำหนดบางสิ่งบางอย่างเข้าไปในตัวผู้เรียน

กล่าวได้ว่า ผู้เรียนจะมีความต้องการที่จะเรียน วางแผนการเรียนด้วยตนเอง ลงมือปฏิบัติ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนได้ค้นพบความจริงด้วยตนเอง ผู้เรียนควรมีแนวความคิดเป็นของตนเองและสามารถคิดได้ด้วยตนเอง จะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ประสบความสำเร็จ

การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

เมซีโรว์ (สุนทร สุทองหล่อ. 2542: 24; อ้างอิงจาก Mezirow. 1981: 1) เสนอวิธีที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ โดยการนำตนเองต้องดำเนินการ ดังนี้

1. ลดการให้ผู้เรียนพึ่งพาผู้สอนหรือผู้อำนวยการผู้อำนวยความสะดวก

2. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจถึงการใช้แหล่งวิทยาการต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งประสบการณ์จากผู้อื่น รวมทั้งครูหรือผู้อำนวยการผู้อำนวยความสะดวก ซึ่งต้องใช้ความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

3. ช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึง ความจำเป็นในการเรียนรู้เนื่องจากการรับรู้ความต้องการของตนเอง อันเป็นผลมาจากอิทธิพลของวัฒนธรรม สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป

4. ช่วยให้ผู้เรียนเพิ่มความรับผิดชอบในการหาเป้าหมายของการเรียนรู้ การวางแผน และประเมินผลการเรียนรู้ด้วยตนเอง

5. ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากปัญหาของแต่ละบุคคล

6. ช่วยให้ผู้เรียนตัดสินใจในวิชาต่างๆ ที่เสนอให้ผู้เรียนไว้เป็นทางเลือกในการทำความเข้าใจ ซึ่งจะเกิดการเรียนรู้ต่อไป

7. กระตุ้นให้ผู้เรียนใช้เกณฑ์หรือบรรทัดฐานในการตัดสินใจ หรือพินิจพิเคราะห์สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับตนและประสบการณ์ทั้งหมดที่ผ่านมา

8. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าไปสู่การเรียนรู้ ด้วยการมองเห็นตนเองอย่างถูกต้อง

9. ชี้ปัญหาและแก้ไขปัญหโดยง่าย ซึ่งต้องตระหนักถึงความสัมพันธ์ของปัญหาส่วนบุคคล และส่วนรวมด้วย

10. เสริมแรงมโนคติของผู้เรียนว่า ต้องเป็นทั้งผู้เรียน และผู้จัดการชีวิตของตนเอง โดยจัดบรรยากาศที่น่าสนับสนุน และรับปฏิกิริยาตอบกลับของผู้เรียน เพื่อเป็นการกระตุ้นความสามารถของผู้เรียนให้ปรากฏ

11. เน้นการนำประสบการณ์การมีส่วนร่วมและวิธีการสร้างโครงการอย่างเป็นระบบ โดยทำในรูปลักษณะ "สัญญาการเรียน" (Learning Contract)

12. ทำความชัดเจนในเรื่องการช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจทางเลือก หรือการตัดสินใจ ไม่ว่าจะ เป็นวิธีการที่จะปรับคุณภาพของการเลือก และกระตุ้นให้ผู้เรียนเลือกสิ่งที่ดีที่สุด

สำหรับ สมคิด อิศระวัฒน์ (พิศดี มินศิริ. 2547: 19; อ้างอิงจาก สมคิด อิศระวัฒน์. 2532: 78) กล่าวว่า สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเมื่อฝึกผู้เรียนให้เป็นผู้ที่เรียนรู้ด้วยตนเอง มีดังนี้

1. ผู้เรียนส่วนหนึ่งอาจไม่รู้ว่าตนกำลังเรียนอยู่ คนเหล่านี้คิดว่าการเรียนรู้ คือ สิ่งที่เขาต้องทำเมื่ออยู่ในสถานศึกษา เรียนจากห้องเรียนเท่านั้น

2. ผู้เรียนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่าตนมีวิธีการเรียนรู้อย่างไร ไม่ได้ตระหนักถึงขั้นตอนของการเรียนรู้ (Learning Process) และรวมไปถึงวิธีการเรียนของแต่ละคน

3. ความสามารถที่จะเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียนแต่ละคนมีไม่เท่ากัน ผู้ที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกต่อการเรียน ต้องมีความเข้าใจว่าเมื่อใดตนควรเข้าไปช่วยเหลือ

4. บทบาทของบุคคลแต่ละคนที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มจะต่างกัน

5. แนวโน้มการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นได้มากถ้าผู้เรียนได้เรียนอย่างเป็นส่วนตัว (Self-Directed Way)

6. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่จำเป็นต้องเรียนคนเดียว อาจจะสอบถาม หรือขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่น ในบางกรณีอาจทำงานร่วมกับผู้อื่น แต่ผู้เรียนควรมีความรู้สึกว่าตนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง (Independent Learner) เรื่องของการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นเรื่องภายในจิตใต้สำนึกของผู้เรียน เป็นการเปลี่ยนแปลงภายในตัวผู้เรียนมากกว่าเป็นการจัดการภายนอก วิธีการที่บุคคลเรียนรู้ด้วยตนเอง จะเป็นวิธีการที่ช่วยให้บุคคลเกิดความเจริญงอกงามในระดับดี

7. การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยากถ้าจัดในสถาบันการศึกษาต่างๆ เพราะตามธรรมชาติของสถาบันเป็นผู้กำหนดสิ่งที่จะต้องทำไว้ก่อน การดำเนินการฝึกผู้เรียนให้มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้น จึงต้องปรับระบบอื่นให้สอดคล้องด้วย เช่น การวัดผล การจัดชั้นเรียน ตารางการเรียน เป็นต้น

8. วิธีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ไม่ใช่วิธีที่ดีที่สุด แต่เป็นวิธีการที่เหมาะสมสำหรับบุคคลและในสถานการณ์บางอย่างเท่านั้น

ส่วน โนลส์ (Knowles. 1975: 13) ได้กล่าวถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง มีดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ (Setting a Climate)

1.1 ผู้เรียนต้องสร้างความรู้สึว่าผู้สอนมีความห่วงใย เอื้ออาทรต่อผู้เรียนอย่างจริงใจ และสามารถช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองได้ แม้ว่าผู้สอนจะไม่เคยรู้จักผู้เรียนมาก่อนก็ตาม

1.2 ผู้เรียนและผู้สอนต้องให้เกียรติซึ่งกันและกัน และรับรู้ว่าคุณสอนยอมรับประสบการณ์และความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนที่มีต่อการเรียนรู้ ขณะเดียวกันผู้เรียนต้องยอมรับความสามารถของผู้เรียนที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.3 มีปฏิสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมอย่างอิสระต่อการเรียนรู้กับผู้อื่น มีความกระตือรือร้นอยากเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถเผชิญหน้าแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้

1.4 เข้าใจบทบาทของผู้สอนว่าเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ช่วยเหลือ หรือผู้อำนวยการความสะดวกในการเรียนรู้ พร้อมทั้งเข้าใจบทบาทของตนเองว่าเป็นผู้กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และมีความรับผิดชอบ

1.5 มีความเชื่อถือไว้วางใจซึ่งกันและกัน เปิดใจกว้างสำหรับการเรียนรู้และเรียนรู้อย่างจริงจัง

2. การวินิจฉัยความต้องการในการเรียนรู้ (Diagnosis Needs for Learning) ผู้เรียนจะต้องสำรวจความต้องการในการเรียนรู้ของตนเอง และระบุความต้องการนั้น เพื่อเลือกสิ่งที่ต้องการเรียนรู้ซึ่งจะนำไปสู่การวางแผนการเรียนรู้

3. การวางแผนการเรียนรู้ (Designing a Learning Plan) ผู้เรียนต้องวางแผนการเรียนรู้ด้วยตนเอง แบ่งเป็น 4 ระยะ

3.1 ระยะเริ่มแรก เน้นความจำเป็น วัตถุประสงค์ และประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมการเรียนรู้

3.2 ระยะวางแผน เน้นการระบุแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้และเกณฑ์ของความสำเ็จ

3.3 ระยะเวลาปฏิบัติการ เน้นการปฏิบัติตามกิจกรรมการเรียนรู้ การวิเคราะห์ความรู้และ บันทึกรายการความก้าวหน้าของการเรียน

3.4 ระยะเวลาประเมินผล เป็นการประเมินจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ว่าประสบความสำเร็จ หรือไม่ อย่างไร และควรปรับปรุงอย่างไร

นอกจากนี้ ผู้สอนก็จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนแนวความคิดของตนเองว่า ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวก หรือเป็นผู้เอื้อประโยชน์ของการเรียนรู้ และผู้สอนควรพัฒนาทักษะในการสอนการเรียนรู้ ด้วยตนเองแก่ผู้เรียนให้สำเร็จด้วยกระบวนการศึกษา 7 ข้อ ซึ่งในแต่ละข้อ โนลส์ (Knowles. 1975: 34 – 37) ได้ตั้งคำถาม เพื่อความสะดวกต่อการเตรียมบทบาทของผู้สอน ดังนี้

1. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ (Climate Setting)

1.1 ผู้สอนจะทำอย่างไร ให้ผู้เรียนมีความคุ้นเคยกัน เป็นแหล่งความรู้ซึ่งกันและกัน
 1.2 ผู้สอนจะทำอย่างไร จึงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจแนวคิดของการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 1.3 ผู้สอนจะทำอย่างไรจึงจะเตรียมผู้เรียนให้มีประสบการณ์ที่จะนำไปสู่การฝึกทักษะ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

1.4 ผู้สอนจะทำอย่างไร จึงช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทบาทผู้สอนว่าเป็นผู้อำนวยความสะดวก และเป็นแหล่งความรู้ของผู้เรียน มีความเชื่อมั่นว่าผู้เรียนจะมีความรู้ที่ดีเมื่อมีกิจกรรมการเรียน การสอนร่วมกัน

1.5 ผู้สอนจะทำอย่างไร จึงสามารถแสดงตนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความเชื่อถือ
 1.6 ผู้สอนจะทำอย่างไร จึงสามารถเตรียมผู้เรียน ให้มีประสบการณ์ในการทำงาน ร่วมกัน

1.7 ผู้สอนจะทำอย่างไร จึงสามารถสร้างบรรยากาศการระดับประคอง และการดูแล อย่างเข้มงวด

2. การวางแผน (Planning)

2.1 ผู้สอนจะตัดสินใจเลือกวิธีการสอนอย่างไร และผู้สอนจะนำเสนอวิธีการเหล่านั้น ให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจเลือกได้อย่างไร

2.2 ผู้สอนจะยึดพื้นฐานทางจริยธรรมข้อใดมาใช้ในการตัดสินใจ และทำอย่างไรที่จะอธิบาย หรือแนะนำผู้เรียนให้ใช้หรือไม่ใช้ทางเลือกนั้น

2.3 ผู้สอนจะใช้วิธีใด ที่จะนำผู้เรียนไปสู่กระบวนการตัดสินใจ การลงมติโดยกลุ่มใหญ่ และเป็นตัวแทนรับผิดชอบในกลุ่มย่อย

3. การวินิจฉัยความต้องการการเรียนรู้ (Diagnosis Needs for Learning)

3.1 ผู้สอนจะสร้างรูปแบบความสามารถในการเรียนรู้ได้อย่างไร

3.2 ผู้สอนจะประเมินความแตกต่างของระดับการพัฒนาของผู้เรียนกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ให้เป็นไปตามจริง และเกิดการสร้างสรรค์ได้อย่างไร

4. การตั้งเป้าหมาย (Setting Goals)

4.1 ผู้สอนจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการถ่ายทอดความต้องการการเรียนรู้เป็นวัตถุประสงค์การเรียนรู้ที่ชัดเจน มีความเป็นไปได้และจะสามารถประเมินผลได้อย่างไร

4.2 ผู้สอนจะให้คำแนะนำแก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์ได้อย่างไร

5. การออกแบบแผนการเรียนรู้ (Designing a Learning Plan)

5.1 ผู้สอนจะออกแบบแผนการเรียนรู้ตามแนวทางใด

5.2 ผู้สอนจะให้การช่วยเหลือผู้เรียนอย่างไร ต่อการออกแบบแผนการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

5.3 ผู้สอนจะทำอย่างไร ให้ผู้เรียนรู้จักแหล่งความรู้และกลยุทธ์ในการใช้แหล่งความรู้

6. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ (Engaging in Learning Activities)

6.1 ผู้สอนต้องรับผิดชอบกิจกรรมการเรียนรู้ใด ที่ช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

6.2 ผู้สอนจะปฏิบัติอย่างไรต่อบทบาทการเป็นที่ปรึกษา และเป็นแหล่งความรู้ของผู้เรียน

6.3 ความรับผิดชอบของผู้เรียนในการประกันคุณภาพกิจกรรมการเรียนรู้ คืออะไร

7. การประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ (Evaluation Learning Outcome)

7.1 บทบาทของผู้สอนในการบอข้อมูลให้ผู้เรียนเกี่ยวกับการเรียนรู้ การประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของผู้เรียน คืออะไร

7.2 ผู้สอนใช้เกณฑ์อะไรตัดสินเครื่องมือประเมินว่าเหมาะสมต่อการบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้

7.3 ผู้สอนแสดงผลการตัดสินใจอย่างไรที่ช่วยเพิ่มอัตมโนทัศน์ และการนำตนเองของผู้เรียน

นอกจากนี้ อัจฉรา วัฒนาณรงค์ (2550: 89) กล่าวว่า การส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองนั้น ผู้สอนควรช่วยให้ผู้เรียนตั้งเป้าหมายที่มีมาตรฐานชัดเจน และท้าทาย ไม่กำกวม ไม่ยากหรือง่ายเกินไป สามารถทำสำเร็จได้โดยเร็ว ช่วยให้ผู้เรียนวางแผนการทำงานและแผนการประเมินความก้าวหน้าของตนเองได้ง่าย ส่งเสริมการพัฒนากลุ่ม กระตุ้นให้ผู้เรียนพยายามทำดีที่สุด นอกจากนี้ ผู้สอนควรช่วยให้ผู้เรียนมี

แผนการเรียนที่ดี มีความต่อเนื่อง มีความรู้พื้นฐานในการประเมิน พร้อมที่จะเผชิญ และยอมรับกับสิ่งที่ท้าทายใหม่ๆ ผู้สอนควรสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เน้นการเรียนอย่างรู้รอบ เปิดโอกาสในการสำรวจความคิด และนำเสนอรูปแบบการคิดรวมทั้งกระบวนการการเรียนรู้ และการมีความรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเองอย่างเต็มที่

อาจกล่าวได้ว่า การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกันในการสนับสนุน ด้านวางแผนการเรียน ด้านอุปกรณ์การเรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

เพศกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การศึกษาตัวแปรเพศที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักเรียนนั้น มีความแตกต่างกัน เช่น งานวิจัยที่กล่าวถึงความแตกต่างในเรื่องของเพศ ดังที่ นรินทร์ บุญชู (2532: 97) ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเพศต่างกัน ภาพรวมลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน โดยนักศึกษาชาย มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาหญิง เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบต่างๆ มีความแตกต่างกัน 7 องค์ประกอบที่ไม่แตกต่างกันเพียงด้านเดียวคือ องค์ประกอบด้านความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ สิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ (2540: 97) ศึกษาเรื่อง ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน โดยเพศชายมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสูงกว่าเพศหญิงในด้านการเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ ความเชื่อมั่นว่า ตนเองเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ความคิดริเริ่ม และมีอิสระในการเรียน ความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง และความสามารถใช้ทักษะการศึกษาหาความรู้ และทักษะการแก้ปัญหา แต่ด้านความคิดสร้างสรรค์ไม่มีความแตกต่างกัน สำหรับ จีระวัฒน์ ยูวอมรพิทักษ์ (2544: 124) ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษา เพศชายมีลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองสูงกว่านักศึกษาเพศหญิง เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบต่างๆ มีความแตกต่างกัน 2 องค์ประกอบ คือ ด้านการวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง ด้านการแสวงหาแหล่งวิทยาการ ที่ไม่แตกต่างกัน 3 องค์ประกอบ คือ ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมาย ด้านการวางแผนการเรียน ด้านการประเมินผลการเรียน ยังมีกลุ่มนักวิจัยบางส่วนไม่พบความแตกต่างเรื่องเพศ เช่น ศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ (2537: 99) ศึกษาเรื่องระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า เพศมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สุนทร สุทองหล่อ

(2542: 67) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาศาสนาบัณฑิตวิทยาลัยพบว่า เพศมีคุณลักษณะการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองโดยรวมไม่แตกต่างกัน

สาขาวิชากับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การศึกษาตัวแปรสาขาวิชาที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษานั้น มีความแตกต่างกัน เช่น สิริวิรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ (2540: 97) ศึกษาเรื่อง ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและในองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ จีระวัฒน์ ยวอมรพิทักษ์ (2544: 125) ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในภาพรวมทุกองค์ประกอบและองค์ประกอบด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน ด้านการวางแผนการเรียน ด้านการแสวงหาแหล่งวิทยาการ ด้านการประเมินผลการเรียนไม่พบความแตกต่าง จะมีเพียงองค์ประกอบด้านการวิเคราะห์ความต้องการของตนเองที่แตกต่าง

วิธีเรียนกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การศึกษาตัวแปรวิธีเรียนที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักศึกษานั้น มีความแตกต่างกัน เช่น นรินทร์ บุญชู (2532: 98) ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมนักศึกษาที่มีวิธีเรียนแตกต่างกัน มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในองค์ประกอบต่างๆ มีความแตกต่างกัน ในด้านมีมโนคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านมีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตน โดยที่นักศึกษาที่เรียนด้วยวิธีอื่นๆ มีมโนคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพสูงกว่านักศึกษาที่ไปเรียนที่มหาวิทยาลัยสมำเสมอ และนักศึกษาที่ไปเรียนที่มหาวิทยาลัยเป็นบางครั้ง นอกจากนี้ จีระวัฒน์ ยวอมรพิทักษ์ (2544: 125) ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีวิธีการเรียนแตกต่างกัน มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในภาพรวมทุกองค์ประกอบและองค์ประกอบด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน ด้านการวางแผนการเรียน มีความแตกต่างกัน ส่วนองค์ประกอบด้านการวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง ด้านการแสวงหาแหล่งวิทยาการ และด้านการประเมินผลการเรียนนั้น จะไม่พบความแตกต่าง

ชั้นปีกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การศึกษาตัวแปรชั้นปีที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษานั้น มีความแตกต่างกัน เช่น หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ (2545: 54) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า

ชั้นปีที่ศึกษาของนิสิตไม่มีความสัมพันธ์กันกับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตสัตวแพทย์ อาจเนื่องมาจาก นิสิตหลักสูตรสัตวแพทย์ศาสตร์บัณฑิตใช้เวลาในการศึกษา 6 ปี แต่เนื่องจากนิสิตมีอายุไม่แตกต่างกันมากนัก ความคิดหรือตัดสินใจในเรื่องต่างๆ จึงใกล้เคียงกัน ยังมีกลุ่มนักวิจัยบางส่วน พบความแตกต่างเรื่องชั้นปี เช่น ภาวิไล รักศักดิ์ศรี (2532: 31 – 32) ศึกษาเรื่องแบบการรู้แบบฟังพา และอิสระของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่ศึกษาชั้นปีที่ต่างกันจะมีแบบการรู้แบบฟังพาและอิสระแตกต่างกัน นักศึกษาชั้นปีที่ 2 – 4 มีแบบการรู้แบบอิสระสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 หมายความว่านักศึกษาเรียนได้จำนวนหน่วยกิตสะสมมากขึ้น ควรมีความรู้ ความสามารถเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ เหวดี ทรงเที่ยง และ ออนุ เจริญวงศ์ระยับ (2550: 58) ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่ชั้นปีต่างกัน จะมีความสัมพันธ์ร่วมกันที่ทำให้นิสิตมีระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน

การประกอบอาชีพขณะศึกษากับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การศึกษาตัวแปรการประกอบอาชีพที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา นั้นมีความแตกต่างกัน เช่น นรินทร์ บุญชู (2532: 105) ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลการวิจัยพบว่า การประกอบอาชีพขณะศึกษา ให้ภาพรวมของลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน แต่ในรายองค์ประกอบมีความแตกต่างกัน 3 ด้าน คือ การเปิดโอกาสต่อการเรียนรู้ การมีมโนคติของตนเองในด้านการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพและด้านมีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่มีงานทำประจำและนักศึกษาที่ทำงานเป็นครั้งคราว มีความคิดริเริ่มและเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง สูงกว่านักศึกษาที่ไม่ได้ทำงาน สำหรับ วรภรณ์ ขวัญกิจสโรช (2550: 115 – 116) ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ และพาณิชย์การกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีงานทำและไม่มีงานทำ มีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน โดยนักศึกษาที่มีงานทำมีความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองสูงกว่านักศึกษาที่ไม่มีงานทำ

วิธีการเลี้ยงดูกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

การศึกษาตัวแปรวิธีการเลี้ยงดูที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษานั้น มีความแตกต่างกัน เช่น สุนทร สุทองหล่อ (2542: 67) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า วิธีการเลี้ยงดูแบบเผด็จการ วิธีการเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป วิธีการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน ส่วนวิธีการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย พบว่ามีความแตกต่างกัน สอดคล้องกับ หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ (2545: 56) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง

ของนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า วิธีการเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป วิธีการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และวิธีการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตสัตวแพทย์ ยกเว้นวิธีการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตสัตวแพทย์ ส่วน มรุต ก้องวิริยะไพศาล (2549: 147) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ผลการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีอิทธิพลทางตรงต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและมีอิทธิพลทางอ้อมต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยผ่านทางแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และความมีวินัยในตนเอง

การจัดการศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

มหาวิทยาลัยรามคำแหงเป็นสถาบันการศึกษาของรัฐจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี พ.ศ. 2514 มีปรัชญาการดำเนินงาน เน้นการเปิดโอกาสและให้ความเสมอภาคทางการศึกษาแก่ปวงชนชาวไทย เปิดกว้างทางการศึกษาสำหรับทุกคนอย่างเท่าเทียมกันบนพื้นฐานของความสามารถ มหาวิทยาลัยจัดการศึกษา โดยมีจุดยืนและภารกิจทั้งระดับท้องถิ่น ระดับชาติและระดับนานาชาติ ยึดหลักการบริการวิชาการที่สอดคล้องกับสังคม มีคุณภาพมาตรฐานสูง และมีความเป็นสากล ปัจจุบันประกอบด้วย คณะต่างๆ 11 คณะ และบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยได้ปฏิบัติภารกิจหลักทั้ง 4 ประการของสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมได้ นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยรามคำแหงยังได้เพิ่มภารกิจที่ 5 คือ มุ่งผลิตบัณฑิตที่มี “ความรู้คู่คุณธรรม” ในการให้โอกาสทางการศึกษาสู่ส่วนภูมิภาค มหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้มีการจัดตั้งสาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติส่วนภูมิภาคขึ้นในปี พ.ศ. 2538 และขยายเพิ่มขึ้นตามความต้องการของท้องถิ่น ปัจจุบันได้จัดตั้งขึ้นแล้ว 23 จังหวัดทั่วประเทศ และกำลังขยายเพิ่มขึ้น (มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2554ก: ออนไลน์) รวมทั้งมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นสถานศึกษาและวิจัยแบบตลาดวิชา โดยรับนักศึกษาไม่จำกัดจำนวนและเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีคุณวุฒิการศึกษาตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยที่ผู้มีสิทธิเข้าศึกษาชั้นปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยต้องมีคุณสมบัติตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด และต้องมีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือลูกจ้างในหน่วยงานของรัฐ ซึ่งได้ปฏิบัติงานติดต่อกันมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และมีความรู้สอบไล่ได้ ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า หรือเป็นผู้ซึ่งสภามหาวิทยาลัยได้พิจารณาแล้วเห็นสมควรให้เข้ารับศึกษาได้ ทั้งนี้โดยไม่ต้องสอบคัดเลือกเว้นแต่ในกรณีจำเป็น สภามหาวิทยาลัยอาจจำกัดจำนวนผู้เข้าศึกษา และกำหนดให้มีการสอบคัดเลือกตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัย (มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2554ข: ออนไลน์) สามารถสมัครเข้าศึกษาในคณะต่างๆ ได้โดยไม่ต้องผ่านการสอบคัดเลือก ทางด้านระบบการจัดการเรียน

การสอนได้เปิดโอกาสให้ ผู้ศึกษาสามารถจัดวิธีการเรียนที่เหมาะสมกับความต้องการ เลือกกระบวนวิชาที่จะลงเรียน โดยผู้ศึกษาสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ไม่จำเป็นต้องมาเข้าชั้นเรียนที่มหาวิทยาลัยจัดผ่านทางตำราเรียน ตำราเรียนอิเล็กทรอนิกส์ หนังสือเสียงอิเล็กทรอนิกส์ E-learning ถ่ายทอดสดการบรรยายจากห้องเรียน วีดีโอคำบรรยายย้อนหลัง

คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยรามคำแหง เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ปี 2514 ปัจจุบันมีสาขาทั้งหมด 10 สาขาวิชา ดังนี้

1. สาขาวิชาการบริหารทั่วไป
2. สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร
3. สาขาวิชาการตลาด
4. สาขาวิชาการบัญชี
5. สาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์
6. สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการ
7. สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์
8. สาขาวิชาการประกันภัย
9. สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ
10. สาขาวิชาการท่องเที่ยว

มีคณาจารย์ 84 ท่าน นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 30,868 คน

ระบบการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ ใช้ระบบการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาใช้เวลาว่างศึกษาด้วยตนเอง สามารถเลือกเรียนได้อย่างอิสระ ให้โอกาสในการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความพร้อมของผู้เรียน จากการดำเนินการของมหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ ดังนี้

1. ดำเนินการจัดเรียนการสอน ทั้งแบบมีชั้นเรียนในลักษณะการบรรยายจากอาจารย์ผู้สอน ช่วงวันจันทร์ – วันศุกร์ ตามตารางเรียน และแบบการสอนผ่านระบบอินเทอร์เน็ต โดยผู้เรียนสามารถรับฟังการสอนบรรยายสดและการสอนบรรยายย้อนหลังได้
2. ศึกษาจากสื่อการสอนเสริม ตำรา เอกสารสรุปคำบรรยาย เทปคำบรรยาย หรือค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการห้องสมุดที่มหาวิทยาลัยจัดบริการให้แก่นักศึกษา
3. ทางมหาวิทยาลัยได้จัดให้มีการสอบ E-Testing ทำให้นักศึกษาสามารถที่จะระบุวันสอบในกระบวนวิชาที่นักศึกษาลงทะเบียนกับทางมหาวิทยาลัยไว้ เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับนักศึกษามากขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจในการศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา จำแนกตาม เพศ สาขาวิชา วิธีเรียน ชั้นปี การประกอบอาชีพ ขณะศึกษา และวิธีการเลี้ยงดู ซึ่งผู้วิจัยได้จัดลำดับเนื้อหา ดังนี้ คือ การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ลงทะเบียนเรียนประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 รวม 10 สาขาวิชา จำนวน 30,868 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ คอคแคน (Cochran, 1977: 98) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 350 คน จากนั้นใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสาขาวิชาที่ศึกษา และเพื่อให้กลุ่มตัวอย่างมีความเหมาะสมต่อการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล จึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยเป็นสาขาวิชาละ 30 คน ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างจากสาขาวิชาการโฆษณา และการประชาสัมพันธ์ สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการ สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ สาขาวิชาการประกันภัย สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ สาขาวิชาการท่องเที่ยว รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 457 คน ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ใน ตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามกลุ่มสาขาวิชา

สาขาวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
สาขาวิชาการบริหารทั่วไป	6,514	74
สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร	2,802	32
สาขาวิชาการตลาด	4,652	53
สาขาวิชาการบัญชี	10,399	118
สาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์	823	30
สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการ	1,636	30
สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์	1,354	30
สาขาวิชาการประกันภัย	112	30
สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ	1,437	30
สาขาวิชาการท่องเที่ยว	1,139	30
รวม	30,868	457

ที่มา: สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2554: ออนไลน์)

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามเกี่ยวกับการยอมรับเลี้ยงดูของบิดามารดาและผู้เลี้ยงดู
2. แบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรวม 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ด้านความรักในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านมองอนาคตในแง่ดี และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา

ลักษณะของเครื่องมือ

แบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวในเรื่องเพศ สาขาวิชา วิธีเรียน ชั้นปี การประกอบอาชีพ ฐานะศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูที่มีต่อนักศึกษา ใน 4 ลักษณะ โดยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามการยอมรับเลี้ยงดูตามการรับรู้ของบุตร ของ ใจทิพย์ พวงทอง

(2540: 142 – 144) แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ ดังนี้

1. การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 1, 5, 9, 13, 17, 21, 25, 29, 33
2. การเลี้ยงดูแบบเผด็จการ จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 2, 6, 10, 14, 18, 22, 26, 30, 34
3. การเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 3, 7, 11, 15, 19, 23, 27, 31, 35
4. การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จำนวน 9 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 4, 8, 12, 16, 20, 24, 28, 32, 36

ตอนที่ 3 แบบสอบถาม เรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา เป็นแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงมาจากแบบทดสอบความพร้อมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง SDLRS (Self – Directed Learning Readiness Scale) Form A ของ ลูซี่ แมดเซน กุกกลีเอลมีโน (Lucy Madsen Guglielmino) ได้นำมาแปลเป็นภาษาไทยโดย สิริวิรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ (2539: 113 – 117) ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 64 ข้อ จากนั้นนำแบบสอบถามไปหาคุณภาพเครื่องมือ พบว่า มีข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกมากกว่า 1.75 ขึ้นไป จำนวน 58 ข้อ ดังนี้

1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 1, 9, 17, 25, 33, 41, 49, 53
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 2, 10, 18, 26, 34, 42, 50, 54
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 3, 11, 19, 27, 35, 43, 51, 55
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 4, 12, 20, 28, 36, 44, 52, 56
5. ด้านความรักในการเรียน จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 5, 13, 21, 29, 37, 45
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 6, 14, 22, 30, 38, 46

7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี จำนวน 6 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 7, 15, 23, 31, 39, 47

8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา จำนวน 8 ข้อ ประกอบด้วยข้อคำถามข้อ 8, 16, 24, 32, 40, 48, 57, 58

การกำหนดการให้คะแนนจากแบบสอบถามผู้วิจัยกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง เป็นความจริงมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง เป็นความจริงมาก

คะแนน 3 หมายถึง เป็นความจริงปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง เป็นความจริงน้อย

คะแนน 1 หมายถึง เป็นความจริงน้อยที่สุด

การแปลความหมายของข้อมูล

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของวิธีการเลี้ยงดูของบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูที่มีต่อนักศึกษา ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยมีค่าตั้งแต่ 1.00 – 5.00 ผู้ตอบมีค่าคะแนนเฉลี่ยในแต่ละวิธี วิธีใดมากที่สุดให้ผู้ตอบมีวิธีการเลี้ยงดูในลักษณะนั้น

เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าคะแนนเฉลี่ยของระดับของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดังนี้

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายถึง ผู้ตอบมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในเรื่องดังกล่าวในระดับมากที่สุด

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายถึง ผู้ตอบมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในเรื่องดังกล่าวในระดับมาก

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายถึง ผู้ตอบมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในเรื่องดังกล่าวในระดับปานกลาง

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายถึง ผู้ตอบมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในเรื่องดังกล่าวในระดับน้อย

ค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 – 1.49 หมายถึง ผู้ตอบมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในเรื่องดังกล่าวในระดับน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา วารสาร สิ่งตีพิมพ์ต่างๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่างๆ

2. ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคอร์ท์
3. นำข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และ 2 มาสร้างแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วเสนอต่อประธาน และกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อพิจารณาคำตอบครอบคลุมในด้านภาษาและเนื้อหา
5. นำแบบสอบถามที่ได้รับการพิจารณาแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและความชัดเจนของแบบสอบถาม(ภาคผนวก ข)
6. นำแบบสอบถาม มาปรับปรุงแก้ไขและเสนอต่อประธานและกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้องชัดเจนอีกครั้งก่อนนำไปทดลองใช้กับนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ จำนวน 50 คน เพื่อหาค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ของแบบสอบถาม เป็นรายข้อโดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ 27 ของกลุ่มสูง และร้อยละ 27 ของกลุ่มต่ำ จากนั้นใช้การทดสอบที (t-test) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 1.75 ขึ้นไป ไว้ใช้ในแบบสอบถาม และนำเสนอต่อประธานผู้ควบคุมปริญญาโทและกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขก่อนนำไปใช้จริง(ภาคผนวก ง)
7. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ ครอนบาค (Cronbach, 1990: 161) โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและผู้เลี้ยงดูที่มีต่อนักศึกษาเท่ากับ 0.75 และแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เท่ากับ 0.96 (ภาคผนวก ง)
8. เมื่อตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท ก่อนนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ ในการแจกแบบสอบถามให้กับนิสิต
2. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนิสิตในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยเป็นผู้นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง

การจัดกระทำข้อมูล

ในการจัดกระทำข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเมื่อได้รับแบบสอบถามคืน จำแนกและตรวจให้คะแนนตามน้ำหนักที่กำหนดไว้
2. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเอส พี เอส เอส 11.5 (Statistical Package for Social Sciences 11.5 : SPSS 11.5 for Windows)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. ตามความมุ่งหมายของการวิจัย ข้อ 1 เพื่อศึกษาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแต่ละด้าน ใช้การวิเคราะห์หาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ โดยการใช้การทดสอบที (t-test) (Ferguson. 1989: 178) ส่วนตัวแปรสาขาวิชา วิธีเรียน ชั้นปี วิธีการเลี้ยงดู การประกอบอาชีพ ขณะศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) (Ferguson. 1989: 178)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่
  - 1.1 ค่าความถี่ (Frequency)
  - 1.2 ค่าร้อยละ (Percentage)
  - 1.3 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
  - 1.4 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของแบบสอบถาม
  - 2.1 การวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ (Discrimination power) โดยใช้การทดสอบที (t-test) (Ferguson. 1989: 178)

2.2 การวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-coefficient) (Cronbach. 1990: 161)

3. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ใช้การทดสอบที (t-test) (Ferguson. 1989: 178)

3.2 การทดสอบสมมุติฐานที่เปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างมากกว่า 2 กลุ่มขึ้นไปใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's method) (Ferguson. 1989: 178)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลเป็นที่เข้าใจตรงกันในการแปลความหมาย ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์ต่างๆ ดังนี้

n	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t – distribution
F	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
df	แทน	ระดับชั้นแห่งความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	แทน	ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean Squares)
p	แทน	ความน่าจะเป็นที่สถิติที่ใช้ทดสอบจะตกอยู่ในช่วงปฏิเสธสมมุติฐาน
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำเสนอเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 ศึกษาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ โดยใช้การทดสอบที (t-test) ส่วนตัวแปรสาขาวิชา วิธีเรียน ชั้นปี วิธีการเลี้ยงดู การประกอบอาชีพขณะศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way analysis of variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	154	33.70
หญิง	303	66.30
รวม	457	100.00
สาขาวิชา		
สาขาวิชาการบริหารทั่วไป	74	16.19
สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร	32	7.00
สาขาวิชาการตลาด	53	11.59
สาขาวิชาการบัญชี	118	25.80
สาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์	30	6.57
สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการ	30	6.57
สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์	30	6.57
สาขาวิชาการประกันภัย	30	6.57
สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ	30	6.57
สาขาวิชาการท่องเที่ยว	30	6.57
รวม	457	100.00

ตาราง 2 (ต่อ)

ตัวแปรที่ศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
วิธีเรียน		
เข้าเรียนสม่ำเสมอ	216	47.30
เข้าเรียนเป็นบางครั้ง	139	30.40
เรียนด้วยตนเองที่บ้าน	102	22.30
รวม	457	100.00
ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 4	105	22.98
ชั้นปีที่ 3	126	27.57
ชั้นปีที่ 2	136	29.76
ชั้นปีที่ 1	90	19.69
รวม	457	100.00
การประกอบอาชีพขณะศึกษา		
มีงานทำประจำ	58	12.69
มีงานทำเป็นครั้งคราว	136	29.76
ไม่ได้ทำงานเรียนเพียงอย่างเดียว	263	57.55
รวม	457	100.00
วิธีการเลี้ยงดู		
การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย	296	64.80
การเลี้ยงดูแบบเผด็จการ	38	8.30
การเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป	81	17.70
การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย	42	9.20
รวม	457	100.00

จากตาราง 2 แสดงว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 457 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 303 คน คิดเป็นร้อยละ 66.30 เพศชายจำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 33.70 นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีจำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 25.80 สาขาวิชาการบริหารทั่วไป จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 16.19 สาขาวิชาการตลาดจำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 11.59 สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 7.00 สาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.57 สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.57 สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.57 สาขาวิชาการประกันภัยจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.57 สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.57 และสาขาวิชาการท่องเที่ยว จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 6.57 นักศึกษาส่วนใหญ่เข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยสมำเสมอจำนวน 216 คน คิดเป็นร้อยละ 47.30 เข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยเป็นบางครั้งจำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 30.40 และเรียนด้วยตนเองที่บ้านจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 22.30 นักศึกษาส่วนใหญ่ชั้นปีที่ 2 จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 29.76 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 27.57 ชั้นปีที่ 4 จำนวน 105 คน คิดเป็นร้อยละ 22.98 และชั้นปีที่ 1 จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 19.69 นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ได้ทำงาน เรียนเพียงอย่างเดียวจำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 57.55 มีงานทำเป็นครั้งคราวจำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 29.76 และมีงานทำประจำจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 12.69 นักศึกษาส่วนใหญ่มีการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจำนวน 296 คน คิดเป็นร้อยละ 64.80 การเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไปจำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 17.70 การเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยจำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 9.20 และการเลี้ยงดูแบบเผด็จการจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 8.30

ตอนที่ 2 ศึกษาคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง วิเคราะห์โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตาราง 3 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวม และ
ในแต่ละด้าน

คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง	นักศึกษา		ความหมาย
	(n = 457)		
	$\bar{X}$	S.D	
1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน	3.92	0.55	มาก
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.69	0.57	มาก
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน	3.78	0.60	มาก
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง	3.99	0.56	มาก
5. ด้านความรักในการเรียน	3.97	0.62	มาก
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.64	0.61	มาก
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	4.07	0.62	มาก
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.80	0.58	มาก
รวม	3.85	0.49	มาก

จากตาราง 3 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหาร
ธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน
พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับมากทุกด้าน

ตาราง 4 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน เป็นรายชื่อ

ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน	นักศึกษา		ความหมาย
	(n = 457)		
	$\bar{X}$	S.D	
1. ข้าพเจ้าเป็นคนที่ใส่ใจหาความรู้ตลอดเวลา	3.65	0.76	มาก
2. ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้ให้มากขึ้นเพื่อพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นไป	4.01	0.78	มาก
3. ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต	4.29	0.81	มาก
4. ข้าพเจ้าชอบจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ๆ	3.94	0.77	มาก
5. ข้าพเจ้าสนใจหาแหล่งความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา	3.74	0.85	มาก
6. ข้าพเจ้ามีความพอใจในความคิดริเริ่มของตนเอง	3.90	0.80	มาก
7. ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก	3.96	0.80	มาก
8. ข้าพเจ้าสามารถยอมรับคำวิจารณ์ได้ดี	3.87	0.81	มาก
รวม	3.92	0.55	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกข้อ อยู่ในระดับมาก

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านมนโคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ เป็นรายชื่อ

ด้านมนโคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	นักศึกษา (n = 457)		ความหมาย
	$\bar{X}$	S.D	
1. หากข้าพเจ้าสนใจสิ่งใด จะต้องหาทางเรียนรู้ในสิ่งนั้นให้ได้	3.94	0.83	มาก
2. ข้าพเจ้าสามารถเรียนด้วยตนเองได้ดีเมื่อเทียบกับคนทั่วไป	3.58	0.82	มาก
3. ข้าพเจ้าสามารถเรียนด้วยตนเองได้แทบทุกเรื่องที่ข้าพเจ้าต้องการจะรู้	3.54	0.91	มาก
4. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ	3.72	0.82	มาก
5. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการจัดแบ่งเวลาสำหรับการเรียนได้อย่างเหมาะสม	3.70	0.78	มาก
6. ข้าพเจ้ามีวินัยต่อตนเองอย่างเคร่งครัดในเรื่องการเรียน	3.54	0.85	มาก
7. ถ้าหากต้องการข้อมูลบางอย่างที่ยังไม่มีข้าพเจ้าทราบดีว่าจะไปหาได้จากแหล่งไหน	3.57	0.82	มาก
8. ข้าพเจ้าทราบว่าตนเองต้องการเรียนอะไร	3.91	0.86	มาก
รวม	3.69	0.57	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านมนโคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน เป็นรายชื่อ

ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน	นักศึกษา		ความหมาย
	(n = 457)		
	$\bar{X}$	S.D	
1. หากตัดสินใจจะเรียนอะไรข้าพเจ้าเชื่อว่าต้องหาเวลาเรียนได้แม้ภารกิจจะมากเพียงใดก็ตาม	3.87	0.81	มาก
2. ข้าพเจ้าสามารถวินิจฉัยด้วยตนเองได้ว่าต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมหรือไม่	3.77	0.79	มาก
3. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกในการคิดค้นแก้ปัญหา	3.68	0.88	มาก
4. ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา	3.74	0.81	มาก
5. ข้าพเจ้ามีความสามารถที่จะทำงานด้วยตนเองได้ดี	3.78	0.83	มาก
6. ข้าพเจ้าพอใจความคิดริเริ่มของตนเองในการทำสิ่งใหม่	3.79	0.82	มาก
7. ข้าพเจ้ามีความสามารถ ในความพยายามค้นหาวิธีการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการเรียนรู้	3.75	0.83	มาก
8. การได้มีส่วนร่วมในการกำหนดการเรียนรู้ทำให้ข้าพเจ้าภูมิใจ	3.88	0.78	มาก
รวม	3.78	0.60	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความ
รับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง เป็นรายชื่อ

ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง	นักศึกษา		ความหมาย
	(n = 457)		
	$\bar{X}$	S.D	
1. ข้าพเจ้าคิดเสมอว่า ในการเรียนไม่มีใครรับผิดชอบแทนได้ นอกจากตัวเราเอง	4.24	0.86	มาก
2. ในการเรียน ข้าพเจ้าสามารถประเมินด้วยตนเองได้ว่า ได้ผลดี หรือไม่	3.96	0.82	มาก
3. ข้าพเจ้าจะตั้งใจมาก เมื่อได้เรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งตามที่คาดหวังไว้	4.21	0.72	มาก
4. ข้าพเจ้าไม่เคยท้อแท้ที่จะเรียนสิ่งที่ยาก	3.75	0.84	มาก
5. ถ้ามีเรื่องที่ข้าพเจ้าสนใจ ข้าพเจ้าจะหาทางเรียนรู้ให้ได้	3.91	0.80	มาก
6. ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจความก้าวหน้าในเรื่องเรียนของตัวเองได้	3.86	0.79	มาก
7. ข้าพเจ้ามีความคิดว่าตัวเองจะต้องแสวงหาความรู้ให้มากที่สุด	3.96	0.77	มาก
8. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นหลักการ สำคัญของการศึกษา	4.07	0.82	มาก
รวม	3.99	0.56	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหาร
ธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความ
รักในการเรียน เป็นรายชื่อ

ด้านความรักในการเรียน	นักศึกษา		ความหมาย
	(n = 457)		
	$\bar{X}$	S.D	
1. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกในการค้นหาคำตอบ สำหรับข้อคำถามที่ ข้าพเจ้าสนใจ	3.95	0.79	มาก
2. ข้าพเจ้าชื่นชมบุคคลที่ค้นคว้าอยู่เสมอ	4.10	0.82	มาก
3. ข้าพเจ้ามีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียนรู้	3.89	0.82	มาก
4. ข้าพเจ้าชื่นชอบผู้ที่รักการเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่เสมอ	4.03	0.84	มาก
5. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการศึกษาค้นคว้าคำตอบ	3.88	0.78	มาก
6. การเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถ	3.95	0.84	มาก
รวม	3.97	0.62	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหาร
ธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความรักในการเรียนอยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 9 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความคิด
สร้างสรรค์ เป็นรายชื่อ

ด้านความคิดสร้างสรรค์	นักศึกษา		ความหมาย
	(n = 457)		
	$\bar{X}$	S.D	
1. ข้าพเจ้าเห็นว่า เราสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ได้หลายวิธี	4.09	0.79	มาก
2. ข้าพเจ้าชอบทดลองสิ่งใหม่ๆ แม้ไม่แน่ใจว่าผลจะออกมาเป็น อย่างไร	3.72	0.91	มาก
3. ข้าพเจ้าไม่ชอบทำอะไรๆ โดยใช้วิธีการซึ่งเคยทำมาแล้ว	3.46	0.90	ปานกลาง
4. การคิดหาวิธีในการเรียนและการแก้ปัญหาของข้าพเจ้ามักไม่ เหมือนคนอื่น	3.48	0.84	ปานกลาง
5. ข้าพเจ้าสามารถคิดค้นวิธีการหลากหลายแบบสำหรับการ เรียนรู้เรื่องใหม่ๆ	3.57	0.82	มาก
6. ข้าพเจ้าสามารถคิดค้นวิธีการแปลกๆ ใหม่ๆ ที่จะทำสิ่งต่างๆ	3.51	0.86	มาก
รวม	3.64	0.61	มาก

จากตาราง 9 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหาร
ธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า มีข้อที่นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลาง
จำนวน 2 ข้อ คือ ข้อ 3 ข้าพเจ้าไม่ชอบทำอะไรๆ โดยใช้วิธีการซึ่งเคยทำมาแล้ว และข้อ 4 การคิดหาวิธี
ในการเรียนและการแก้ปัญหาของข้าพเจ้ามักไม่เหมือนคนอื่น ส่วนข้ออื่นๆ มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วย
การนำตนเองอยู่ในระดับมาก

ตาราง 10 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านมอง
อนาคตในแง่ดี เป็นรายข้อ

ด้านมองอนาคตในแง่ดี	นักศึกษา		ความหมาย
	(n = 457)		
	$\bar{X}$	S.D	
1. ข้าพเจ้าชอบวางแผนเกี่ยวกับอนาคตข้างหน้า	4.03	0.86	มาก
2. ข้าพเจ้าเห็นว่าปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทายมากกว่าที่จะเห็นว่าเป็น สัญญาณให้หยุดทำ	3.80	0.92	มาก
3. ข้าพเจ้าเชื่อว่า 'ไม่มีใครแก่เกินไปที่จะเรียน'	4.33	0.84	มาก
4. ข้าพเจ้าพยายามเชื่อมโยงสิ่งที่กำลังเรียน กับเป้าหมายระยะ ยาวที่ตั้งไว้	4.05	0.82	มาก
5. ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้อยู่เสมอตลอดชีวิต	4.00	0.85	มาก
6. ข้าพเจ้าชอบคิดถึงอนาคตว่าตนเองจะประสบความสำเร็จ	4.23	0.79	มาก
รวม	4.07	0.62	มาก

จากตาราง 10 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหาร
ธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านมองอนาคตในแง่ดีอยู่ในระดับมาก เมื่อ
พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองทุกข้ออยู่ในระดับมาก

ตาราง 11 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านทักษะ
ที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา เป็นรายชื่อ

ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	นักศึกษา		ความหมาย
	(n = 457)		
	$\bar{X}$	S.D	
1. ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการฟังในการแก้ปัญหา	3.82	0.80	มาก
2. ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการอ่านในการแก้ปัญหา	3.78	0.81	มาก
3. ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการพูดในการแก้ปัญหา	3.82	0.84	มาก
4. ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการจำในการแก้ปัญหา	3.78	0.78	มาก
5. ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาในเรื่องการเรียนได้ด้วยตนเอง	3.84	0.75	มาก
6. ข้าพเจ้าคิดว่าการแก้ปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทาย	3.88	0.81	มาก
7. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา	3.79	0.81	มาก
8. ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการเขียนในการแก้ปัญหา	3.68	0.84	มาก
รวม	3.80	0.58	มาก

จากตาราง 11 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหาร
ธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทุกข้อ
อยู่ในระดับมาก

ตาราง 12 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง
ของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวม และ
ในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	เพศชาย n=154			เพศหญิง n=303		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
	1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน	3.91	0.59	มาก	3.93	0.53
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.70	0.60	มาก	3.68	0.56	มาก
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน	3.82	0.61	มาก	3.76	0.60	มาก
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง	4.00	0.58	มาก	3.99	0.56	มาก
5. ด้านความรักในการเรียน	4.00	0.61	มาก	3.95	0.63	มาก
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.75	0.61	มาก	3.58	0.59	มาก
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	4.01	0.62	มาก	4.11	0.62	มาก
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.84	0.60	มาก	3.78	0.57	มาก
รวม	3.87	0.50	มาก	3.84	0.48	มาก

จากตาราง 12 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหาร
ธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามเพศ พบว่า

นักศึกษาชายมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาหญิงมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 13 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามสาขาวิชา

คุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง	สาขาวิชาการบริหารทั่วไป n=74			สาขาวิชาการเงิน และการธนาคาร n=32			สาขาวิชาการตลาด n=53			สาขาวิชาการบัญชี n=118			สาขาวิชาการโฆษณาและ การประชาสัมพันธ์ n=30		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน	3.96	0.55	มาก	3.79	0.54	มาก	3.85	0.41	มาก	3.88	0.55	มาก	3.82	0.63	มาก
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.71	0.53	มาก	3.47	0.51	ปานกลาง	3.57	0.49	มาก	3.64	0.61	มาก	3.72	0.67	มาก
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน	3.82	0.57	มาก	3.70	0.49	มาก	3.68	0.53	มาก	3.70	0.66	มาก	3.83	0.71	มาก
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง	4.02	0.54	มาก	4.00	0.47	มาก	3.94	0.52	มาก	3.93	0.59	มาก	3.93	0.64	มาก
5. ด้านความรักในการเรียน	4.04	0.63	มาก	3.83	0.48	มาก	3.97	0.56	มาก	3.90	0.68	มาก	3.88	0.76	มาก
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.65	0.62	มาก	3.59	0.45	มาก	3.55	0.52	มาก	3.52	0.62	มาก	3.78	0.71	มาก
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	4.15	0.56	มาก	4.01	0.51	มาก	4.12	0.51	มาก	3.96	0.69	มาก	4.17	0.61	มาก
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.86	0.54	มาก	3.76	0.50	มาก	3.71	0.47	มาก	3.66	0.60	มาก	3.83	0.68	มาก
รวม	3.90	0.48	มาก	3.76	0.39	มาก	3.79	0.39	มาก	3.77	0.51	มาก	3.87	0.61	มาก

ตาราง 13 (ต่อ)

คุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง	สาขาวิชาอุตสาหกรรม การบริการ n=30			สาขาวิชาการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ n=30			สาขาวิชาการประกันภัย n=30			สาขาวิชาธุรกิจ ระหว่างประเทศ n=30			สาขาวิชาการท่องเที่ยว n=30		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
	1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่ จะเรียน	4.03	0.68	มาก	3.91	0.62	มาก	3.92	0.49	มาก	4.10	0.56	มาก	4.08	0.52
2. ด้านมโนคติของตนเองใน การเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.86	0.60	มาก	3.63	0.51	มาก	3.82	0.55	มาก	3.83	0.64	มาก	3.85	0.49	มาก
3. ด้านความคิดริเริ่มและมี อิสระในการเรียน	3.94	0.62	มาก	3.70	0.51	มาก	3.83	0.60	มาก	3.97	0.56	มาก	3.90	0.59	มาก
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการ เรียนของตนเอง	4.12	0.50	มาก	3.87	0.52	มาก	4.08	0.52	มาก	4.16	0.67	มาก	4.10	0.63	มาก
5. ด้านความรักในการเรียน	4.00	0.59	มาก	3.90	0.53	มาก	4.03	0.67	มาก	4.18	0.68	มาก	4.03	0.44	มาก
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.76	0.54	มาก	3.59	0.59	มาก	3.70	0.63	มาก	3.85	0.67	มาก	3.77	0.62	มาก
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	4.08	0.61	มาก	3.89	0.64	มาก	4.13	0.65	มาก	4.27	0.74	มาก	4.15	0.55	มาก
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการ เรียนและการแก้ปัญหา	3.97	0.55	มาก	3.76	0.57	มาก	3.96	0.59	มาก	3.95	0.63	มาก	3.91	0.67	มาก
รวม	3.97	0.48	มาก	3.78	0.48	มาก	3.93	0.46	มาก	4.03	0.54	มาก	3.97	0.44	มาก

จากตาราง 13 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามสาขาวิชา พบว่า

นักศึกษาศาสาวิชาการบริหารทั่วไปมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาศาสาวิชาการเงินและการธนาคาร มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านอื่นๆ อยู่ในระดับมาก

นักศึกษาศาสาวิชาการตลาดมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาศาสาวิชาการบัญชีมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาศาสาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาศาสาวิชาอุตสาหกรรมกรรมการบริการมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาศาสาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาศาสาวิชาการประกันภัย มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาศาสาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาศาสาวิชาการท่องเที่ยวมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 14 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและ
ในแต่ละด้าน จำแนกตามวิธีเรียน

คุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยตนเอง	เข้าเรียนสม่ำเสมอ			เข้าเรียนเป็นบางครั้ง			เรียนด้วยตนเองที่บ้าน		
	n=216			n=139			n=102		
	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย	$\bar{X}$	S.D	ความ หมาย
1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่ จะเรียน	4.00	0.52	มาก	3.88	0.60	มาก	3.82	0.54	มาก
2. ด้านมโนคติของตนเองในการ เป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.76	0.57	มาก	3.65	0.57	มาก	3.57	0.55	มาก
3. ด้านความคิดริเริ่มและมี อิสระในการเรียน	3.84	0.58	มาก	3.80	0.61	มาก	3.64	0.60	มาก
4. ด้านความรับผิดชอบต่อ การเรียนของตนเอง	4.04	0.57	มาก	3.95	0.54	มาก	3.96	0.57	มาก
5. ด้านความรักในการเรียน	4.05	0.62	มาก	3.93	0.63	มาก	3.85	0.61	มาก
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.65	0.60	มาก	3.71	0.62	มาก	3.53	0.60	มาก
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	4.10	0.64	มาก	4.07	0.57	มาก	4.02	0.64	มาก
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการ เรียนและการแก้ปัญหา	3.84	0.56	มาก	3.81	0.58	มาก	3.70	0.61	มาก
รวม	3.91	0.48	มาก	3.85	0.50	มาก	3.76	0.48	มาก

จากตาราง 14 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหาร
ธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามวิธีเรียน พบว่า

นักศึกษาเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยสม่ำเสมอมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยรวม
อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยเป็นบางครั้ง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเอง
ทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาเรียนด้วยตนเองที่บ้าน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 15 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี

คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	ชั้นปีที่ 4 n=105			ชั้นปีที่ 3 n=126			ชั้นปีที่ 2 n=136			ชั้นปีที่ 1 n=90		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
	1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน	3.94	0.60	มาก	3.90	0.49	มาก	3.95	0.56	มาก	3.87	0.57
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.69	0.64	มาก	3.67	0.48	มาก	3.76	0.59	มาก	3.59	0.56	มาก
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน	3.73	0.66	มาก	3.77	0.54	มาก	3.90	0.62	มาก	3.69	0.56	มาก
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง	3.96	0.62	มาก	3.97	0.51	มาก	4.06	0.57	มาก	3.98	0.55	มาก
5. ด้านความรักในการเรียน	3.92	0.65	มาก	3.91	0.54	มาก	4.08	0.66	มาก	3.92	0.64	มาก
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.60	0.66	มาก	3.60	0.55	มาก	3.79	0.62	มาก	3.52	0.55	มาก
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	4.14	0.65	มาก	4.01	0.58	มาก	4.08	0.66	มาก	4.07	0.58	มาก
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.82	0.59	มาก	3.77	0.53	มาก	3.84	0.62	มาก	3.75	0.58	มาก
รวม	3.85	0.54	มาก	3.82	0.40	มาก	3.93	0.52	มาก	3.79	0.47	มาก

จากตาราง 15 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามชั้นปี พบว่า

นักศึกษาชั้นปีที่ 4 มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาชั้นปีที่ 3 มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 16 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามการประกอบอาชีพขณะศึกษา

คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	มีงานทำประจำ n=58			มีงานทำเป็นครั้งคราว n=136			ไม่ได้ทำงาน เรียนเพียงอย่างเดียว n=263		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
	1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน	3.89	0.61	มาก	3.93	0.57	มาก	3.92	0.53
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.64	0.60	มาก	3.66	0.58	มาก	3.71	0.56	มาก
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน	3.73	0.66	มาก	3.83	0.61	มาก	3.77	0.58	มาก
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง	3.92	0.56	มาก	4.03	0.55	มาก	4.00	0.57	มาก
5. ด้านความรักในการเรียน	3.96	0.60	มาก	4.00	0.64	มาก	3.95	0.62	มาก
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.52	0.56	มาก	3.74	0.63	มาก	3.61	0.60	มาก
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	4.01	0.60	มาก	4.12	0.60	มาก	4.07	0.63	มาก
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.77	0.59	มาก	3.87	0.57	มาก	3.77	0.59	มาก
รวม	3.80	0.50	มาก	3.89	0.49	มาก	3.85	0.48	มาก

จากตาราง 16 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามการประกอบอาชีพขณะศึกษา พบว่า

นักศึกษาที่ม้งานทำประจำ มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาที่ม้งานทำเป็นครั้งคราว มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาที่ไม่ได้ทำงานเรียนเพียงอย่างเดียว มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตาราง 17 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหาร ธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามวิธีการเลี้ยงดู

คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	แบบประชาธิปไตย n=296			แบบเผด็จการ n=38			แบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป n=81			แบบปล่อยปละละเลย n=42		
	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย	$\bar{X}$	S.D	ความหมาย
	1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน	3.98	0.56	มาก	3.69	0.56	มาก	3.90	0.44	มาก	3.77	0.63
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	3.68	0.57	มาก	3.54	0.66	มาก	3.73	0.52	มาก	3.79	0.60	มาก
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน	3.81	0.61	มาก	3.72	0.55	มาก	3.79	0.56	มาก	3.64	0.66	มาก
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง	4.06	0.56	มาก	3.75	0.49	มาก	3.97	0.52	มาก	3.78	0.66	มาก
5. ด้านความรักในการเรียน	4.02	0.64	มาก	3.72	0.53	มาก	3.96	0.56	มาก	3.83	0.63	มาก
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.61	0.61	มาก	3.67	0.55	มาก	3.67	0.55	มาก	3.72	0.72	มาก
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	4.11	0.62	มาก	3.86	0.58	มาก	4.09	0.60	มาก	3.96	0.65	มาก
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	3.80	0.58	มาก	3.69	0.44	มาก	3.86	0.54	มาก	3.77	0.76	มาก
รวม	3.88	0.49	มาก	3.70	0.42	มาก	3.87	0.43	มาก	3.78	0.58	มาก

จากตาราง 17 แสดงว่า คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำแนกตามวิธีการเลี้ยงดู พบว่า

นักศึกษาที่มีการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาที่มีการเลี้ยงดูแบบเผด็จการ มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาที่มีการเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

นักศึกษาที่มีการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านอยู่ในระดับมาก

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตาม เพศ โดยใช้ การทดสอบที ส่วนตัวแปรสาขาวิชา วิธีเรียน ชั้นปี วิธีการเลี้ยงดู การประกอบอาชีพขณะศึกษา ใช้การวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบ ความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ

ตาราง 18 การเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามเพศ

คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง	เพศชาย		เพศหญิง		t	p
	n=154		n=303			
	$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน	3.91	0.59	3.93	0.53	0.348	0.728
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มี ประสิทธิภาพ	3.70	0.60	3.68	0.56	0.310	0.756
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน	3.82	0.61	3.76	0.60	1.000	0.318
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง	4.00	0.58	3.99	0.56	0.203	0.839
5. ด้านความรักในการเรียน	4.00	0.61	3.95	0.63	0.715	0.475
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	3.75	0.61	3.58	0.59	2.736	0.006
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	4.01	0.62	4.11	0.62	1.609	0.108
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและ การแก้ปัญหา	3.84	0.60	3.78	0.57	0.997	0.319
รวม	3.87	0.50	3.84	0.48	0.594	0.553

จากตาราง 18 แสดงว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาชายและหญิง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 19 การเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามสาขาวิชา

คุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการเปิดใจรับโอกาส ที่จะเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.581	9	0.398	1.292	0.239
	ภายในกลุ่ม	137.624	447	0.308		
	รวม	141.205	456			
2. ด้านมโนคติของตนเองในการ เป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	5.368	9	0.596	1.834	0.060
	ภายในกลุ่ม	145.407	447	0.325		
	รวม	150.775	456			
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระ ในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	4.213	9	0.468	1.291	0.239
	ภายในกลุ่ม	162.068	447	0.363		
	รวม	166.281	456			
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการ เรียนของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	3.059	9	0.340	1.054	0.396
	ภายในกลุ่ม	144.144	447	0.322		
	รวม	147.203	456			
5. ด้านความรักในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.654	9	0.406	1.027	0.417
	ภายในกลุ่ม	176.697	447	0.395		
	รวม	180.351	456			

ตาราง 19 (ต่อ)

คุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	5.038	9	0.560	1.517	0.139
	ภายในกลุ่ม	164.991	447	0.369		
	รวม	170.029	456			
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	ระหว่างกลุ่ม	5.045	9	0.561	1.451	0.164
	ภายในกลุ่ม	172.674	447	0.386		
	รวม	177.719	456			
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	5.717	9	0.635	1.877	0.053
	ภายในกลุ่ม	151.224	447	0.338		
	รวม	156.941	456			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	3.559	9	0.395	1.659	0.096
	ภายในกลุ่ม	106.537	447	0.238		
	รวม	110.096	456			

จากตาราง 19 แสดงว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 20 การเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ
บัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามวิธีเรียน

คุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะ เรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.353	2	1.176	3.847	0.022
	ภายในกลุ่ม	138.852	454	0.306		
	รวม	141.205	456			
2. ด้านมโนคติของตนเองในการ เป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	2.653	2	1.327	4.066	0.018
	ภายในกลุ่ม	148.122	454	0.326		
	รวม	150.775	456			
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระ ในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.912	2	1.456	4.046	0.018
	ภายในกลุ่ม	163.368	454	0.360		
	รวม	166.280	456			
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการ เรียนของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	0.826	2	0.413	1.281	0.279
	ภายในกลุ่ม	146.377	454	0.322		
	รวม	147.203	456			
5. ด้านความรักในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.977	2	1.489	3.810	0.023
	ภายในกลุ่ม	177.374	454	0.391		
	รวม	180.351	456			

ตาราง 20 (ต่อ)

คุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2.009	2	1.004	2.714	0.067
	ภายในกลุ่ม	168.020	454	0.370		
	รวม	170.029	456			
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	ระหว่างกลุ่ม	0.421	2	0.210	0.539	0.584
	ภายในกลุ่ม	177.299	454	0.391		
	รวม	177.720	456			
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	1.459	2	0.729	2.130	0.120
	ภายในกลุ่ม	155.482	454	0.342		
	รวม	156.941	456			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	1.550	2	0.775	3.242	0.040
	ภายในกลุ่ม	108.546	454	0.239		
	รวม	110.096	456			

จากตาราง 20 แสดงว่า นักศึกษาที่มีวิถีเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีวิถีเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน และด้านความรักในการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ ดังนี้

ตาราง 21 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการเปิดใจรับโอกาส
ที่จะเรียน จำแนกตามวิธีเรียน

วิธีเรียน	$\bar{X}$	เข้าเรียนสม่ำเสมอ	เข้าเรียนเป็นบางครั้ง	เรียนด้วยตนเองที่บ้าน
		4.00	3.88	3.82
เข้าเรียนสม่ำเสมอ	4.00			*
เข้าเรียนเป็นบางครั้ง	3.88			
เรียนด้วยตนเองที่บ้าน	3.82			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง ที่เข้าเรียนสม่ำเสมอมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน
แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนด้วยตนเองที่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 22 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านมโนคติของตนเองใน
การเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ จำแนกตามวิธีเรียน

วิธีเรียน	$\bar{X}$	เข้าเรียนสม่ำเสมอ	เข้าเรียนเป็นบางครั้ง	เรียนด้วยตนเองที่บ้าน
		3.76	3.65	3.57
เข้าเรียนสม่ำเสมอ	3.76			*
เข้าเรียนเป็นบางครั้ง	3.65			
เรียนด้วยตนเองที่บ้าน	3.57			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่เข้าเรียนสμάเสมอมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านโนคติของตนเอง ในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนด้วยตนเองที่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 23 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน จำแนกตามวิธีเรียน

วิธีเรียน	$\bar{X}$	เข้าเรียนสμάเสมอ	เข้าเรียนเป็นบางครั้ง	เรียนด้วยตนเองที่บ้าน
		3.84	3.80	3.64
เข้าเรียนสμάเสมอ	3.84			*
เข้าเรียนเป็นบางครั้ง	3.80			
เรียนด้วยตนเองที่บ้าน	3.64			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่เข้าเรียนสμάเสมอมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน แตกต่างจากนักศึกษาที่เรียนด้วยตนเองที่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 24 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความรักในการเรียน
จำแนกตามวิธีเรียน

วิธีเรียน	$\bar{X}$	เข้าเรียนสม่ำเสมอ	เข้าเรียนเป็นบางครั้ง	เรียนด้วยตนเองที่บ้าน
		4.05	3.93	3.85
เข้าเรียนสม่ำเสมอ	4.05			*
เข้าเรียนเป็นบางครั้ง	3.93			
เรียนด้วยตนเองที่บ้าน	3.85			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง ที่เข้าเรียนสม่ำเสมอมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความรักในการเรียน แตกต่าง
จากนักศึกษาที่เรียนด้วยตนเองที่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 25 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวม จำแนกตามวิธีเรียน

วิธีเรียน	$\bar{X}$	เข้าเรียนสม่ำเสมอ	เข้าเรียนเป็นบางครั้ง	เรียนด้วยตนเองที่บ้าน
		3.91	3.85	3.76
เข้าเรียนสม่ำเสมอ	3.91			*
เข้าเรียนเป็นบางครั้ง	3.85			
เรียนด้วยตนเองที่บ้าน	3.76			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 25 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง ที่เข้าเรียนสม่ำเสมอมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมแตกต่างจากนักศึกษา
ที่เรียนด้วยตนเองที่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 26 การเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ
บัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามชั้นปี

คุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะ เรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.503	3	0.168	0.540	0.655
	ภายในกลุ่ม	140.702	453	0.311		
	รวม	141.205	456			
2. ด้านมโนคติของตนเองในการ เป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	1.689	3	0.563	1.710	0.164
	ภายในกลุ่ม	149.087	453	0.329		
	รวม	150.776	456			
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระ ในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.015	3	1.005	2.788	0.040
	ภายในกลุ่ม	163.265	453	0.360		
	รวม	166.280	456			
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการ เรียนของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	0.824	3	0.275	0.850	0.467
	ภายในกลุ่ม	146.379	453	0.323		
	รวม	147.203	456			
5. ด้านความรักในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.578	3	0.859	2.189	0.089
	ภายในกลุ่ม	177.774	453	0.392		
	รวม	180.352	456			

ตาราง 26 (ต่อ)

คุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	4.687	3	1.562	4.280	0.005
	ภายในกลุ่ม	165.342	453	0.365		
	รวม	170.029	456			
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	ระหว่างกลุ่ม	0.988	3	0.329	0.844	0.470
	ภายในกลุ่ม	176.732	453	0.390		
	รวม	177.720	456			
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	0.574	3	0.191	0.554	0.646
	ภายในกลุ่ม	156.367	453	0.345		
	รวม	156.941	456			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	1.189	3	0.396	1.648	0.178
	ภายในกลุ่ม	108.907	453	0.240		
	รวม	110.096	456			

จากตาราง 26 แสดงว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน และด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ ดังนี้

ตาราง 27 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความคิดสร้างสรรค์
จำแนกตามชั้นปี

ชั้นปี	$\bar{X}$	ชั้นปีที่ 4	ชั้นปีที่ 3	ชั้นปีที่ 2	ชั้นปีที่ 1
		3.60	3.60	3.79	3.52
ชั้นปีที่ 4	3.60				
ชั้นปีที่ 3	3.60				
ชั้นปีที่ 2	3.79				*
ชั้นปีที่ 1	3.52				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 27 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ชั้นปีที่ 2 มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความคิดสร้างสรรค์ แตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ส่วนด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ พบว่า ไม่มีคู่ใดแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนั้นอาจเนื่องจากความแปรปรวนที่เกิดขึ้นจากกระบวนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 28 การเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามการประกอบ อาชีพขณะศึกษา

คุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะ เรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.057	2	0.029	0.092	0.912
	ภายในกลุ่ม	141.147	454	0.311		
	รวม	141.204	456			
2. ด้านมโนคติของตนเองในการ เป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	0.352	2	0.176	0.531	0.588
	ภายในกลุ่ม	150.424	454	0.331		
	รวม	150.776	456			
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระ ในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.480	2	0.240	0.657	0.519
	ภายในกลุ่ม	165.800	454	0.365		
	รวม	166.280	456			
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการ เรียนของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	0.547	2	0.274	0.847	0.429
	ภายในกลุ่ม	146.656	454	0.323		
	รวม	147.203	456			
5. ด้านความรักในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	0.188	2	0.094	0.237	0.789
	ภายในกลุ่ม	180.163	454	0.397		
	รวม	180.351	456			

ตาราง 28 (ต่อ)

คุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	2.410	2	1.205	3.264	0.039
	ภายในกลุ่ม	167.618	454	0.369		
	รวม	170.028	456			
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	ระหว่างกลุ่ม	0.520	2	0.260	0.666	0.514
	ภายในกลุ่ม	177.200	454	0.390		
	รวม	177.720	456			
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	0.850	2	0.425	1.236	0.291
	ภายในกลุ่ม	156.091	454	0.344		
	รวม	156.941	456			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	0.358	2	0.179	0.741	0.477
	ภายในกลุ่ม	109.738	454	0.242		
	รวม	110.096	456			

จากตาราง 28 แสดงว่า นักศึกษาที่มีการประกอบอาชีพขณะศึกษาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีการประกอบอาชีพขณะศึกษาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์ ไม่มีคู่ใดแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากความแปรปรวนที่เกิดขึ้นจากกระบวนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

ตาราง 29 การเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจ บัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง โดยรวมและในแต่ละด้าน จำแนกตามวิธีการเลี้ยงดู

คุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะ เรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.883	3	1.294	4.270	0.005
	ภายในกลุ่ม	137.322	453	0.303		
	รวม	141.205	456			
2. ด้านมโนคติของตนเองในการ เป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	ระหว่างกลุ่ม	1.441	3	0.480	1.457	0.226
	ภายในกลุ่ม	149.335	453	0.330		
	รวม	150.776	456			
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระ ในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	1.153	3	0.384	1.054	0.368
	ภายในกลุ่ม	165.127	453	0.365		
	รวม	166.280	456			
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการ เรียนของตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	5.629	3	1.876	6.004	0.001
	ภายในกลุ่ม	141.574	453	0.313		
	รวม	147.203	456			
5. ด้านความรักในการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	3.765	3	1.255	3.219	0.023
	ภายในกลุ่ม	176.586	453	0.390		
	รวม	180.351	456			

ตาราง 29 (ต่อ)

คุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเอง	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	ระหว่างกลุ่ม	0.645	3	0.215	0.575	0.631
	ภายในกลุ่ม	169.383	453	0.374		
	รวม	170.028	456			
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	ระหว่างกลุ่ม	2.793	3	0.931	2.411	0.066
	ภายในกลุ่ม	174.927	453	0.386		
	รวม	177.720	456			
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียน และการแก้ปัญหา	ระหว่างกลุ่ม	0.736	3	0.245	0.711	0.546
	ภายในกลุ่ม	156.205	453	0.345		
	รวม	156.941	456			
รวมทุกด้าน	ระหว่างกลุ่ม	1.339	3	0.446	1.860	0.136
	ภายในกลุ่ม	108.756	453	0.240		
	รวม	110.095	456			

จากตาราง 29 แสดงว่า นักศึกษาที่มีวิธีการเลี้ยงดูต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่มีวิธีการเลี้ยงดูต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง และด้านความรักในการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

เมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจึงทำการทดสอบความแตกต่างของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ่ ดังนี้

ตาราง 30 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านการเปิดใจรับโอกาส
ที่จะเรียน จำแนกตามวิธีการเลี้ยงดู

วิธีการเลี้ยงดู	$\bar{X}$	แบบ ประชาธิปไตย	แบบ เผด็จการ	แบบให้ความคุ้มครอง มากเกินไป	แบบปล่อยปละ ละเลย
		3.98	3.69	3.90	3.77
แบบประชาธิปไตย	3.98		*		
แบบเผด็จการ	3.69				
แบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป	3.90				
แบบปล่อยปละละเลย	3.77				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง ที่มีการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านการเปิดใจ
รับโอกาสที่จะเรียน แตกต่างจากนักศึกษาที่มีการเลี้ยงดูแบบเผด็จการ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วน
คู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 31 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ด้านความรับผิดชอบต่อ
การเรียนรู้ของตนเอง จำแนกตามวิธีการเลี้ยงดู

วิธีการเลี้ยงดู	$\bar{X}$	แบบ ประชาธิปไตย	แบบ เผด็จการ	แบบให้ความคุ้มครอง มากเกินไป	แบบปล่อยปละ ละเลย
		4.06	3.75	3.97	3.78
แบบประชาธิปไตย	4.06		*		*
แบบเผด็จการ	3.75				
แบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป	3.97				
แบบปล่อยปละละเลย	3.78				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 แสดงว่า นักศึกษาหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่มีการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง แตกต่างจากนักศึกษาที่มีการเลี้ยงดูแบบเผด็จการ และนักศึกษาที่มีการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ส่วนด้านความรักในการเรียน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของเซฟเฟ พบว่าไม่มีคู่ใดแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องจากความแปรปรวนที่เกิดขึ้นจากกระบวนการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาและเปรียบเทียบคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ ตามแนวคิดของกลุกลีเอลมีโน (Guglielmino) โดยรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเอง ในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ด้านความรักในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านมองอนาคตในแง่ดี และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา จำแนกตามเพศ สาขาวิชา วิธีเรียน ชั้นปี การประกอบอาชีพขณะศึกษา และวิธีการเลี้ยงดู

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ ตามแนวคิดของ กลุกลีเอลมีโน (Guglielmino) โดยรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ด้านความรักในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านมองอนาคตในแง่ดี และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตาม เพศ สาขาวิชา วิธีเรียน ชั้นปี การประกอบอาชีพขณะศึกษา และวิธีการเลี้ยงดู

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ลงทะเบียนเรียนประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 รวม 10 สาขาวิชา จำนวน 457 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษาแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว
  - ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงดูของบิดามารดา หรือผู้เลี้ยงดูที่มีต่อนักศึกษา ใน 4 ลักษณะ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาตามแนวคิดของ กลูกลิเอลมิโน รวม 8 ด้าน

แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคอร์ท โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.96

3. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

3.1 ข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

3.2 ศึกษาคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ โดยรวมและเป็นรายด้าน 8 ด้าน วิเคราะห์โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3.3 เปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ โดยรวมและเป็นรายด้าน จำแนกตาม เพศ โดยใช้การทดสอบที ส่วนตัวแปรสาขาวิชา วิธีเรียน ชั้นปี วิธีการเลี้ยงดู การประกอบอาชีพขณะศึกษา ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเซฟเฟ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง สรุปได้ ดังนี้

1. นักศึกษามีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. นักศึกษาชายและหญิง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม และเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่มีวิธีเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม และเป็นรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน และด้านความรักในการเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

5. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความคิดสร้างสรรค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. นักศึกษาที่ประกอบอาชีพขณะศึกษาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน

7. นักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยวิธีที่ต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน และด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

1. การศึกษาคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

จากผลการศึกษาค้นคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะบริหารธุรกิจ พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากระบบการศึกษาของคณะบริหารธุรกิจเป็นการเรียนการสอนระบบเปิด ซึ่งเปิดโอกาสทางการศึกษาให้นักศึกษาสามารถเลือกเรียนสาขาวิชาต่างๆ ตามที่ต้องการ การลงทะเบียนเรียนนักศึกษาสามารถลงทะเบียนเรียนได้มากน้อยตามความสามารถ และใช้วิธีเรียนแบบใดก็ได้ตามความพร้อม และความถนัดของตนเอง จากโครงสร้างการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแบบตลาดวิชานี้เอง ทำให้นักศึกษาจะต้องเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ เสมือนว่า ตนเองเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ มีความคิดริเริ่ม มีความรับผิดชอบ มีความรักในการเรียน มีความคิดสร้างสรรค์ มองอนาคตว่า ตนเองจะประสบความสำเร็จ และมีทักษะที่จำเป็นสำหรับการเรียนและในการแก้ปัญหา จึงอาจทำให้นักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังที่ สมคิด อิศระวัฒน์ (จีระวัฒน์ ยุวอมรพิทักษ์. 2544: 128; อ้างอิงจาก สมคิด อิศระวัฒน์. 2532: 76) กล่าวว่า ผู้เรียนสามารถบอกได้ว่าสิ่งที่ตนจะเรียน คืออะไร รู้ว่าทักษะและข้อมูลที่ต้องการหรือจำเป็นต้องใช้มีอะไรบ้าง ผู้เรียนต้องเป็นผู้ตระหนักในความต้องการของตนเองและเป็นผู้จัดการเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทั้งหลายด้วยตนเอง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ (2537: 99) ศึกษาเรื่องระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษามีความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองโดยรวมอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ สิทธิรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ (2540: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวม อยู่ใน

ระดับสูง ทำนองเดียวกับ จีระวัฒน์ ยูวอมรพิทักษ์ (2544: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก และ กนกวรรณ ทองฉวี (2545: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง บทบาทอาจารย์ในการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมในสถาบัน กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษาพยาบาล สถาบันการศึกษาพยาบาลของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจจะต้องสนใจในการศึกษาค้นคว้าความรู้ด้วยตนเอง เพราะการเรียนการสอนที่ทางมหาวิทยาลัยจัดไว้ให้เป็นการสื่อสารแบบทางเดียว นักศึกษาจะต้องศึกษาเพิ่มเติม เพื่อจะเข้าใจในเนื้อหาวิชามากขึ้น และจากการเรียนการสอนลักษณะนี้เอง ทำให้นักศึกษาจะต้องเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันในสังคม ยินดีที่จะแลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกับผู้อื่นเพื่อที่จะประสบความสำเร็จทางด้านการศึกษาเพิ่ม ดังที่ รุ่ง แก้วแดง (2541: 113 – 114) กล่าวว่า ผู้ที่ศึกษาเล่าเรียน ควรมีคุณลักษณะสามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง พร้อมทั้งมีความกระตือรือร้น อย่างสม่ำเสมอ โดยไม่พึ่งการเสริมแรง หรือรางวัลจากผู้อื่น รวมทั้งเต็มใจ และสามารถยอมรับแนวความคิดอื่นที่ถูกต้องและเผชิญกับการต่อต้านอุปสรรค และ ประเวศ วะสี (2554: ออนไลน์) กล่าวว่า ความรู้ไม่ได้มีแต่ในตำราเท่านั้น แต่มีความรู้ในตัวคนด้วยที่ได้มาจากประสบการณ์ชีวิต การทำงาน และการถ่ายทอดทางวัฒนธรรม เป็นความรู้ที่มีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต คนทุกคนมีความรู้บางอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างในตัว ถ้าเคารพความรู้ในตัวคน คนทุกคนจะมีเกียรติ ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินทร์ บุญชู (2532: 97) ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน อยู่ในระดับสูง ทำนองเดียวกับ ศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ (2537: 99) ที่ศึกษาเรื่องระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองในด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนอยู่ในระดับสูง นอกจากนี้ สิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ (2540: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนอยู่ในระดับมาก และ สุนทร สุทองหล่อ (2542: 67) ที่ศึกษาเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียนอยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ เมื่อตัดสินใจมาเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหงแล้ว จะมีความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถที่จะเรียนจบการศึกษาภายในระยะเวลาที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนด และมีความสามารถในการแบ่งเวลาเรียน เวลาอ่านหนังสือ เวลาทำงาน มีวินัยต่อตนเองอย่างเคร่งครัด ดังที่ สุพัตตรา สุภาพ (2554: 112) กล่าวว่า นักศึกษาที่มีความเชื่อมั่นในตัวเอง จะเป็นหนทางไปสู่ความสำเร็จ ขอแค่มีความอดทน และความเชื่อมั่น จะทำให้เรา ทำทุกอย่างได้ นอกจากนี้ เฮลลอค (พิมพากรณ์ นกแก้ว. 2552: 41; อ้างอิงจาก Hurlock. 1964) กล่าวว่า การมีความเชื่อมั่นในตนเอง จะทำให้บุคคลไม่ท้อถอยเมื่อพบอุปสรรคในการทำงานโดยบุคคลจะสามารถรับผิดชอบและตั้งใจทำงานนั้นต่อไปอย่างเชื่อมั่นว่า ตนสามารถกระทำการที่กำลังทำอยู่ ให้ลุล่วงสำเร็จได้ ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ของตน สามารถต่อสู้กับปัญหาต่างๆ และทำงานได้ประสบผลสำเร็จ ความเชื่อมั่นในตนเองเป็นสิ่งที่สำคัญที่จะกระตุ้นให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่ดีมองโลกในแง่ดี สามารถประสบความสำเร็จในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม อีกทั้งยังเป็นองค์ประกอบที่จะทำให้บุคคลมีความคิดริเริ่มในการทำงาน และ แบนดูรา (เดียนเพ็ญ ทองน่วม. 2550: 96; อ้างอิงจาก Bandura. 2001) กล่าวว่า หากบุคคลเชื่อว่า ตนมีความสามารถที่จะทำภารกิจอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จได้ ก็จะมีแรงจูงใจที่จะทำงานและคอยกำกับดูแลตนเองให้อดทน รวมทั้งพยายามหาทางเอาชนะอุปสรรคต่างๆ ที่อาจเข้ามาขัดขวางหนทางอันจะนำไปสู่ความสำเร็จ ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ (2537: 99) ที่ศึกษาเรื่องระดับความพร้อมในการเรียนรู้ โดยการชี้แนะตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้โดยการชี้แนะตนเองในด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับสูง

1.3 ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจส่วนใหญ่มีการตัดสินใจเลือกเรียนด้วยความสมัครใจ และมีความต้องการศึกษาหาความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในสาขาวิชาที่ถนัด ประกอบกับระบบการเรียนการสอนในปัจจุบัน มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และเน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง ฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็นทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ดังที่ รุจิรี ภูสาระ (2531: 72) กล่าวว่า การที่ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนอย่างอิสระตามความสนใจ และความถนัดของตนเอง จะส่งผลให้ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีความสุข และส่งผลให้เกิดปัญหาน้อย ซึ่งสอดคล้องกับ ประกอบ คูปรัตน์ (2543: 24) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนไม่เพียงแต่มุ่งสร้างความรู้และทักษะเท่านั้นแต่จะต้องมุ่งสร้างปัญญาที่สามารถแก้ปัญหา มีความเป็นอิสระ รู้จักการใช้เหตุผล รวมทั้งพัฒนาปัญญาให้รู้จักแสวงหาความรู้และพัฒนาทักษะของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ทำนองเดียวกับ อารี พันธุ์มณี (2545: 37) ที่กล่าวว่า บุคคลที่มีความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน มักจะไม่ชอบความจำเจ

ซ้ำซาก แต่จะชอบปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงให้งานของเขามีชีวิตชีวา และมีความแปลกใหม่กว่าเดิม จะเป็นบุคคลที่มีความศรัทธาที่จะทำงานที่ค่อนข้างยากซับซ้อน อาศัยความสามารถสูงให้สำเร็จได้ และจะเป็นบุคคลที่มุ่งมั่นและมีสมาธิแน่วแน่ในงานของตนโดยไม่เห็นแก่สินจ้างและรางวัล แต่เป็นการทำงานที่เกิดจากแรงจูงใจภายใน หรือความศรัทธา และพอใจที่จะทำ และ นิรมล ศตวุฒิ (2547: 87) กล่าวว่า ผู้เรียนจะสามารถประสบความสำเร็จ จะต้องมีความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน การเรียนรู้ต้องดำเนินการเป็นกระบวนการ การเรียนรู้เกิดจากการแสวงหาความรู้ด้วยวิธีการหลากหลาย ผู้เรียนเป็นผู้ควบคุมการเรียน และการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยของ นรินทร์ บุญชู (2532: 97) ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ เมื่อเข้ามาศึกษาแล้วทุกคนก็มีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ ต้องการจบการศึกษาออกไป และการจัดการเรียนการสอนของทางมหาวิทยาลัยที่แตกต่างจากสถาบันอื่น ส่วนใหญ่จะจัดให้มีการบรรยายในชั้นเรียน ไม่มีการเช็คเวลาเรียน ไม่มีคะแนนเก็บระหว่างภาค เน้นการสอบปลายภาคเรียน ทำให้นักศึกษาจะต้องตั้งใจเรียนด้วยความมานะอดทน ขยันหมั่นเพียร และต้องรับผิดชอบต่อตนเองมาก ดังที่ วัลลภา เทพหัสติน ณ อรุณยา (2530: 110 – 112) กล่าวว่า นักศึกษาเป็นตัวแทนของประชาชนในการเข้ามาศึกษาหาความรู้ในสถาบันอุดมศึกษา ควรตั้งใจพยายามใช้เวลาในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสังคม หน้าที่ของนักศึกษามีใช้อาศัยมหาวิทยาลัยเป็นที่สร้างความรู้เพียงอย่างเดียว ควรคิดถึงผู้อื่น และผลประโยชน์ของสังคม ต้องเคารพกฎ ระเบียบของสังคม และมีส่วนในการรับผิดชอบต่อสถาบันและสังคมด้วย และ จรูญ สุภาพ (2520: 84) กล่าวว่า ความรับผิดชอบด้านการเรียน เป็นคุณลักษณะพื้นฐานของบุคคลที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องปลูกฝังให้กับเด็ก เพราะเด็กแต่ละคนมีภาระหน้าที่ที่จะต้องเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมต่อสวัสดิภาพของสังคมที่ตนดำรงอยู่ในฐานะพลเมืองที่ดีของประเทศชาติ หรือฐานะนักศึกษาที่ดีของมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินทร์ บุญชู (2532: 97) ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านความรับผิดชอบต่อเรียนของตนเองในระดับสูง ทำนองเดียวกับ ศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ (2537: 99) ที่ศึกษาเรื่องระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเอง ในด้านความรับผิดชอบต่อเรียนของตนเองอยู่ในระดับสูง และสอดคล้องกับ สิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ (2540: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านความรับผิดชอบต่อเรียนของตนเองอยู่ในระดับมาก ซึ่ง

สอดคล้องกับ สุนทร สุทองหล่อ (2542: 67) ที่ศึกษาเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของ นักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านความรับผิดชอบ ต่อการเรียนของตนเองอยู่ในระดับมาก และ คอนกิว อิราคิ และ แมชต์ (Kungu; Iraki; & Machtmes. 2010: 26 – 39) ศึกษาเรื่องการประเมินความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา มหาวิทยาลัย เคนยา พบว่า นักศึกษามีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านความรับผิดชอบในการเรียนอยู่ในระดับสูง

1.5 ด้านความรักในการเรียน พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มีความสนใจหาความรู้ตลอดเวลา ชอบคบเพื่อน และรวมกลุ่มกันเพื่ออภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการ ทำให้นักศึกษารู้สึกสนุกและ มีความสุขในเรื่องเรียน เกิดความรักในการเรียนมากขึ้น ดังที่ ประเวศ วะสี (2554: ออนไลน์) กล่าวว่า สังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นสภาวะแวดล้อมในสังคมที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต ตามเป้าหมายของ การปฏิรูปการศึกษา คุณลักษณะของสังคมแห่งการเรียนรู้อาจรวมถึง จิตสำนึกแห่งการเรียนรู้ที่บุคคลทุกวัย ควรมีจิตสำนึกรักการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นต้องรณรงค์ปลูกจิตสำนึกรักการเรียนรู้ให้เยาวชนและบุคคลต้นตัว จนซึมซับกลายเป็นค่านิยม นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544: 1) กล่าวว่า การจัดการระบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถของผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจ และเกิดความรักใน สิ่งที่กำลังเรียนรู้ จะทำให้ผู้เรียนมีความสุข และสมอมนุษย์มีศักยภาพในการเรียนรู้สูงสุด เมื่อผู้เรียน เรียนรู้อย่างมีความสุข ในสมอมนุชจะมีการหลังสารเคมีที่ทำให้ เกิดความสุข และจะไปเพิ่มประสิทธิภาพใน การเรียนรู้ให้สูงขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ (2537: 99) ที่ศึกษาเรื่อง ระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองในด้านความรักในการเรียนอยู่ในระดับสูง ทำนองเดียวกับ สิทธิรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ (2540: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา ในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการ นำตนเองในด้านความรักในการเรียนอยู่ในระดับมาก และสุนทร สุทองหล่อ (2542: 67) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต พบว่า นักศึกษามีลักษณะ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านความรักในการเรียนอยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านความคิดสร้างสรรค์ พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ ในรายวิชาที่เรียนมีความหลากหลาย ของกระบวนการวิชา ทำให้นักศึกษาจะต้องมีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักการประยุกต์ และเข้าใจในสิ่งที่อาจารย์ ผู้สอนนำเสนอ นอกจากตำรา เพื่อนำความรู้ที่มีไปใช้ในการสอบและการทำงานภายนอกหน้า ดังที่ อารี พันธุ์มณี (2537: 66) กล่าวว่า บุคคลที่คิดว่าตนเป็นคนสร้างสรรค์ จะมีโอกาสสร้างสรรค์ตนเองและสร้างสรรค์ผลงาน มากกว่าบุคคลที่คิดว่า ตนไม่มีความคิดสร้างสรรค์ และ รุ่งศิริ เข้มตระกูล (2547: 30) กล่าวว่า ในระดับ

อุดมศึกษานั้น ผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถสร้างเสริมและกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้คือ ให้การปฏิบัติต่อนักศึกษาในลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล ส่งเสริมความเป็นอิสระ ให้ตัวแบบในทางที่ดี ใช้เวลาในห้องเรียนกับนักศึกษา กระตุ้นและส่งเสริมในด้านความฉลาด แสดงให้เห็นถึงความกระตือรือร้น ให้การยอมรับนักศึกษารูปแบบอย่างเสมอกัน การให้รางวัลพฤติกรรมริเริ่มสร้างสรรค์ ทำตัวให้เป็นอาจารย์ที่น่าสนใจและไม่ทำตัวหยุดอยู่กับที่ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ห่าว บิน ยวน; และคนอื่นๆ (Hao, Bin Yuan; et al. 2011: 1 – 5) ที่ศึกษาเรื่องความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรีของจีน พบว่า นักศึกษาพยาบาลมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความริเริ่มสร้างสรรค์อยู่ในระดับสูง

1.7 ด้านมองอนาคตในแง่ดี พบว่า นักศึกษามีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มีความรู้สึกภูมิใจในสถาบันของตน เพราะบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว ได้ทำชื่อเสียงให้กับมหาวิทยาลัย ทำให้นักศึกษาคาดหวังอย่างสูงว่า ตนเองจะประสบความสำเร็จเหมือนรุ่นพี่ ดังที่ ดวงเดือน พันธุมนาวิน (2538: 31) กล่าวว่า การที่บุคคลมีความมุ่งมั่นในอนาคตสูง จะส่งผลให้บุคคลทำงานอย่างขยันขันแข็งในสภาพการณ์ปัจจุบัน เพื่อที่จะรองรับผลดีในอนาคตได้ ผลงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ (2537: 99) ที่ศึกษาเรื่องระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองในด้านมองอนาคตในแง่ดีอยู่ในระดับสูง ทำนองเดียวกับ สิริวิรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ (2540: บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเรื่อง ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมองอนาคตในแง่ดีอยู่ในระดับมาก และ สุนทร สุทองหล่อ (2542: 67) ที่ศึกษาเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต พบว่า นักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านมองอนาคตในแง่ดีอยู่ในระดับมาก

1.8 ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา พบว่า นักศึกษา มีคุณลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ ส่วนใหญ่มาเรียนที่มหาวิทยาลัยเป็นประจำ ให้ความสนใจในการใฝ่หาความรู้ เช่น การค้นคว้าอ่านหนังสือเพิ่มเติม ทำรายงาน เข้าพบอาจารย์ประจำวิชา ทำให้นักศึกษาเห็นความสำคัญในทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา ดังที่ พันธุ์ศักดิ์ พลสารมัย และคณะ (2543: 85) กล่าวว่า มหาวิทยาลัย ควรจัดหลักสูตรเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ส่งเสริมการใช้ความคิดสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณและการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาแต่ละคนไปจนถึงขีดสุด และ ศรีสุภา นาคธน (2554: ออนไลน์) กล่าวว่า การพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้รักการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นบทบาทสำคัญประการหนึ่งของการศึกษาระดับอุดมศึกษา สถาบันการศึกษาแต่ละแห่งมุ่งสอนให้นักศึกษา

คิดเป็น คิดอย่างมีวิจาร์ญาณ ทำเป็น ฝึกการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพของสังคม ดังนั้น การรู้สารสนเทศจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายนี้ ทักษะการรู้สารสนเทศ จะทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ได้อย่างอิสระต่อเนื่อง สามารถเข้าถึงแหล่งสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการเรียนได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ แต่อย่างไรก็ตามงานวิจัยของ นรินทร์ บุญชู (2532: 97) ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่านักศึกษามีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักศึกษาชายและหญิง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักศึกษชายและนักศึกษหญิงจะผ่านวิธีการเรียนการสอนที่ทางมหาวิทยาลัยจัดไว้ให้เหมือนกัน เช่น การเข้าชั้นเรียน การทำกิจกรรมการเรียนการสอน และผ่านกระบวนการวัดและประเมินผล ทำให้นักศึกษาชายและหญิงได้รับประสบการณ์ทางวิชาการเหมือนกัน ดังที่ สำนาว์ ขจรศิลป์ (2538: 79) กล่าวว่า นักศึกษาที่ได้รับอิทธิพลจากการอยู่ในสภาพแวดล้อมเดียวกัน จะมีผลต่อความคิด ค่านิยม ความเชื่อ และพฤติกรรมของนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาได้พยายามปรับตัวให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม และบริบทของสถาบันการศึกษา จึงทำให้นักศึกษามีทัศนคติหรือความคิดที่คล้ายกัน ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิธร กุลสิริสวัสดิ์ (2537: 99) ที่ศึกษาเรื่องระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษหญิงมีระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ สุนทร สุทองหล่อ (2542: 67) ที่ศึกษาเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษสถาบันราชภัฏสวนดุสิต พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษหญิงมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองโดยรวมไม่แตกต่างกัน และคอนกิว อีราคิว และ แมซต์ (Kungu; Iraki; & Machtmes. 2010: 26 – 39) ที่ศึกษาเรื่องการประเมินการเรียนรู้ด้วยตนเองในด้านการเตรียมความพร้อมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเคนยา พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษหญิงมีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตามจากการศึกษา พบว่า เพศชายและเพศหญิง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษชายเป็นเพศที่ชอบมีกิจกรรมทางสังคม ชอบเล่นกีฬา และชอบการแสดงออกทางความคิดมากกว่าเพศหญิง จึงทำให้เพศชายน่าจะมีความคิดสร้างสรรค์มากกว่าเพศหญิง ดังที่ วิทยากร เชียงกุล (2551: 76) กล่าวว่า มนุษย์เรามีจิตจำนงอิสระเหมือนกัน โดยไม่ถูกกำหนดด้วยเพศ แต่ความจริงแล้ว สมอของคนแต่ละเพศถูกออกแบบมาให้มีลักษณะเฉพาะและสัญชาตญาณทางธรรมชาติและฮอร์โมนของแต่ละเพศก็มีแรงผลักดันที่ต่างกัน ทำให้ผู้หญิงและผู้ชายมีอารมณ์ ความคิดและการกระทำที่ต่างกัน แม้สมอซึ่งมีลักษณะเฉพาะของแต่ละเพศไม่ได้เป็นคนสั่งการทุกอย่าง แต่เราก็จะถูกกล่อมเกลามาก จากสมอที่มีลักษณะเฉพาะทางเพศนี้

และ อเนกกุล กรีแสง (2522: 113) กล่าวว่า ความแตกต่างในเรื่องของเพศเป็นสาเหตุให้คนเรามีความแตกต่างกันในเรื่องของการเรียนรู้ ทักษะ ทักษะคิด ความสนใจ และการแสดงพฤติกรรม ซึ่งเพศชายหรือเพศหญิงก็สามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ทัดเทียมกัน แต่จะมีทัศนคติ หรือความสนใจในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ไม่เหมือนกัน เพราะการอบรมเลี้ยงดู และขนบธรรมเนียมประเพณีของสังคม ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เรวดี ทรงเที่ยง และ อนู เจริญวงศ์ระยับ (2550: 58) ที่ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตชายและหญิงต่าง มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน

3. นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม และเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก คณะบริหารธุรกิจมีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในแต่ละสาขาวิชาที่มีลักษณะคล้ายกัน ทำให้ทัศนคติ ความเชื่อ ลักษณะการเรียนของนักศึกษาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน นักศึกษาจึงมีการเรียนรู้ด้วยตนเองไม่แตกต่างกัน ดังที่ ธิติรัตน์ บุญนุช (2525: 264) กล่าวว่า นักศึกษาแต่ละสาขาวิชามีเอกลักษณ์ของตนเอง สถาบันอุดมศึกษาต้องดูแลเอาใจใส่ในสภาพที่เขามีความเป็นเอกลักษณ์เช่นนั้น โดยการจัดบรรยากาศในมหาวิทยาลัยในสภาพที่ช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาตนเองได้เต็มที่ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ (2540: 97) ที่ศึกษาเรื่อง ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและในองค์ประกอบไม่แตกต่างกัน

4. นักศึกษาที่มีวิธีเรียนต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเอง ในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน และด้านความรักในการเรียน แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาที่มาเข้าเรียนบ่อยกว่าจะมีวิธีเรียนที่แตกต่างกับนักศึกษาที่ไม่เข้าเรียน เพราะนักศึกษาที่มาเข้าเรียนจะมีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับอาจารย์ ดังที่ กันยา สุวรรณแสง (2544: 158) กล่าวว่า ในการเรียนรู้สิ่งเดียวกันแต่บุคคลอาจเรียนรู้ได้ไม่เท่ากัน เพราะบุคคล อาจมีความพร้อมต่างกัน มีความสามารถในการเรียนต่างกัน มีอารมณ์ และความสนใจที่จะเรียนต่างกัน และมีความรู้เดิมหรือประสบการณ์เดิมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งที่จะเรียนต่างกัน ได้ ในการเรียนรู้สิ่งเดียวกัน ถ้าใช้วิธีเรียนต่างกัน ผลของการเรียนรู้อาจต่างกันได้ และวิธีเรียนที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้มากสำหรับบุคคลหนึ่งอาจไม่ใช่วิธีเรียนที่ทำให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ได้มากเท่าบุคคลนั้นก็ได้ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีระวัฒน์ ยุวอมรพิทักษ์ (2544: 125) ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ พบว่า นักศึกษาที่มีวิธีการเรียนแตกต่างกัน มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ในภาพรวมทุกองค์ประกอบและองค์ประกอบ

ด้านการกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียน ด้านการวางแผนการเรียน มีความแตกต่างกัน ส่วนองค์ประกอบด้านการวิเคราะห์ความต้องการของตนเอง ด้านการแสวงหาแหล่งวิทยาการ และด้านการประเมินผลการเรียนนั้น ไม่พบความแตกต่าง

อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า ในด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านมองอนาคตในแง่ดี และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหาที่ไม่พบความแตกต่าง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาที่เรียนด้วยตนเองที่บ้านและมาเข้าเรียนที่มหาวิทยาลัยสุม่าเสมอ แม้จะมีวิธีเรียนที่แตกต่างกัน แต่ทุกคนก็จะมีจุดมุ่งหมายที่คล้ายคลึงกันคือ ต้องการศึกษาค้นคว้าความรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพที่ตนเองต้องการ และทางมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้มีการจัดการเรียนการสอนลักษณะเดียวกัน คือ มีการบรรยายในชั้นเรียน การถ่ายทอดสดผ่านทางอินเทอร์เน็ต มีการเรียนจากบทเรียนออนไลน์ เอกสารประกอบการบรรยาย ทำให้นักศึกษาที่ไม่สามารถเข้ามาเรียนที่มหาวิทยาลัยได้สามารถที่จะศึกษาด้วยตนเองที่บ้าน ดังที่ วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2544: 19 – 21) กล่าวว่า วิธีการสอนที่ใช้ในระดับอุดมศึกษา เป็นแบบบรรยาย คือ การถ่ายทอดความรู้ ความคิด ในหัวข้อที่กำหนดให้โดยมีวิธีการพูดที่เป็นกันเองมากกว่าวิธีการปาฐกถา ผู้พูดอาจใช้อุปกรณ์ประกอบการพูดหรืออาจใช้วิธีการสอนอื่นๆ ประกอบการสอนแบบบรรยายก็ได้ ผู้สอนในมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่จะให้การบรรยายเป็นหลัก เนื่องจากสามารถคลุมเนื้อหาสาระให้เป็นไปตามหลักสูตรได้อย่างเต็มที่ ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินทร์ บุญชู (2532: 98) ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า ภาพรวมนักศึกษาที่มีวิธีเรียนแตกต่างกัน มีลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน

5. นักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านความคิดสร้างสรรค์ แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประสบการณ์ กิจกรรม การใช้ชีวิต การปรับตัวที่คล้ายคลึงกัน จึงมีความคิด ความสนใจ ค่านิยมใกล้เคียงกัน รวมถึงการจัดการศึกษาของคณะบริหารธุรกิจ เพื่อช่วยในการพัฒนาศักยภาพในการศึกษาของนักศึกษาเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ดังที่ สุชาญ โภคิน (2539: 1) กล่าวว่า กิจกรรมช่วยพัฒนานักศึกษาให้รู้จักการทำงานเป็นทีม ฝึกการแก้ปัญหาและการตัดสินใจ มีความรู้สึก ความคิดเห็น มีความรับผิดชอบ ความสนใจ ตลอดจนมีการเรียนรู้ที่คล้ายคลึงกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ (2545: 54) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ชั้นปีที่ศึกษาของนิสิต ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตสัตวแพทย์

อย่างไรก็ตามจากการศึกษา พบว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เพิ่งเข้ามาศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย กำลังปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อม มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรม

เป็นหมู่คณะ อยากรู้ อยากเห็น แต่สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 2 ซึ่งเข้ามาศึกษาในมหาวิทยาลัยระยะหนึ่งแล้ว ได้ผ่านกระบวนการเรียนการสอนและเข้าร่วมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ทำให้นักศึกษามีความคิดริเริ่ม เป็นของตนเอง มีมุมมองเกี่ยวกับการเรียน สภาพแวดล้อมที่แตกต่างออกไป ทำให้นักศึกษามีการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน ดังที่ ทองเรียน อมรัชกุล (2525: 38 – 39) กล่าวว่า นักศึกษาชั้นปีที่ 1 เข้าศึกษาในมหาวิทยาลัยเพื่อความมุ่งหวัง ดังนี้ 1) ความสำเร็จเชิงวิชาการสนใจศึกษาหาความรู้ความ คิดต่าง ๆ 2) ต้องการความเข้าใจตนเอง เข้าใจปัญหาสังคมรวมทั้งแสวงหาเอกลักษณ์ของตน 3) แสวงหาฐานะส่วนตัว 4) ความเป็นมิตร ผูกพันกับเพื่อนและชอบอยู่ในกลุ่ม 5) มีมนุษยธรรม สุภาพเรียบร้อย ให้ความคุ้นเคยและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีความรู้สึกกระตือรือร้นระหว่างความกลัวและความตื่นเต้น จะเข้าร่วมกิจกรรมทุกประเภทในมหาวิทยาลัย นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ส่วนมากมักเกิดความไม่พอใจมหาวิทยาลัย แต่ในบางกรณีก็เพียงแต่มีความรู้สึกเบื่อและรู้สึกเฉยๆ ไม่นิยมติดยินร้ายต่อสภาพทั่วไปของมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ก็เพราะถูกทอดทิ้งไม่ได้รับความเอาใจใส่ จนกระทั่งเกิดความรู้สึกมาเองว่าตนเป็นคนขาดความรับผิดชอบ ดังนั้น ลักษณะภายนอกของนักศึกษาเหล่านี้ก็คือ การเริ่มเสริมความเป็นแบบแผนของกลุ่มย่อยขึ้น จนเกิดเป็นวัฒนธรรมเพื่อนฝูง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาวิไล รักศักดิ์ศรี (2532: 31 – 32) ที่ศึกษาเรื่องแบบการรู้แบบพึ่งพาและอิสระของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า นักศึกษาที่ศึกษาชั้นปีที่ต่างกัน จะมีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่างกัน ทำนองเดียวกับ เรวดี ทรงเพียง และ อนุ เจริญวงศ์ระยับ (2550: 58) ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พบว่า นิสิตที่ชั้นปีต่างกัน จะมีระดับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองต่างกับ และสอดคล้องกับ ท่าว บิน ยวน; และคนอื่นๆ (Hao, Bin Yuan; et al. 2011: 1 – 5) ศึกษาเรื่อง ความพร้อมในการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรีของจีน พบว่า นักศึกษาพยาบาลที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองแตกต่างกัน

6. นักศึกษาที่ประกอบอาชีพขณะศึกษาต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวมและเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาที่มีงานทำหรือไม่มีงานทำก็ตาม ต่างก็รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อการทำงาน และการศึกษาของตน รู้จักวางแผนการดำเนินชีวิต แบ่งระหว่างเวลาเรียนกับเวลาการทำงานได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองทั้ง 2 ทาง คือ ทำงานหารายได้ และไม่เสียหายต่อผลการเรียน ทำให้นักศึกษาสามารถที่จะเรียนจบตามเกณฑ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนด และจากการจัดการเรียนการสอนของมหาวิทยาลัย ทำให้นักศึกษาจะต้องปรึกษาหารือกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ดังที่ สถิต วงศ์สุวรรณ (2540: 16) กล่าวว่า ประสบการณ์ที่คนเราได้รับเหมือนกัน หรือในทำนองเดียวกันอันเป็นผลมาจากการอยู่ในสังคมเดียวกัน ได้แก่ ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี เจตคติ ปรัชญา ค่านิยม ความเชื่อ ทำให้คนเรามีความคิดคล้ายคลึงกัน มีการเรียนรู้ลักษณะเดียวกัน ถึงแม้ว่า นักศึกษาเคยได้รับประสบการณ์ทำงานหรือไม่ก็ตาม ผลการวิจัยนี้

สอดคล้องกับงานวิจัยของ นรินทร์ บุญชู (2532: 105) ที่ศึกษาเรื่องลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง พบว่า การประกอบอาชีพขณะศึกษา ให้ภาพรวมของลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ คอนกิว อิราคิ และ แมชต์ (Kungu; Iraki; & Machtmes. 2010: 26 – 39) ศึกษาเรื่องการประเมินการเรียนรู้ด้วยตนเองในด้านการเตรียมความพร้อม ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเคนยา พบว่า การประกอบอาชีพขณะศึกษา มีการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ไม่แตกต่างกัน

7. นักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยวิธีที่ต่างกัน มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง โดยรวม และเป็นรายด้านไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน และด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยนักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบ ประชาธิปไตยจะแตกต่างกับนักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ในสังคมไทยปัจจุบันนั้น มีการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมากขึ้น ทำให้นักศึกษารู้จักที่จะยอมรับกฎเกณฑ์ ในสังคม เรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ส่งผลให้นักศึกษามีการเรียนรู้ที่คล้ายคลึงกัน ส่วนนักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย จะยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นน้อย สร้างตัวเอง ให้โดดเด่นเพื่อที่จะเอาตัวรอดในสังคม และมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง ดังที่ ดวงเดือน พันธมนาวิน อรพินทร์ ชูชม และ งามตา วนินทานนท์ (อุบลรัตน์ เฟิงสถิต; และ สิริวรรณ สารนาค. 2546: 53 – 54; อ้างอิงจาก ดวงเดือน พันธมนาวิน; อรพินทร์ ชูชม; และ งามตา วนินทานนท์. 2528: 8 – 10) กล่าวว่า เด็กที่ได้รับการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยจะเป็นเด็กที่มีความสามารถในการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม เป็นผู้มีเหตุผล สามารถช่วยเหลือตนเองและพึ่งตนเองได้ ทั้งนี้เพราะเป็นผู้ที่ทราบว่า สิ่งใดควรทำ สิ่งใดไม่ควรทำ สามารถ ต้านทานต่อสิ่งยั่วยุใจ เมื่อทำผิดจะรู้สึกอายและยอมรับผิด ส่วนสมประสงค์ ศุภวิทย์ (พีรพงศ์ ลีรัฒนางกูร. 2520: 4; อ้างอิงจาก สมประสงค์ ศุภวิทย์. 2517: 41) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย ขาดการฝึกให้เด็กได้รู้จักพึ่งตัวเอง จะเป็นผลเสียต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กทั้งคุณภาพ และประสิทธิภาพ ผลการวิจัยนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนทร สุทองหล่อ (2542: 67) ศึกษาเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต พบว่า นักศึกษาที่มีวิธีการเลี้ยงดูที่ต่างกัน มีคุณลักษณะ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองไม่แตกต่างกัน

อย่างไรก็ตามจากการศึกษา พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยวิธีที่ต่างกัน มีคุณลักษณะ การเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน และด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของ ตนเอง แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก นักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน จะทำให้นักศึกษามี ความคิด สติปัญญา อารมณ์ ที่แตกต่างกัน เพราะการเลี้ยงดูในวัยเด็กจะส่งผลถึงพฤติกรรมตอนโต นักศึกษา ที่มาจากครอบครัวที่ต่างกัน ย่อมจะมีความแตกต่างกัน ดังที่ วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2545: 32) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูเป็นสิ่งสำคัญต่อการพัฒนาการของลูกมาก การอบรมเลี้ยงดูเป็นปัจจัยที่สำคัญมาก ซึ่งจะ

ส่งผลให้เขามีบุคลิกภาพที่ดี มีปรับตัวต่อปัญหาต่างๆ ได้ดี และส่งผลถึงการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ และเติมศักดิ์ คทวณิช (2546: 234) กล่าวว่า พ่อแม่ของแต่ละครอบครัวจะมีวิธีการอบรมเลี้ยงดูบุตรทั้งหลายของตนไม่เหมือนกัน ซึ่งแต่ละวิธีก็จะสร้างบุคลิกภาพของเด็กที่แตกต่างกันไปด้วย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์ (2545: 56) ที่ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า วิธีการเลี้ยงดูแบบให้ความคุ้มครองมากเกินไป วิธีการเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย และวิธีการเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตสัตวแพทย์ ยกเว้นวิธีการเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิตสัตวแพทย์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอแนะว่าคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ควรส่งเสริมคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ดังนี้

1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตาม คณะบริหารธุรกิจ ควรมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสศึกษาแหล่งข้อมูลภายนอก เช่น ห้องสมุดของมหาวิทยาลัยควรมีการต่อเชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นๆ เพื่อให้นักศึกษาได้มีข้อมูลที่มากขึ้น ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้นักศึกษามีความรู้ลึกซึ้งอยากค้นคว้า และมีความรักในการเรียนรู้มากขึ้น
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตาม คณะบริหารธุรกิจ ควรมีการจัดโครงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพิ่มมากขึ้น กับองค์กรภายนอกสถาบันที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้สภาพการปฏิบัติงานในสังคม ซึ่งจะให้นักศึกษารู้ว่ามีความสามารถมากเพียงพอหรือน้อยเกินไปที่จะนำไปประกอบอาชีพ การฝึกประสบการณ์จะเป็นการสร้างเชื่อมั่นให้แก่นักศึกษาเป็นอย่างมาก
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตาม คณะบริหารธุรกิจ ควรมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบที่ส่งเสริมให้นักศึกษาได้อภิปรายนำเสนอความคิด โดยอาจารย์ผู้สอนเป็นผู้กำหนดหัวข้อ เพื่อให้ศึกษาค้นหาวิธีการและดำเนินการเพื่อให้ได้ผลตามวัตถุประสงค์โดยไม่ผูกขาดทางความคิด อันจะเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษามีความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน

4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตาม คณะบริหารธุรกิจ ควรมีการส่งเสริมให้นักศึกษามีความรับผิดชอบมากขึ้น เช่น มีการให้คะแนนพิเศษในการเข้าเรียนครบตามหลักสูตร หามาตรการในการจัดระบบบริการที่ชัดเจนเพื่อเป็นบรรทัดฐานในการให้นักศึกษานำไปปฏิบัติ เช่น ระบบการลงทะเบียน การชำระเงิน การขอผ่อนผันต่างๆ การเข้าสอบ

5. ด้านความรักในการเรียน นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหงมีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตาม คณะบริหารธุรกิจ ควรมีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนให้เอื้อและสนับสนุนต่อการเรียน เพื่อให้เกิดบรรยากาศทางการเรียนที่ดี เช่น การจัดพื้นที่ของห้องสมุดให้เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา การจัดบริการพื้นที่นั่งอ่านหนังสือและทำงาน

6. ด้านความคิดสร้างสรรค์ นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตาม คณะบริหารธุรกิจ ควรมีการส่งเสริมด้วยกิจกรรมทางด้านการศึกษาต่างๆ เช่น การจัดนิทรรศการทางวิชาการ ส่งเสริมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคม และกิจกรรมนันทนาการ นอกจากนี้ ควรมีบริการคอมพิวเตอร์ตามจุดต่างๆ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตลอดเวลา

7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตาม คณะบริหารธุรกิจ ควรมีการส่งเสริมโดยการให้คำแนะนำนักศึกษาเกี่ยวกับวิชาเรียนและการประยุกต์ความรู้เพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ และควรเชิญวิทยากรจากภายนอกที่ประสบความสำเร็จเข้ามาบรรยาย เพื่อดึงดูดความสนใจและสร้างความตื่นตัวในการเรียนให้กับนักศึกษา

8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มีคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตาม คณะบริหารธุรกิจ ควรมีการจัดทำหลักสูตรรายวิชาที่เกิดจากความต้องการของสังคม อันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงไปทางสังคม เช่น หลักสูตรการใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมสำเร็จรูปต่างๆ หลักสูตรทางภาษา เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาฝรั่งเศส ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี เพื่อให้ นักศึกษาได้ศึกษาเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่หลักสูตรกำหนดไว้ จะเป็นส่วนช่วยให้นักศึกษามีศักยภาพ มีความรู้ ความสามารถที่จะเข้าสู่ระบบงาน

9. ผลจากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน ดังนั้นคณะบริหารธุรกิจควรมีการจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ เช่น การให้นักศึกษาทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การอภิปรายความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ จะเป็นส่วนช่วยให้นักศึกษามีความคิดในมุมมองที่แตกต่างจากเดิม

10. ผลจากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาที่มีวิธีเรียนต่างกัน พบว่า โดยรวมด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่ม และมีอิสระในการเรียน และด้านความรักในการเรียน แตกต่างกัน ดังนั้นคณะบริหารธุรกิจควรมีการส่งเสริมการเรียนผ่านทางระบบอินเตอร์ให้มากขึ้น เพื่อให้นักศึกษาที่ไม่ได้มาเรียนที่มหาวิทยาลัย สามารถเข้าถึงข้อมูลทางการศึกษาได้มากขึ้น เช่น มีการเรียนการสอนออนไลน์ที่ผู้เรียนและผู้สอนสามารถตอบโต้กันได้ และมี Webboard ที่ผู้เรียนสามารถเข้าถามตอบเวลามีปัญหากับอาจารย์ผู้สอนแต่ละวิชา

11. ผลจากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาที่ศึกษาในชั้นปีต่างกัน พบว่า ด้านความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกัน ดังนั้นคณะบริหารธุรกิจควรมีจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาด้านต่างๆ ให้มากขึ้น เช่น มีการติดตั้งคอมพิวเตอร์ในคณะบริหารธุรกิจ ตามจุดต่างๆ มีจำนวนและความทันสมัยของตำรา หนังสือและเอกสารทางวิชาการต่างๆ ในห้องสมุด จำนวนห้อง เพื่อการประชุมของนักศึกษาในห้องสมุด

12. ผลจากการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างนักศึกษาที่ได้รับการเลี้ยงดูด้วยวิธีที่ต่างกัน พบว่า ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน และด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง แตกต่างกัน ดังนั้นคณะบริหารธุรกิจ ควรมีการจัดให้มีการพบปะหรือนัดประชุมระหว่างอาจารย์กับผู้ปกครองของนักศึกษา เพื่อนำเสนอข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้ผู้ปกครองได้ทราบ และได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกัน และร่วมกันหาแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีการพัฒนาในการเรียนรู้ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของนักศึกษาต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำวิจัยเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของมหาวิทยาลัย รวมคำแห่งกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ที่มีสถานะเป็นมหาวิทยาลัยเปิดเช่นเดียวกัน
2. ควรทำวิจัยความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของแต่ละคณะ กับความสำเร็จในการเรียน
3. ควรทำวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับการติดตามผลของนักศึกษาหลังจากสำเร็จการศึกษา
4. ควรทำวิจัยในเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง เช่น ตัวแปรด้านวิธีเรียน ค่านิยมทางสังคม และวัฒนธรรมไทย
5. ควรทำวิจัยเปรียบเทียบคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ระหว่างนักศึกษามหาวิทยาลัยระบบปิดกับนักศึกษามหาวิทยาลัยระบบเปิด เพื่อศึกษาความแตกต่างและความเหมือนของคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเอง ของนักศึกษามหาวิทยาลัยทั้ง 2 ระบบ
6. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับการประสบความสำเร็จในการศึกษาในแต่ละคณะ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกวรรณ ทองฉวี. (2545). *ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกมีคุณค่าในตนเอง บทบาทอาจารย์ในการอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ สภาพแวดล้อมในสถาบัน กับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเอง ของนักศึกษาพยาบาล สถาบันการศึกษพยาบาลของรัฐ สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ พย.ม. (การพยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.*
- กันยา สุวรรณแสง. (2544). *จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.*
- กิ่งแก้ว ทรัพย์พระวงศ์. (2550). *จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 15 ฉบับปรับปรุง. ปทุมธานี: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.*
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). *จอมปราชญ์นักการศึกษา : สังเคราะห์ วิเคราะห์ และประยุกต์ แนวพระราชดำริด้านการศึกษาและการพัฒนาคน. สืบค้นเมื่อ 22 มกราคม 2554, จาก <http://sps.lpru.ac.th>.*
- เกื้อกุล สถาพรจนา. (2538). *จิตวิทยาทั่วไป. ฉะเชิงเทรา : ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว สถาบันราชภัฏฉะเชิงเทรา.*
- จรรยา สุภาพ; สมพงษ์ เกษมสิน; และ สุพัตรา สุภาพ. (2520). *แบบเรียนสังคมศึกษา ส431. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.*
- จันทรีจิฬา โพธิ์ขาว; และคนอื่นๆ. (2550). *งานวิจัยเรื่อง ลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษา ชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดขอนแก่น. ขอนแก่น: สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดขอนแก่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*
- จีระวัฒน์ ยุวมรพิทักษ์. (2544). *ลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปริญญาตรี มหาวิทยาลัยรามคำแหง สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์). กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. ถ่ายเอกสาร.*
- ใจทิพย์ พวงทอง. (2540). *การศึกษาความสอดคล้องระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดากับการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของวัยรุ่น. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- ซัชพงส์ เข็มสา. (2552). *การพัฒนาตัวบ่งชี้คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2. ปริญญาโท กศ.ม. (การวัดผล การศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.*
- สุรินทร์วัน วันงูา. (2554, 24 มกราคม). *สัมภาษณ์โดย จารุณี คงเมือง ที่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.*

- เชียรศรี วิวิธสิริ. (2534). จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ฯ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- ณัฐญา นาคะสันต์. (2553). การพัฒนารูปแบบการนำทางและลักษณะตัวนำทาง สำหรับหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. (2538). *ทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ : การวิจัยและพัฒนาบุคคล*. กรุงเทพฯ: โครงการส่งเสริมเอกสารทางวิชาการ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- เดือนเพ็ญ ทองน่วม. (2550, พฤษภาคม). ความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ เป้าหมาย และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. วารสาร สอช. ประเทศไทย. 10(1): 94 – 103.
- เต็มศักดิ์ คทวนิช. (2546). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ถวิล ธาราโกชน; และ ศรัณย์ ดำริสุข. (2547). *จิตวิทยาทั่วไป*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- ทองเรียน อมรัชกุล. (2525). การบริหารกิจการนิสิต: ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: จงเจริญการพิมพ์.
- ธนาณัติ มั่นสัจย์รักสกุล. (2554, 24 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จารุณี คงเมือง ที่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธิดารัตน์ บุญนุช. (2525). พัฒนาศิลปะของนิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ: ละครศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระพร เทียงฉลาด. (2554, 24 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จารุณี คงเมือง ที่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นรินทร์ บุญชู. (2532). ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษาต่อเนื่อง). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- นัลดดา อังสุไวทย. (2548, พฤศจิกายน). กลยุทธ์สู่การเรียนรู้แบบนำตนเอง. วารสารศูนย์ศึกษา สยามคม การศึกษาแห่งประเทศไทย. 50(3): 55 – 60.
- . (2550). การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาเคมีที่เน้นกระบวนการเรียนรู้แบบนำตนเองของนักศึกษาระดับปริญญาตรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (วิทยาศาสตร์ศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิรมล ศตวุฒิ. (2547, กรกฎาคม – สิงหาคม). การจัดการเรียนรู้ที่เริ่มจากผู้เรียน. *วารสารวงการศึกษา*. 1(7): 86 – 88.
- ประกอบ คู่ปรัดน์. (2543). *การปฏิรูปอุดมศึกษาของประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ประเวศ วะสี. (2554). *แนวคิดส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้*. สืบค้นเมื่อ 29 สิงหาคม 2554, จาก http://www.qif.or.th/about/about_idea.

- พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์; และคณะ. (2543). รายงานการวิจัยเอกสารเรื่องการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย.
- พิมพาภรณ์ นกแก้ว. (2552, กันยายน-ธันวาคม). รูปแบบความผูกพัน ความเชื่อมั่นในตนเองกับความเข้มแข็งในการมองโลกของนิสิตระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตบางเขน. วารสารสวนปรุง. 25(3): 39 – 52.
- พิศดี มินศิริ. (2547). ปัจจัยบางประการที่ส่งผลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาพยาบาลศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพยาบาลเครือข่ายภาคกลาง ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข. ปริญญาโท กศ.ม. (วิชาการวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พีรพงศ์ ลีวัฒน์นางกูร. (2520). การเปรียบเทียบพฤติกรรมตอบสนองระหว่างบุคคลของนักเรียนที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบฝึกให้พึ่งตนเองกับแบบยับยั้งการพึ่งตนเอง ในโรงเรียนของรัฐบาล จังหวัดชลบุรี. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ภาวิไล รักศักดิ์ศรี. (2532). รายงานการวิจัยเรื่อง แบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาและอิสระของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มธุรส สว่างบำรุง. (2542). จิตวิทยาทั่วไป. เชียงใหม่: กิตติการพิมพ์.
- มรุต ก้องวิริยะไพศาล. (2549). การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. ปริญญาโท กศ.ม. (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2554ก). คู่มือการรับนักศึกษาใหม่ ประจำปีการศึกษา 2554. สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2554, จาก http://www.ru.ac.th/doc/internet_regis_52/สารอธิการ.html.
- (2554ข). ข้อบังคับมหาวิทยาลัยรามคำแหง ว่าด้วยการศึกษาชั้นปริญญาตรีพ.ศ. 2551. สืบค้นเมื่อ 24 มีนาคม 2554, จาก http://www.ru.ac.th/doc/internet_regis_52/sec_431.html.
- มาลินี จุฑะรพ. (2537). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ: ทิพย์วิสุทธิ.
- รัฐกรณ์ คิดการ. (2552, มกราคม). การเรียนรู้ด้วยตนเองในยุคออนไลน์. เทคโนโลยี วารสารเพื่อการฝึกปฏิบัติสำหรับนักศึกษา. 3(3): 30 – 32.
- รัตนา พุทธิรักษ์. (2554, 24 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จารุณี คงเมือง ที่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

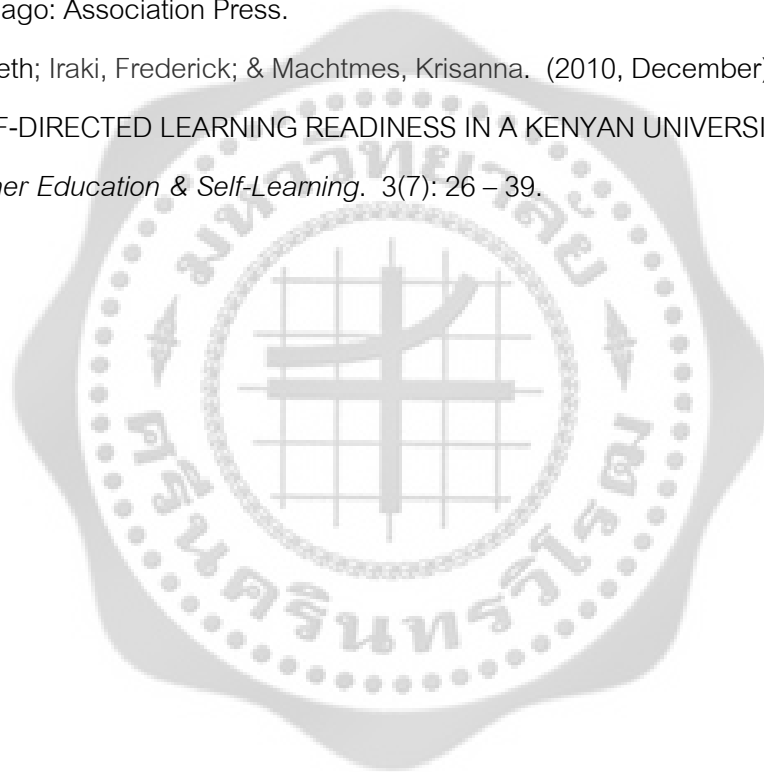
- ราวดี ปฎิวดีวงศ์. (2547). การสร้างชุดพัฒนาสมรรถภาพการอ่านและการเขียนในการทำวิทยานิพนธ์
ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทางไกล สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
ปริญญาโท กศ.ด. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- รุจิรี ภู่อาระ. (2531). ปัญหาการเรียนในระดับอุดมศึกษาและแนวทางการแก้ไขในโครงการสัมมนาทาง
วิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์เสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- รุ่ง แก้วแดง. (2541). ปฏิวัติการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: มติชน.
- รุ่งศิริ เข้มตระกูล. (2547, มกราคม-เมษายน). ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์. วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน.
10(1): 22 – 31.
- รุ่งอรุณ ไสยโสภณ. (2549). แนวคิดสู่การปฏิบัติ : การเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองสำหรับผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ:
สำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
เวรดี ทรงเที่ยง; และ อนุ เจริญวงศ์ระยับ. (2550). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมการเรียนรู้
ด้วยการนำตนเองของนิสิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ.
- ลาวัญญ์ ทองมนต์. (2541). การเปรียบเทียบลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองระหว่างครูนักวิจัย
และครูที่ไม่เป็นนักวิจัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (วิจัยการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตศึกษา จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- วรรณิ ลิ้มอักษร. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4 ฉบับปรับปรุง. สงขลา: คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วราภรณ์ ขวัญกิจโสธ. (2550). ความสัมพันธ์ระหว่างความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองกับ
การเรียนรู้ตลอดชีวิตของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนไทยบริหารธุรกิจ
และพาณิชย์การ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศ.ม. (วิชาธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. (2545). จิตวิทยาการปรับตัว. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.
วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา. (2530). อุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
----- (2544). วิฤติการณ์อาจารย์ระดับอุดมศึกษา. ในการพัฒนาสถาบันอุดมศึกษา : รวบรวมความ
ทางวิชาการ. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิทยากร เชียงกุล. (2551). จิตวิทยา ความฉลาด และความคิดสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: สายธาร.

- วิภาวรรณ สุขสถิต. (2550). การเรียนรู้ด้วยการนำตนเองสำหรับนักศึกษาผู้ใหญ่ โดยการเรียนรู้การสอนผ่านเว็บ. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ด. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ศรารภรณ์ เหลือเทพ. (2554, 24 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จารุณี คงเมือง ที่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศรีสุภา นาคธน. (2554). สารสนเทศกับการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา. สืบค้นเมื่อ 28 กันยายน 2554. จาก http://human.tru.ac.th/b_tech/sreesupa1.pdf.
- ศศิธร กุลสิริสวัสดิ์. (2537). ระดับความพร้อมในการเรียนรู้โดยการชี้นำตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- สถิต วงศ์สุวรรณค์. (2540). การพัฒนาบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ: รวมสาส์น.
- สมคิด อิศระวัฒน์. (2538). รายงานการวิจัยเรื่อง ลักษณะการเรียนรู้ด้วยตนเองของคนไทย. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- (2541). รายงานการวิจัยเรื่อง การอบรมเลี้ยงดูของคนไทยในชนบทซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สรารีย์ สีนอนเนตร. (2554, 24 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จารุณี คงเมือง ที่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2544). การเรียนรู้อย่างมีความสุข: สารเคมีในสมองกับความสุขและการเรียนรู้. สถาบันวิจัยเรื่องการพัฒนาสมองและการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โฆษิตการพิมพ์.
- สำนักบริการทางวิชาการและทดสอบประเมินผล มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2554). ตารางแสดงจำนวนนักศึกษาลงทะเบียนเรียน ประจำปีภาค 1 ปีการศึกษา 2554 จำแนกตามคณะ สาขาวิชา และปีที่เข้าศึกษา. สืบค้นเมื่อ 11 สิงหาคม 2554. จาก <http://www.regis.ru.ac.th>.
- สำเนาวิชาจรศิลป์. (2538). มิติใหม่ของกิจการนักศึกษา 2 : การพัฒนานักศึกษา. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต.
- สิริรัตน์ สัมพันธ์ยุทธ. (2540). ลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา ในระบบการศึกษาทางไกล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันทน์เอม. (2544). จิตวิทยาทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 13. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุชาญ โภคิน. (2539). วิสัยทัศน์ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนานิสิต. ใน เอกสารประกอบการบรรยาย การสัมมนาทางวิชาการเรื่องวิกฤตอุดมศึกษาไทย. หน้า 1. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

- สุนทร สุทองหล่อ. (2542). คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษาสถาบันราชภัฏ สอนดุสิต. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุพัทธรา สุภาพ. (2541, เมษายน – กันยายน). สตรีกับเยาวชนอยู่อย่างไรในยุคโลกาภิวัตน์. *คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ สหประชาชาติ*. 30(2 – 3): 12 – 15.
- (2554, มกราคม). เทคนิคสร้างความเชื่อมั่น ไม่ขี้อาย รู้จักพูดจา งานจะได้ไม่เสียหาย. *QM For Quality Management*. 17(159): 110 – 114.
- สุรียา สุขคง. (2554, 24 มกราคม). สัมภาษณ์โดย จารุณี คงเมือง ที่ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุวีร์ ศิวะแพทย์. (2549). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2533). *จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- (2547). รายงานการวิจัยเรื่อง *ความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่องสายอาชีพ*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- โสภา ชูพิกุลชัย. (2521). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- หทัยทิพย์ ภาคอินทรีย์. (2545). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนิสิต คณะสัตวแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อนุกกุล กริแสง. (2522). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิษณุโลก: โครงการตำรา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- อัจฉรา วัฒนางรงค์. (2550). *เอกสารคำสอน วิชา อษ 511 การพัฒนาหลักสูตรและการสอนในระดับอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: สาขาวิชาการอุดมศึกษา ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อารี พันธุ์มณี. (2537, ตุลาคม – พฤศจิกายน). ไซตรอนใจ อุปสรรคของความคิดสร้างสรรค์. *วารสารเนเนแนว*. 29(155): 66 – 71.
- (2545). *ฝึกให้คิดเป็นคิดให้สร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ: โยใหม่.
- อุบลรัตน์ เฟื่องสฤติ; และ สิริวรรณ สารนะนาค. (2546, กรกฎาคม – ธันวาคม). *วารสารวิจัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง*. 6(2): 53 – 54.
- Brockett, G.; & Hiemstra, R. (2002, April). *A Conceptual Framework for Understand Self – Direction in Adult Learning*. Retrieved June 09, 2011, from http://www.infed.org/archives/e-texts/hiemstr_self-direction.htm.

- Cochran, W.G. (1977). *Sampling Techniques*. 3rd ed. New York: John Wiley, Sons.
- Cronbach, Lee J. (1990). *Essential of Psychological Testing*. 5th ed. New York: Harper and Row Publishers.
- Ferguson, George A. (1989). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 6th ed. New York: McGraw – Hill.
- Hao, Bin Yuan; et al. (2011, 8, March). Chinese Baccalaureate Nursing Students' Readiness for Self-directed Learning. *Nurse Education Today*. 10(16): 1 – 5.
- Knowles, Malcolm S. (1975). *Self-Directed Learning: A Guide for Learners and Teachers*. Chicago: Association Press.
- Kungu, Kenneth; Iraki, Frederick; & Machtmes, Krisanna. (2010, December). ASSESSING SELF-DIRECTED LEARNING READINESS IN A KENYAN UNIVERSITY CONTEXT. *Higher Education & Self-Learning*. 3(7): 26 – 39.

หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ศธ 0519.12/4356

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖๖ กรกฎาคม 2554

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน คณะบดีคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เนื่องด้วย นางสาวจรรณี คงเมือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกุลกุ และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาานิพนธ์ ในกรณีนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้นักศึกษาปริญญาตรี ทุกชั้นปี คณะบริหารธุรกิจ จำนวน 600 คน ตอบแบบสอบถามคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา ในระหว่างเดือนสิงหาคม - ตุลาคม 2554

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวจรรณี คงเมือง ได้เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย ตันตวิวัฒนกุล)

คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-702-1061

ภาคผนวก ข

หนังสือเชิญและรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ   บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โทร. 5730

ที่ ศธ 0519.12/4355

วันที่ ๑๗ กรกฎาคม 2554

เรื่อง   ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน   คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวจรรุณี คงเมือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปริญญาานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกฤต และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญาานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ อาจารย์ ดร.รณิดา เขยขุ่ม อาจารย์ ดร.สกลวรรณเจริญศรี อาจารย์ ดร.วัฒน์ โจรณ์สัมฤทธิ์ และ อาจารย์ ดร.อรรรณพ โพธิสุข เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถาม เรื่อง การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและผู้เลี้ยงดูที่มีต่อตัวผู้ตอบ และ แบบสอบถามเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจรรุณี คงเมือง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ศธ 0519.12/4354

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๒๖ กรกฎาคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เนื่องด้วย นางสาวจรรณี คงเมือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกฤต และ รองศาสตราจารย์ ดร.อังฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณ สุขุมแสง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเรื่อง การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและผู้เลี้ยงดูที่มีต่อตัวผู้สอบ และแบบสอบถามเรื่อง คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจรรณี คงเมือง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-702-1061

ที่ ศธ 0519.12/4354

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุโขมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๖ กรกฎาคม 2554

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

เนื่องด้วย นางสาวจรรณี คงเมือง นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำปฏิญานิพนธ์ เรื่อง “คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง” โดยมี อาจารย์ ดร.จรรุวรรณ สกฤต และ รองศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา วัฒนานรงค์ เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปฏิญานิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์ ดร.วรณัฐ แหยมแสง เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเรื่อง การอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและผู้เลี้ยงดูที่มีต่อตัวผู้ตอบ และแบบสอบถามเรื่อง คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้บุคลากรในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวจรรณี คงเมือง และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย สันติวัฒนกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 0-2649-5067

หมายเหตุ : สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 081-702-1061

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

อาจารย์ ดร. อรรถนพ โพธิ์สุข

อาจารย์

หัวหน้าสาขาวิชาการอุดมศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร. วัฒนีย์ โรจน์สัมฤทธิ์

อาจารย์ประจำ

ภาควิชาศึกษาผู้ใหญ่

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร. รณิดา เขยชุ่ม

อาจารย์ประจำ

ภาควิชาการวัดผลและวิจัยการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ ดร. สกล วรเจริญศรี

อาจารย์ประจำ

ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รองศาสตราจารย์ ดร. วรณัฐ แหยมแสง

รองศาสตราจารย์

อาจารย์ประจำ

ภาควิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง คุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต
คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คำชี้แจง:

1. แบบสอบถามนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
  - ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม
  - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและผู้เลี้ยงดูที่มีต่อตัวผู้ตอบ
  - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองรวม 8 ด้าน ได้แก่ ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนของตนเอง ด้านความรักในการเรียน ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านมองอนาคตในแง่ดี และด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา
3. ผู้วิจัยขอความร่วมมือจากนักศึกษา กรุณาตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็น หรือตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลนี้ไว้เป็นความลับ และจะเสนอเฉพาะในภาพรวมเท่านั้น

นางสาว จารุณี คงเมือง

นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง หน้าข้อความที่เป็นสถานภาพของท่าน

1. เพศ

1.1 ชาย

1.2 หญิง

2. สาขาวิชา

2.1 สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

2.2 สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร

2.3 สาขาวิชาการตลาด

2.4 สาขาวิชาการบัญชี

2.5 สาขาวิชาการโฆษณาและการประชาสัมพันธ์

2.6 สาขาวิชาอุตสาหกรรมบริการ

2.7 สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์

2.8 สาขาวิชาการประกันภัย

2.9 สาขาวิชาธุรกิจระหว่างประเทศ

2.10 สาขาวิชาการท่องเที่ยว

3. วิธีเรียน

3.1 มาเรียนมากกว่า 8 สัปดาห์ใน 1 ภาคการศึกษา

3.2 มาเรียนระหว่าง 5 - 8 สัปดาห์ใน 1 ภาคการศึกษา

3.3 มาเรียนต่ำกว่า 5 สัปดาห์ใน 1 ภาคการศึกษา

3.4 ไม่เคยเข้าฟังการบรรยาย

4. ชั้นปี

4.1 หน่วยกิตสะสมเกิน 105 หน่วยกิต

4.2 หน่วยกิตสะสมระหว่าง 71 – 105 หน่วยกิต

4.3 หน่วยกิตสะสมระหว่าง 36 – 70 หน่วยกิต

4.4 หน่วยกิตสะสมไม่เกิน 35 หน่วยกิต

5. การประกอบอาชีพขณะศึกษา

5.1 มีงานทำประจำ

5.2 มีงานทำเป็นครั้งคราว

5.3 ไม่ได้ทำงานเรียนเพียงอย่างเดียว

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดาและผู้เลี้ยงดูที่มีต่อนักศึกษา

คำชี้แจง: ในการตอบให้พิจารณาว่าข้อความแต่ละข้อตรงกับความเป็นจริงมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงนั้น

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	เป็นความจริงมากที่สุด	เป็นความจริงมาก	เป็นความจริงระดับปานกลาง	เป็นความจริงน้อย	เป็นความจริงน้อยที่สุด
1. ถ้าข้าพเจ้าทำผิดแล้วชี้แจงอย่างมีเหตุผล พ่อแม่จะไม่ลงโทษ					
2. ข้าพเจ้าต้องกลับบ้านตรงตามเวลาที่พ่อแม่กำหนด					
3. พ่อแม่ปฏิบัติต่อข้าพเจ้าราวกับข้าพเจ้าเป็นเด็กเล็กๆ					
4. พ่อแม่มักจะไมู้ถึงความรู้สึกและความต้องการของข้าพเจ้า					
5. พ่อแม่จะแสดงให้เห็นว่าท่านชื่นชมเมื่อข้าพเจ้าทำบางสิ่งบางอย่างสำเร็จ					
6. เมื่อข้าพเจ้ากระทำความผิด พ่อแม่จะลงโทษอย่าง รุนแรง					
7. พ่อแม่มักจะไม่ให้ข้าพเจ้าไปไหนตามลำพัง					
8. เมื่อข้าพเจ้าถามถึงสิ่งต่าง ๆ พ่อแม่มักจะไม่สนใจตอบ					
9. เมื่อข้าพเจ้าทำความผิด พ่อแม่จะซักถามสาเหตุก่อนลงโทษพร้อมบอกเหตุผลในการทำโทษให้ทราบ					
10. เมื่อพ่อแม่ออกกฎระเบียบให้ข้าพเจ้ากระทำสิ่งใด ข้าพเจ้าต้องเชื่อฟังโดยไม่มีข้อโต้แย้งใดๆ ทั้งสิ้น					
11. ไม่ว่าข้าพเจ้าจะทำอะไรพ่อแม่จะคอยให้ความช่วยเหลือเสมอ					
12. ข้าพเจ้าได้รับสิ่งต่าง ๆ น้อยกว่าพี่น้องหรือคนอื่น					
13. พ่อแม่จะพูดคุยหรือทำงานร่วมกับข้าพเจ้าอย่างเป็นกันเองอยู่เสมอ					
14. พ่อแม่จะเข้มงวดเสมอไม่ว่าข้าพเจ้าจะทำอะไร					
15. ข้าพเจ้ารู้สึกว่พ่อแม่เอาใจใส่และห่วงใยข้าพเจ้า มากเกินไป จนรู้สึกว่ตนเองขาดอิสระ					

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	เป็นความจริงมากที่สุด	เป็นความจริงมาก	เป็นความจริงระดับปานกลาง	เป็นความจริงน้อย	เป็นความจริงน้อยที่สุด
16. ข้าพเจ้าจะทำอะไรไม่ค่อยเป็นเพราะไม่ค่อยได้รับคำแนะนำจากพ่อแม่					
17. เมื่อข้าพเจ้ามีเรื่องโต้แย้งกับพ่อแม่ พ่อแม่จะตัดสินอย่างยุติธรรม					
18. พ่อแม่จะตำหนิถ้าข้าพเจ้าโต้แย้งแสดงความคิดเห็น					
19. พ่อแม่จะจัดเตรียมอาหารหรือสิ่งของให้ข้าพเจ้าตลอดเวลา แม้บางครั้งข้าพเจ้าอยากทำเองก็ตาม					
20. พ่อแม่ไม่ค่อยให้ความสนใจข้าพเจ้าไม่ว่าเรื่องใดๆ					
21. เมื่อข้าพเจ้าขอความช่วยเหลือ พ่อแม่จะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี					
22. ข้าพเจ้าต้องเลือกเรียนวิชาหรืออาชีพที่พ่อแม่เลือกให้					
23. เมื่อข้าพเจ้ากลับบ้านข้าพเจ้าคิดว่าปกติพ่อแม่รอดด้วยความกระวนกระวายใจมากทุกครั้ง					
24. ข้าพเจ้ารู้สึกท้อใจที่ต้องแก้ปัญหาเองโดยไม่มีโอกาสปรึกษาพ่อแม่					
25. พ่อแม่เปิดโอกาสให้ข้าพเจ้าตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้าสนใจ เช่น เล่นกับเพื่อน คุยโทรศัพท์กับเพื่อน					
26. เมื่อข้าพเจ้าทำตามความต้องการของพ่อแม่ก็ไม่เคยได้รับคำชมเชย					
27. พ่อแม่จะคอยซักถามอาจารย์อยู่เสมอว่าการเรียนของข้าพเจ้าเป็นอย่างไร					
28. พ่อแม่ไม่เคยสนใจว่าข้าพเจ้าจะกลับบ้านเวลาใด					
29. พ่อแม่จะให้รางวัลหรือคำชมเชย เมื่อข้าพเจ้ามีผลการเรียนดีขึ้น					
30. ถ้าข้าพเจ้าไม่เชื่อฟังคำแนะนำของพ่อแม่ ข้าพเจ้าจะถูกลงโทษอย่างรุนแรง					

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	เป็นความจริงมากที่สุด	เป็นความจริงมาก	เป็นความจริงระดับปานกลาง	เป็นความจริงน้อย	เป็นความจริงน้อยที่สุด
31. พ่อแม่จะคอยระมัดระวังไม่ให้ข้าพเจ้าได้รับอันตรายตลอดเวลา					
32. พ่อแม่ไม่มีเวลาพูดคุยกับข้าพเจ้า					
33. ข้าพเจ้ามีโอกาสที่จะเรียกร้องจากพ่อแม่ถ้าไม่ได้รับความยุติธรรมในเรื่องต่างๆ					
34. พ่อแม่จะให้ข้าพเจ้าคบแต่เพื่อนที่พ่อแม่เลือกให้เท่านั้น					
35. เวลาข้าพเจ้าจะไปไหนพ่อแม่จะไปด้วยหรือให้คนไป เป็นเพื่อน					
36. พ่อแม่ไม่เคยสนใจเลยว่าข้าพเจ้าจะคบเพื่อนแบบใด					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเรื่องคุณลักษณะการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองของนักศึกษา
คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน

คุณลักษณะ	ระดับความคิดเห็น				
	เป็นความจริงมากที่สุด	เป็นความจริงมาก	เป็นความจริงระดับปานกลาง	เป็นความจริงน้อย	เป็นความจริงน้อยที่สุด
1. ข้าพเจ้าเป็นคนที่ใส่ใจหาความรู้ตลอดเวลา					
2. หากข้าพเจ้าสนใจสิ่งใด จะต้องหาทางเรียนรู้ในสิ่งนั้น ให้ได้					
3. หากตัดสินใจจะเรียนอะไรข้าพเจ้าเชื่อว่าต้องหาเวลาเรียนได้แม้ภารกิจจะมากเพียงใดก็ตาม					
4. ข้าพเจ้าคิดเสมอว่า ในการเรียนไม่มีใครมารับผิดชอบแทนได้นอกจากตัวเราเอง					
5. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกในการค้นหาคำตอบ สำหรับข้อคำถามที่ข้าพเจ้าสนใจ					
6. ข้าพเจ้าเห็นว่า เราสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ได้หลายวิธี					
7. ข้าพเจ้าชอบวางแผนเกี่ยวกับอนาคตข้างหน้า					
8. ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการฟังในการแก้ปัญหา					
9. ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้ให้มากขึ้นเพื่อพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นไป					
10. ข้าพเจ้าสามารถเรียนด้วยตนเองได้ดีเมื่อเทียบกับคนทั่วไป					
11. ข้าพเจ้าสามารถวินิจฉัยด้วยตนเองได้ว่าต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมหรือไม่					
12. ในการเรียน ข้าพเจ้าสามารถประเมินด้วยตนเองได้ว่า ได้ผลดีหรือไม่					
13. ข้าพเจ้าชื่นชมบุคคลที่ค้นคว้าอยู่เสมอ					
14. ข้าพเจ้าชอบทดลองสิ่งใหม่ๆ แม้ไม่แน่ใจว่าผลจะออกมาเป็นอย่างไร					
15. ข้าพเจ้าเห็นว่าปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทายมากกว่าที่จะเห็นว่าเป็นสัญญาณให้หยุดทำ					

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	เป็นความจริงมากที่สุด	เป็นความจริงมาก	เป็นความจริงระดับปานกลาง	เป็นความจริงน้อย	เป็นความจริงน้อยที่สุด
16. ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการอ่านในการแก้ปัญหา					
17. ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต					
18. ข้าพเจ้าสามารถเรียนด้วยตนเองได้แทบทุกเรื่องที่ข้าพเจ้าต้องการจะรู้					
19. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกในการคิดค้นแก้ปัญหา					
20. ข้าพเจ้าจะดีใจมาก เมื่อได้เรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งตามที่คาดหวังไว้					
21. ข้าพเจ้ามีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียนรู้					
22. ข้าพเจ้าไม่ชอบทำสิ่งใด ๆ โดยใช้วิธีการซึ่งเคยทำมาแล้ว					
23. ข้าพเจ้าเชื่อว่า ไม่มีใครแก่เกินไปที่จะเรียน					
24. ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการพูดในการแก้ปัญหา					
25. ข้าพเจ้าชอบจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ๆ					
26. ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่างๆ					
27. ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา					
28. ข้าพเจ้าไม่เคยท้อแท้ที่จะเรียนสิ่งที่ยาก					
29. ข้าพเจ้าชื่นชอบผู้ที่รักการเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่เสมอ					
30. การคิดหาวิธีในการเรียนและการแก้ปัญหาของข้าพเจ้ามักไม่เหมือนคนอื่น					
31. ข้าพเจ้าพยายามเชื่อมโยงสิ่งที่กำลังเรียน กับเป้าหมายระยะยาวที่ตั้งไว้					
32. ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการจำในการแก้ปัญหา					
33. ข้าพเจ้าสนใจหาแหล่งความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา					

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	เป็นความจริงมากที่สุด	เป็นความจริงมาก	เป็นความจริงระดับปานกลาง	เป็นความจริงน้อย	เป็นความจริงน้อยที่สุด
34. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการจัดแบ่งเวลาสำหรับการเรียนได้อย่างเหมาะสม					
35. ข้าพเจ้ามีความสามารถที่จะทำงานด้วยตนเองได้ดี					
36. ถ้ามีเรื่องที่ข้าพเจ้าสนใจ ข้าพเจ้าจะหาทางเรียนรู้ให้ได้					
37. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการศึกษาค้นคว้าหาคำตอบ					
38. ข้าพเจ้าสามารถคิดค้นวิธีการหลากหลายแบบสำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่ๆ					
39. ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้อยู่เสมอตลอดชีวิต					
40. ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาในเรื่องการเรียนได้ด้วยตนเอง					
41. ข้าพเจ้ามีความพอใจในความคิดริเริ่มของตนเอง					
42. ข้าพเจ้ามีวินัยต่อตนเองอย่างเคร่งครัดในเรื่องการเรียน					
43. ข้าพเจ้าพอใจความคิดริเริ่มของตนเองในการทำสิ่งใหม่					
44. ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจความก้าวหน้าในเรื่องเรียนของตัวเองได้					
45. การเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา เป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถ					
46. ข้าพเจ้าสามารถคิดค้นวิธีการแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่จะทำ สิ่งต่างๆ					
47. ข้าพเจ้าชอบคิดถึงอนาคตว่าตนเองจะประสบความสำเร็จ					
48. ข้าพเจ้าคิดว่าการแก้ปัญหาเป็นสิ่งที่ท้าทาย					
49. ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก					
50. ถ้าหากต้องการข้อมูลบางอย่างที่ยังไม่มีข้าพเจ้าทราบดีว่าจะไปหาได้จากแหล่งไหน					

วิธีที่พ่อแม่ปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	เป็นความจริงมากที่สุด	เป็นความจริงมาก	เป็นความจริงระดับปานกลาง	เป็นความจริงน้อย	เป็นความจริงน้อยที่สุด
51. ข้าพเจ้ามีความสามารถ ในความพยายามค้นหาวิธีการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการเรียนรู้					
52. ข้าพเจ้ามีความคิดว่าตัวเองจะต้องแสวงหาความรู้ให้มากที่สุด					
53. ข้าพเจ้าสามารถยอมรับคำวิจารณ์ได้ดี					
54. ข้าพเจ้าทราบดีว่าตนเองต้องการเรียนอะไร					
55. การได้มีส่วนร่วมในการกำหนดการเรียนรู้ทำให้ข้าพเจ้าภูมิใจ					
56. ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นหลักการสำคัญของการศึกษา					
57. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา					
58. ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการเขียนในการแก้ปัญหา					

ภาคผนวก ง

ค่าความเชื่อมั่นและค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถาม

ตาราง 32 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามการเรียนรู้ด้วยการนำตนเองทั้งหมด $\alpha = 0.96$

ข้อคำถาม	ค่า t
1. ด้านการเปิดใจรับโอกาสที่จะเรียน	
1.1 ข้าพเจ้าเป็นคนที่ใส่ใจหาความรู้ตลอดเวลา	3.162
1.2 ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้ให้มากขึ้นเพื่อพัฒนาตนเองให้ดียิ่งขึ้นไป	7.056
1.3 ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนรู้เป็นสิ่งจำเป็นต่อชีวิต	4.194
1.4 ข้าพเจ้าชอบจะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ๆ	4.811
1.5 ข้าพเจ้าสนใจหาแหล่งความรู้เพิ่มเติมตลอดเวลา	3.313
1.6 ข้าพเจ้ามีความพอใจในความคิดริเริ่มของตนเอง	5.550
1.7 ข้าพเจ้าคิดว่าการเรียนรู้เป็นเรื่องสนุก	5.907
1.8 ข้าพเจ้าสามารถยอมรับคำวิจารณ์ได้ดี	4.295
2. ด้านมโนคติของตนเองในการเป็นผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ	
2.1 หากข้าพเจ้าสนใจสิ่งใด จะต้องหาทางเรียนรู้ในสิ่งนั้นให้ได้	3.789
2.2 ข้าพเจ้าสามารถเรียนด้วยตนเองได้ดีเมื่อเทียบกับคนทั่วไป	3.527
2.3 ข้าพเจ้าสามารถเรียนด้วยตนเองได้แทบทุกเรื่องที่ข้าพเจ้าต้องการจะรู้	4.550
2.4 ข้าพเจ้าคิดว่าตนเองมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ	5.653
2.5 ข้าพเจ้ามีความสามารถในการจัดแบ่งเวลาสำหรับการเรียนได้อย่างเหมาะสม	6.481
2.6 ข้าพเจ้ามีวินัยต่อตนเองอย่างเคร่งครัดในเรื่องการเรียน	3.618
2.7 ถ้าหากต้องการข้อมูลบางอย่างที่ยังไม่มีข้าพเจ้าทราบดีว่าจะไปหาได้จากแหล่งไหน	6.292
2.8 ข้าพเจ้าทราบดีว่าตนเองต้องการเรียนอะไร	5.144

ตาราง 32 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ค่า t
3. ด้านความคิดริเริ่มและมีอิสระในการเรียน	
3.1 หากตัดสินใจจะเรียนอะไรข้าพเจ้าเชื่อว่าต้องหาเวลาเรียนได้แม้ภารกิจจะมากเพียงใดก็ตาม	4.399
3.2 ข้าพเจ้าสามารถวินิจฉัยด้วยตนเองได้ว่าต้องการเรียนรู้เพิ่มเติมหรือไม่	4.455
3.3 ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกในการคิดค้นแก้ปัญหา	7.226
3.4 ข้าพเจ้าชอบแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลา	4.202
3.5 ข้าพเจ้ามีความสามารถที่จะทำงานด้วยตนเองได้ดี	5.642
3.6 ข้าพเจ้าพอใจความคิดริเริ่มของตนเองในการทำสิ่งใหม่	6.872
3.7 ข้าพเจ้ามีความสามารถ ในความพยายามค้นหาวิธีการเข้าถึงสิ่งที่ต้องการเรียนรู้	5.061
3.8 การได้มีส่วนร่วมในการกำหนดการเรียนรู้ทำให้ข้าพเจ้าภูมิใจ	6.260
4. ด้านความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง	
4.1 ข้าพเจ้าคิดเสมอว่า ในการเรียนไม่มีใครรับผิดชอบแทนได้ นอกจากตัวเราเอง	5.929
4.2 ในการเรียน ข้าพเจ้าสามารถประเมินด้วยตนเองได้ว่าได้ผลดีหรือไม่	2.796
4.3 ข้าพเจ้าจะตั้งใจมาก เมื่อได้เรียนรู้สิ่งใดสิ่งหนึ่งตามที่คาดหวังไว้	6.928
4.4 ข้าพเจ้าไม่เคยท้อแท้ที่จะเรียนสิ่งที่ยาก	3.976
4.5 ถ้ามีเรื่องที่ข้าพเจ้าสนใจ ข้าพเจ้าจะหาทางเรียนรู้ให้ได้	6.182
4.6 ข้าพเจ้าสามารถตัดสินใจความก้าวหน้าในเรื่องเรียนของตนเองได้	4.628
4.7 ข้าพเจ้ามีความคิดว่าตัวเองจะต้องแสวงหาความรู้ให้มากที่สุด	5.137
4.8 ข้าพเจ้าเชื่อว่าการเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเองเป็นหลักการสำคัญของการศึกษา	5.802
5. ด้านความรักในการเรียน	
5.1 ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกในการค้นหาคำตอบ สำหรับข้อคำถามที่ข้าพเจ้าสนใจ	3.620
5.2 ข้าพเจ้าชื่นชมบุคคลที่ค้นคว้าอยู่เสมอ	3.871
5.3 ข้าพเจ้ามีความปรารถนาอย่างแรงกล้าที่จะเรียนรู้	6.300
5.4 ข้าพเจ้าชื่นชมผู้ที่รักการเรียนรู้สิ่งใหม่อยู่เสมอ	7.891
5.5 ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการศึกษาค้นคว้าคำตอบ	5.204
5.6 การเรียนรู้ที่อยู่ตลอดเวลา เป็นสิ่งที่ท้าทายความสามารถ	4.270

ตาราง 32 (ต่อ)

ข้อคำถาม	ค่า t
6. ด้านความคิดสร้างสรรค์	
6.1 ข้าพเจ้าเห็นว่า เราสามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ได้หลายวิธี	2.981
6.2 ข้าพเจ้าชอบทดลองสิ่งใหม่ ๆ แม้ไม่แน่ใจว่าผลจะออกมาเป็นอย่างไร	6.207
6.3 ข้าพเจ้าไม่ชอบทำอะไร ๆ โดยใช้วิธีการซึ่งเคยทำมาแล้ว	2.507
6.4 การคิดหาวิธีในการเรียนและการแก้ปัญหาของข้าพเจ้ามักไม่เหมือนคนอื่น	6.837
6.5 ข้าพเจ้าสามารถคิดค้นวิธีการหลากหลายแบบสำหรับการเรียนรู้เรื่องใหม่ ๆ	5.192
6.6 ข้าพเจ้าสามารถคิดค้นวิธีการแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่จะทำสิ่งต่าง ๆ	6.880
7. ด้านมองอนาคตในแง่ดี	
7.1 ข้าพเจ้าชอบวางแผนเกี่ยวกับอนาคตข้างหน้า	5.596
7.2 ข้าพเจ้าเห็นว่าปัญหาเป็นสิ่งที่ทำลายมากกว่าที่จะเห็นว่าเป็นสัญญาณให้หยุดทำ	6.479
7.3 ข้าพเจ้าเชื่อว่า ไม่มีใครแก่เกินไปที่จะเรียน	2.862
7.4 ข้าพเจ้าพยายามเชื่อมโยงสิ่งที่กำลังเรียน กับเป้าหมายระยะยาวที่ตั้งไว้	4.239
7.5 ข้าพเจ้าต้องการเรียนรู้อยู่เสมอตลอดชีวิต	5.729
7.6 ข้าพเจ้าชอบคิดถึงอนาคตว่าตนเองจะประสบความสำเร็จ	4.822
8. ด้านทักษะที่จำเป็นในการเรียนและการแก้ปัญหา	
8.1 ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการฟังในการแก้ปัญหา	4.317
8.2 ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการอ่านในการแก้ปัญหา	7.150
8.3 ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการพูดในการแก้ปัญหา	4,345
8.4 ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการจำในการแก้ปัญหา	7.766
8.5 ข้าพเจ้าสามารถแก้ปัญหาในเรื่องการเรียนได้ด้วยตนเอง	4.510
8.6 ข้าพเจ้าคิดว่าการแก้ปัญหาเป็นสิ่งที่ทำลาย	5.145
8.7 ข้าพเจ้ามีความสามารถในการใช้ทักษะการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา	7.880
8.8 ข้าพเจ้าสามารถใช้ทักษะการเขียนในการแก้ปัญหา	3.130

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวจารุณี คงเมือง
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 27 กรกฎาคม 2524
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดสระแก้ว
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	500/8 ถนนริมทางรถไฟสายแปดริ้ว แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2545	ปวช. (การขาย) จาก สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตจรัลพงษานุราช
พ.ศ. 2549	บธ.บ. (การตลาด) จาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง
พ.ศ. 2554	กศ.ม. (การอุดมศึกษา) จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

